

Návrh implementace E-governmentu v mikroregionu Buchlov

Bc. Romana Kadlčková

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana Kadlčková**
Osobní číslo: **M15290**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh implementace E-governmentu v mikroregionu Buchlov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte veřejnou správu a její vztah k informačním a komunikačním technologiím.
- Vymezte základní pojmy týkající se E-governmentu.

II. Praktická část

- Realizujte dotazníkové šetření o využívání a informovanosti obyvatel v oblasti E-governmentu v jednotlivých obcích mikroregionu Buchlov.
- Na základě provedené analýzy navrhněte možnosti zlepšení E-governmentu ve vybrané obci mikroregionu Buchlov.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

LIDINSKÝ, Vít. EGovernment bezpečně. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 145 s.
ISBN 978-80-247-2462-1.
MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. vyd. Praha: Leges, 2012, 464 s. ISBN 978-80-87576-36-6.
NIXON, Paul G., Vassiliki N. KOUTRAKOU and Rajash RAWAL. Understanding e-government in Europe: issues and challenges. 1st ed. New York: Routledge, 2010, 322 s. ISBN 978-0-203-86609-2.
ŠPAČEK, David. EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, 258 s. ISBN 978-80-7400-261-8.
VANÍČEK, Zdeněk. Právní aspekty eGovernmentu v ČR. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 200 s. ISBN 978-80-7201-855-0.
VITVAR, Tomas, Vassilios PERISTERAS and Konstantinos TARABANIS. Semantic technologies for E-government. 1st ed. New York: Springer, 2010, 320 s. ISBN 978-3-642-03506-7.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Markéta Slováková**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18.4. 2014

Jméno a příjmení: *Bc. Romana Kačalíková*

Kačalíková
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá tématem E-governmentu v mikroregionu Buchlov. Cílem diplomové práce je analýza informovanosti a využívání elektronické veřejné správy v tomto mikroregionu. První část diplomové práce je zaměřena na teoretická východiska E-governmentu. Praktická část analyzuje E-government v mikroregionu Buchlov. Na základě provedeného dotazníkového šetření bylo zjištěno, že E-government v mikroregionu Buchlov se setkává s nedostatečnou poptávkou, což je zapříčiněno nízkou mírou informovanosti obyvatel. Na základě zjištěných údajů jsou nastíněny možné návrhy na zlepšení současného stavu ve středu mikroregionu, v obci Buchlovice. Návrhy na zlepšení je možné implementovat i na ostatní obce mikroregionu.

Klíčová slova: Czech POINT, E-government, Informační systém, KIVS, veřejná správa

ABSTRACT

The thesis deals with the topic of E-government in microregion Buchlov. The aim of the thesis is an analysis of the awareness and use E-government services in this microregion. The first part of the thesis is focused on the theoretical knowledge of E-government. The practical part analyze E-government in the microregion Buchlov. Based on our survey, it was found that E-government in the microregion Buchlov meets with a lack of demand, which is caused by low awareness levels of microregion residents. On the basis of recorded data are outlined possible proposals to improve the current situation in the middle of the microregion, in the village Buchlovice. Suggestions for improvement can be implemented to other municipalities of microregion

Keywords: Czech POINT, E-government, Information System, KIVS, Public administration

Mé poděkování patří především Ing. Markétě Slovákové za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnovala.

Také bych chtěla poděkovat Regině Kolůchové za pomoc při gramatické kontrole diplomové práce a zároveň mému příteli, který mi byl po celou dobu zpracování práce velkou oporou.

Na závěr patří velké poděkování mým rodičům, kteří mě podporovali nejen finančně ale také i psychicky po celou dobu magisterského studia.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	15
1.1 REFORMA VEŘEJNÉ SPRÁVY	15
1.1.1 První fáze reformy veřejné správy	15
1.1.2 Druhá fáze reformy veřejné správy	17
1.1.3 Třetí fáze reformy veřejné správy	17
1.2 ROZDĚLENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÉ REPUBLICE	18
1.3 DĚLBA MOCI V ČESKÉ REPUBLICE	19
1.3.1 Moc zákonodárná	19
1.3.2 Moc výkonná.....	19
1.3.3 Moc soudní.....	20
2 INFORMAČNÍ SYSTÉMY VEŘEJNÉ SPRÁVY	22
2.1 ÚSTŘEDNÍ ORGÁN.....	22
2.1.1 Vytváření koncepcí, koordinace, zajištění fungování veřejných informačních systémů	22
2.1.2 Provoz kontrolní a rozhodovací činnosti.....	23
2.2 ATESTACE A AKREDITACE	23
2.3 BEZPEČNOST INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	23
2.3.1 Ověřování bezpečnosti	24
2.4 NÁRODNÍ STRATEGIE INFORMAČNÍ BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	24
2.5 PRÁVNÍ OCHRANA INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	24
2.5.1 Soukromoprávní ochrana	24
2.5.2 Veřejnoprávní ochrana	25
2.6 ZÁKON O KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI	25
3 VÝVOJ E-GOVERNMENTU V ČESKÉ REPUBLICE	26
3.1 STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA – CESTA K INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI.....	26
3.2 KONCEPCE BUDOVÁNÍ ISVS	27
3.3 AKČNÍ PLÁN REALIZACE STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKY	27
3.4 VÝVOJ E-GOVERNMENTU PO ROCE 2000	28
4 SMART ADMINISTRATION	30
4.1 STRATEGICKÉ CÍLE STRATEGIE	31
4.2 FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ SMART ADMINISTRATION	31
4.2.1 Integrovaný operační program (IOP)	31
4.2.2 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)	32
4.3 STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJE VEŘEJNÉ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY PRO OBDOBÍ 2014 - 2020	32
5 SLOŽKY E-GOVERNMENTU	35
5.1 ZÁKON O E-GOVERNMENTU	37
5.1.1 Právní předpisy týkající se E-governmentu	37

5.2	DATOVÉ SCHRÁNKY	38
5.2.1	Typy datových schránek	38
5.2.2	Zprávy nedoručované datovými schránkami	39
5.2.3	Autorizovaná konverze dokumentů	39
5.3	CZECH POINT	40
5.4	ZÁKLADNÍ REGISTRY	41
5.4.1	Registr osob.....	42
5.4.2	Registr obyvatel	43
5.4.3	Registr práv a povinností	43
5.4.4	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí.....	44
5.5	CENTRÁLNÍ MÍSTA SLUŽEB A KOMUNIKAČNÍ INFRASTRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY	44
5.5.1	Centrální místo služeb.....	44
5.5.2	Komunikační infrastruktura veřejné správy.....	44
6	E-GOVERNMENT VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE	46
6.1	E-GOVERNMENT NA SLOVENSKU	47
6.2	E-GOVERNMENT V ESTONSKU	48
6.3	E-GOVERNMENT V POLSKU	48
6.4	E-GOVERNMENT V MAĎARSKU	49
6.5	E-GOVERNMENT VE VELKÉ BRITÁNII	50
7	ELEKTRONICKÝ PODPIS	51
7.1	STUPNĚ PODPISŮ A CERTIFIKÁTŮ	51
7.1.1	Elektronický podpis	51
7.1.2	Zaručený elektronický podpis	51
7.1.3	Certifikát	51
7.1.4	Kvalifikovaný certifikát	52
7.1.5	Uznávaný elektronický podpis	52
7.2	ELEKTRONICKÁ ZNAČKA	52
7.3	ČASOVÉ RAZÍTKO	53
7.4	DV-CERTIFIKÁT	53
II	PRAKTICKÁ ČÁST	54
8	E-GOVERNMENT V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	55
8.1	E-GOVERNMENT NA KRAJSKÝCH ÚROVNÍCH.....	60
8.2	E-GOVERNMENT NA LOKÁLNÍCH ÚROVNÍCH.....	63
9	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU BUCHLOV	72
9.1	HISTORICKÉ A PŘÍRODNÍ PAMÁTKY NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU BUCHLOV	72
9.1.1	Zajímavosti v mikroregionu	72
9.2	OBCE MIKROREGIONU BUCHLOV.....	73
9.3	VEŘEJNÁ SPRÁVA V MIKROREGIONU BUCHLOV	75
10	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V MIKROREGIONU BUCHLOV	77
10.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	77
11	ZVÝŠENÍ KVALITY E-GOVERNMENTU	84

11.1	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ V BUCHLOVICÍCH	85
11.1.1	Informovanost	85
11.1.2	Vzdělávání v oblasti elektronické veřejné správy.....	88
ZÁVĚR	91
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	93
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	104
SEZNAM GRAFŮ	105
SEZNAM OBRÁZKŮ	106
SEZNAM TABULEK	107
SEZNAM PŘÍLOH	108

ÚVOD

Vývoj informačních a komunikačních technologií jde stále kupředu a zasahuje do všech oblastí lidského života. Značně také zasahuje do veřejné správy. Právě z tohoto důvodu jsem si vybrala téma elektronizace veřejné správy, tedy E-government.

Teoretická část začíná přiblížením veřejné správy obecně. Zaměřuji se na reformu veřejné správy, která měla tři fáze, a poslední fází je právě elektronizace a digitalizace veřejné správy. Dále je zde objasněna dělba moci na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní.

Informačními systémy veřejné správy se zabývá následující kapitola, která uvádí základní pravomoci ústředního orgánu pro informační systémy, kterým je v současnosti Ministerstvo vnitra České republiky. S informačními systémy souvisí také informační bezpečnost, která stoupá spolu s vývojem informačních technologií. Z tohoto důvodu byla stanovena Národní strategie informační bezpečnosti České republiky, která má potenciální rizika eliminovat.

Třetí kapitola je zaměřena na vývoj E-governmentu v České republice od samého počátku až do současnosti. Následuje vládní strategie Smart Administration, která má za úkol zefektivňovat veřejnou správu.

Složením E-governmentu se zabývá pátá kapitola. Panáček EGON zřetelně znázorňuje jednotlivé složky E-governmentu, kterými jsou zákon o E-governmentu, známý též jako Zákon o datových schránkách, protože se nejvíce věnuje právě této problematice. Další částí Czech POINT jsou Základní registry veřejné správy, mezi které patří registr obyvatel, registr osob, registr práv a povinností a registr územní identifikace, adres a nemovitostí. Posledními částmi jsou Komunikační infrastruktura veřejné správy a s nimi spojené Centrální místa služeb a jednotlivá kontaktní místa veřejné správy.

Poslední stránky teoretické části této práce se věnují přiblížení E-governmentu ve vybraných zemích Evropské unie, jako je Slovensko, Estonsko, Polsko, Maďarsko a Velká Británie, a elektronickému podpisu.

Praktická část této diplomové práce je zaměřena na analyzování E-governmentu na centrální úrovni, tedy na úrovni celé České republiky, také na krajských úrovních, kde lze E-government zaznamenat hlavně v rámci projektů konaných na základě vyhlášených výzev, a také na místních úrovních, kde se lidé nejvíce setkávají s projektem Czech POINT.

Druhý oddíl praktické části obsahuje dotazníkové šetření, které bylo provedeno v mikroregionu Buchlov. Nejdříve byla provedena socioekonomická analýza tohoto mikroregionu, který je velmi bohatý na přírodní a historické památky a kulturní akce. Dotazník byl zaměřen na zjištění stavu, jak jsou obyvatelé tohoto mikroregionu seznámeni s E-governmentem, a do jaké míry využívají elektronické veřejné správy. Na základě provedeného dotazníkového šetření jsou podány návrhy, které by mohly přispět ke zlepšení současného stavu E-governmentu v mikroregionu, tak, aby lidé více využívali elektronické veřejné správy.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je na základě dotazníkového šetření provedeného v mikroregionu Buchlov zjistit aktuální stav využívání a informovanosti v oblasti elektronické veřejné správy. Na základě provedeného dotazníkového šetření poskytnout návrhy na zlepšení současného stavu E-governmentu v městyse Buchlovice, které mohou být implementovány i v ostatních obcích mikroregionu a přispět ke zlepšení stavu E-governmentu v celém mikroregionu.

K dosažení stanoveného hlavního cíle jsou nutné dílčí cíle: prvním dílčím cílem je zpracování teoretických poznatků týkajících se veřejné správy a s nimi související informační a komunikační technologie. Dalším dílčím cílem je představení jednotlivých složek E-governmentu společně s jejich vývojem. Nezbytným dílčím cílem je provést dotazníkové šetření v mikroregionu Buchlov a na základě získaných výsledků podat návrhy, které mohou být aplikovány nejen ve vybrané obci Buchlovicích, ale také v ostatních obcích mikroregionu, a přispět tak k rozvoji elektronické veřejné správy v celém mikroregionu Buchlov.

Aby bylo dosaženo výše uvedených cílů, je nutné stanovit jednotlivé metody zpracování práce, jejichž kombinace by měla zajistit dosažení nejlepšího výsledku.

Analýza dokumentů – je, jak ve své publikaci uvádí Kutnohorská (2009, s. 43), kvalitativně-interpretační metodou, která má za úkol zpracovat všechny teoretické poznatky, které se týkají veřejné správy, informačních a komunikačních technologií veřejné správy, historického vývoje E-governmentu a také jednotlivých složek E-governmentu. Používána je také metoda sekundární analýzy dat, kdy jsou data přebírána od České pošty za účelem vyobrazení vývoje jednotlivých služeb E-governmentu. (Sedláková, 2014, s. 154)

Dotazník – je, jak uvádí Havlíčková a Řádová (2015, s. 31), nejvíce rozšířenou metodou ke sběru dat a to především díky časové a finanční nenáročnosti, dotazník by tedy měl být krátký a výstižný. Nejdůležitějším bodem je stanovení správných otázek tak, aby byly otázky směřovány na získání odpovědí na daný problém. V této diplomové práci bylo dotazníkové šetření využito za účelem získání informací, které sloužily ke zjištění aktuálního stavu využívání služeb E-governmentu v mikroregionu Buchlov, a také ke zjištění povědomí občanů o veřejné správě a elektronické veřejné správě.

Statistické vyhodnocení – slouží k vyhodnocování dat dotazníků. Hodnoty mohou být nominální, kdy je mezi hodnotami vztah rovnosti, a hodnoty mohou být také ordinální, kdy je vztah mezi hodnotami nejenom rovný, ale hodnoty lze uspořádat od nejnižší po nejvyšší úroveň. Statistické vyhodnocení bylo využito při zpracování odpovědí dotazníkového šetření v mikroregionu Buchlov v oblasti E-governmentu. (Evangelu a Neubauer, 2014, s. 57)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa České republiky prošla systémovou transformací, která započala už v roce 1989. Jak ve svém článku uvádí Dvořák (© 2003), v roce 1989 byla Československá republika stále součástí federativního uspořádání státu, proto byla struktura moci zákonodárné, výkonné a soudní odlišná než struktura, kterou známe dnes. Moc zákonodárnou měla ve své kompetenci Česká národní rada, moc výkonnou měla v režii tehdejší vláda a vrchním orgánem pro moc soudní byl Nejvyšší soud České republiky. Ve svém článku Vítámvás (© 2015) zmiňuje, že již v roce 1990 byla Česká republika parlamentní republikou, a už téže roce se konaly pomoci poměrného volebního systému první volby do parlamentu. Postupně začínala přicházet redukce ústředních orgánů a orgánů státní správy v kulturní sféře.

Jak uvádí Čmejrek a Kopřiva (2007, s. 15 – 16), veřejnou moc měly ve své režii národní výbory, které fungovaly až do roku 1990. Národní výbory plnily funkci orgánů států, ale měly i své zastupitele, což se ještě v této době nedalo považovat za samosprávu, jelikož jejich činnost byla velmi pečlivě kontrolována komunistickým režimem. Národní výbory, které byly na několika rovinách, byly změněny. Místo městských a místních národních výborů byla obnovena samospráva, ke které se vztahoval zákon č. 367/1990 Sb., o obecním zřízení. Okresní národní výbory byly nahrazeny okresními úřady, které zastávaly orgány státní správy, a byly upraveny zákonem č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech. Poslední úroveň národních výborů, krajské národní výbory, byly zrušeny bez náhrady a jejich kompetence přešly poměrnou částí na okresní úřady, anebo na ústřední orgány.

1.1 Reforma veřejné správy

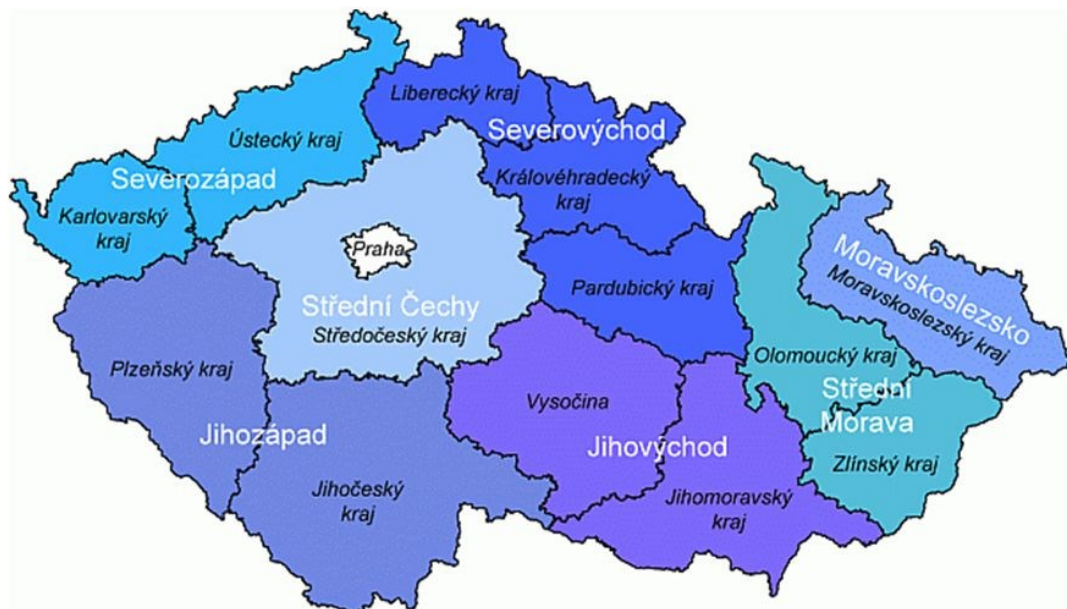
Reforma veřejné správy měla dvě důležité fáze, třetí fáze, která souvisí s elektronizací, probíhá v podstatě dodnes. První fáze byla zaměřena na zřízení krajských samospráv. Druhá fáze souvisí především s decentralizačními a dekoncentračními procesy.

1.1.1 První fáze reformy veřejné správy

Jelikož byla samospráva v tehdejší době pouze na obecní úrovni, začalo se uvažovat o vícestupňové samosprávě. Vyšší samospráva v podobě 14 krajů, které mají stejnou podobu, jako tomu bylo v letech 1949–1960, vznikla na základě ústavního zákona č. 347/1999 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků. Nevýhodou zavedení 14 krajů byla jejich velikost, která značně omezovala čerpání finančních prostředků z Evropské unie.

Problém s čerpáním finančních zdrojů z Evropské unie byl vyřešen pomocí zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a bylo vytvořeno 8 regionů soudružnosti. Regiony soudružnosti jsou: Severovýchod, Severozápad, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Praha, Moravskoslezsko a Střední Morava. V čele regionů soudružnosti stojí Regionální rady regionů soudružnosti, které byly zřízeny pro administrativní účely těchto regionů. Regiony soudružnosti společně s kraji České republiky jsou vyznačeny na obrázku č. 1. (Čmejrek a Kopřiva, 2007, 22 – 23)

Obrázek 1 Regiony soudružnosti a kraje České republiky (Musilová, © 2014)

Další otázka vstala v oblasti spojeného a odděleného modelu. Zvažovalo se, zda bude pro Českou republiku lepší spojený model veřejné správy, nebo oddělený model veřejné správy. Původně byl zpracován návrh řešení pro oddělený model, ten však nebyl politicky přijat a nakonec bylo v květnu 1999 rozhodnuto Poslaneckou sněmovnou o modelu spojeném. (Kadlec, © 2011)

1.1.2 Druhá fáze reformy veřejné správy

Druhá fáze reformy veřejné správy byla spojena s dekoncentračními a decentralizačními efekty. Začátkem druhé fáze je 31. prosinec 2012, kdy zanikly okresní úřady. (Hledíková, Janák a Dobeš, 2007, s. 484)

Decentralizací se podle Kadečka a Rigela (2009, s. 3) rozumí přenos moci z jednoho subjektu na subjekt jiný, většinou nižší, což ale není daným pravidlem. Decentralizaci lze rozdělit na:

- **Decentralizace pravomoci**, někdy označovaná jako pravá decentralizace: jedná se o přenos moci na jiný subjekt, který může v dané věci jak jednat, tak i rozhodovat.
- **Decentralizace činnosti**, známá též jako nepravá decentralizace: je přenos moci na jiný subjekt, který v dané věci pouze jedná, vykonává činnost, ale rozhodovací pravomoc má nadřízený orgán.

Oproti tomu dekoncentrace znamená rozdělení pouze moci státní na více subjektů.

- Pokud je státní moc rozdělena mezi rovnocenné subjekty, jedná se o **dekoncentraci horizontální**.
- Pokud je státní moc rozdělena na nižší subjekty jedná se o **dekoncentraci vertikální**. (Bankovníctví, finance – studium, © 2017)

Jak uvádí Vostrá, Čermáková a Grospič (2003, s. 15), druhá fáze reformy veřejné správy se orientovala na přenos kompetencí ze 73 zaniknutých okresních úřadů na subjekty jiné. Kompetence byly přesunuty konkrétně na obce s pověřeným obecním úřadem a na obce s rozšířenou působností, které vznikly na základě zákona č. 314/2002 Sb, o obcích s rozšířenou působností, a na jiné správní úřady. Celkově byly ze zákonem schváleného státního rozpočtu poskytnuty asi dvě a půl miliardy, které sloužily k přípravě samosprávných celků. (Bártíková, © 2003)

Cílem druhé fáze veřejné správy bylo přiblížení veřejné správy občanům, zlepšení dostupnosti a zjednodušení kontaktu občanů s veřejnou správou, proto byly obce s rozšířenou působností stanoveny podle jednotlivých správních obvodů.

1.1.3 Třetí fáze reformy veřejné správy

Třetí fáze reformy veřejné správy byla zaměřená na zlepšení výkonu veřejné správy. Jednalo se v ní především o zmodernizování územně samosprávných celků. Díky nízké politické

podpoře nikdy nedošlo k její úplné realizaci, avšak výsledky některých z mála uskutečněných projektů jsou využívány i v současnosti. (Zajíček, © 2008, s. 5)

1.2 Rozdělení veřejné správy v České republice

Současné rozdělení veřejné správy v České republice je zachyceno v obrázku č. 2.

Obrázek 2 Rozdělení veřejné správy v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle Management Mania (© 2016)

Veřejnou správou je správa veřejných záležitostí, která je projevem moci výkonné. Veřejnou správu vykonává stát prostřednictvím svých institucí a veřejnoprávních korporací. V České republice vykonávají veřejnou správu konkrétně:

- Stát a jeho jednotlivé státní úřady,
- územní samospráva – v rámci přenesené působnosti,
- ostatní subjekty, kterými jsou například vysoké školy, nadace, profesní komory apod. (Nunvařová, 2006, s. 76)

Státní správa je v České republice vykonávána státními orgány, popřípadě i jinými orgány, které k tomuto výkonu byly vymezeny, například pomocí přenesené působnosti.

Samospráva se vyznačuje tím, že spravuje své záležitosti sama, a to na základě právního předpisu, kterým mu byla tato pravomoc uložena. Samosprávu dělíme na územní, zájmovou a profesní.

- Územní samospráva, kterou jsou v České republice obce a kraje: spravují své záležitosti na svém území samy.

- Zájmovou samosprávu tvoří lidé, kteří jsou spojováni podobným zájmem (například svaz chovatelů, Český svaz včelařů apod.) a vykonávají samosprávu samy v rámci svého sdruženého zájmu.
- Profesní samospráva je tvořena různými profesními komorami, například lékařskou, advokátní, stomatologickou apod., která má povahu povinného členství. Profesní samospráva může mít i povahu nepovinného členství, jedná se například o kováře, zámečníky apod. (Veřejná správa, © 2016)

1.3 Dělbá moci v České republice

Jak uvádí Bernášek (© 2010), státní moc je v České republice rozdělena podle francouzského filozofa, Charlese Montesquieu, na moc zákonodárnou, výkonnou a moc soudní. Všechny moci ve státě mají být na sobě nezávislé, mají být od sebe oddělené a mají se také navzájem kontrolovat.

1.3.1 Moc zákonodárná

Mocí zákonodárnou v České republice je, podle Ústavy České republiky, Parlament České republiky, který se skládá ze dvou komor. Dolní komorou je Poslanecká sněmovna a horní komorou je Senát. (Bernášek, © 2010)

Poslanecká sněmovna je tvořena 200 poslanci, kteří jsou voleni poměrným volebním systémem na období 4 let. Hlavní funkcí Poslanecké sněmovny je provádění zákonodárné a legislativní činnosti, vyhlášení důvěry nebo nedůvěry vládě a vyslovování souhlasu k některým mezinárodním smlouvám. (Kábelová, 2010)

Senát se skládá z 81 členů, kteří jsou voleni, na rozdíl od Poslanecké sněmovny, většinovým volebním systémem. Členové jsou voleni na dobu 6 let a každé dva roky se obměňuje jedna třetina celého Senátu. Hlavní funkcí Senátu je projednávat zákony, které jdou z Poslanecké sněmovny. Senát tyto zákony buď přijme, zamítne, vrátí zpět s pozměňovacími návrhy, vyjádří, že se návrhem zákona nebude zabývat, nebo se zákonem vůbec nezabývá. (Kábelová, 2010)

1.3.2 Moc výkonná

Vrcholným orgánem moci výkonné v České republice je vláda České republiky, která stojí zároveň v čele státní správy. Ze své činnosti je vláda odpovědná Poslanecké sněmovně, která vládě vyslovuje důvěru. Hlavní funkcí vlády je vládnout, což znamená, že řídí činnosti

jednotlivých ministerstev a ústředních orgánů, vydává nařízení a rozhoduje na principu absolutní většiny. V čele vlády stojí předseda vlády jmenovaný prezidentem České republiky, jehož úkolem je sestavit vládu a následně navrhnout členy pro řízení jednotlivých ministerstev, kteří jsou poté jmenováni prezidentem České republiky. (Čmejrek a Kopřiva, 2007, 18–19)

Jak uvádí Bureš (2012, s. 165–166), moc výkonnou v České republice tvoří vláda, ale také prezident republiky, který je hlavou České republiky. Prezidentem se může stát každý občan, který je starší 40 let a nikdy nebyl souzen za velezradu. Od roku 2013 je prezident v České republice volen přímo svými občany, do roku 2012 byl volen oběma komorami Parlamentu. Navrhovat kandidáta může dvacet poslanců, deset senátorů anebo osoba starší 18 let, která má petici s padesáti tisíci podpisy. Prezident má dvě oblasti pravomocí. První oblastí jsou pravomoci výlučné, které přísluší jenom jemu. Druhá oblast pravomocí jsou pravomoci sdílené, někdy také nazývané jako pravomoci s kontrasignací. Výlučnými pravomocemi prezidenta jsou například:

- Udělování milosti,
- právo suspenzivního veta,
- svolávání a rozpouštění Poslanecké sněmovny,
- jmenování a odvolávání předsedy vlády,
- podepisování zákonů aj.

Sdílenými pravomocemi, jinak také nazývané pravomoci s kontrasignací, jsou:

- Prezident je vrchní velitel ozbrojených sil,
- udělování amnestie,
- vyhlašování voleb do Poslanecké sněmovny i Senátu,
- jmenování soudců, rektorů vysokých škol,
- udělování státních vyznamenání aj. (Česko, 1993)

1.3.3 Moc soudní

Jak uvádí Strakatý (© 2013), moc soudní je v České republice tvořena soustavou nezávislých soudů, jejichž hlavním úkolem je poskytovat ochranu práv.

Soustavu soudů v České republice tvoří soudy:

- **Obecné** – zajišťují řešení sporů civilních a trestních. Obecné soudy jsou okresní, krajské, vrchní soudy a Nejvyšší soud.
- **Správní** – řeší spory, které se týkají veřejné správy. Jedná se o případy, kdy není jasné, zda jsou instituce veřejné správy v souladu se zákonem, nebo také v případě nečinnosti orgánů veřejné správy.
- **Ústavní** – v České republice je pouze jeden Ústavní soud, který rozhoduje, zda jsou zákony v souladu s Ústavou České republiky, tedy o souladu podzákoných předpisů se zákony, o stížnostech týkajících se porušování základních práv a svobod a také rozhoduje o rozsahu kompetencí jednotlivých státních orgánů. (Hrbková, 2012, s. 122)

Hrbková (2012, s. 174) zároveň ve své publikaci uvádí i poslední možnost, ke které se lze dovolat v rámci soudnictví. Poslední možností je Evropský soud pro lidská práva, který sídlí ve Štrasburku. K tomuto soudu se mohou odvolat občané Evropské unie, kteří vyčerpali všechny možnosti, jak danou věc v zemi řešit, a mají za to, že soudy v jejich zemi nerespektují jejich práva. Evropský soud pro lidská práva pouze vydá rozhodnutí, zda daný stát pochybil, nebo nepochybil. V případě pochybení je poškozený odškodněn.

V rámci České republiky je nutné zmínit také post veřejného ochránce práv, známý spíše pod názvem ombudsman. Ombudsman slouží k ochraně osob před jednáním jednotlivých úřadů, a může se také zaměřit na nečinnost orgánů. Ombudsman v jednotlivých věcech nerozhoduje závazně, pouze dodává orgánům doporučení či nařízení. Pokud tak orgány neučiní, informuje nadřízený orgán. (Čmejrek a Kopřiva, 2007, s. 20)

Stejně tak jako je český veřejný ochránce práv, je i Evropský veřejný ochránce práv. Evropský ombudsman se zabývá stížnostmi na pochybení evropských institucí a dalších orgánů a subjektů Evropské unie. Stížnosti mohou podávat všichni občané a rezidenti členských zemí Evropské unie. (Evropská unie, © 2017)

2 INFORMAČNÍ SYSTÉMY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Informační systémy veřejné správy jsou zakotveny v zákoně č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je definován samotný pojem informační systém veřejné správy podle zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů jako „*funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost*“ (Mates a Smejkal, 2012, s. 50)

Působnost tohoto zákona je zaměřena pouze na informační systémy veřejné správy, které se úzce dotýkají adresátů veřejné správy anebo jiných orgánů. Tento zákon se netýká informačního systému, který zajišťuje provozní věci, jako je například oběh dokumentů, a to ani v tom případě, kdy se jedná o správu majetku nebo o soukromoprávní věci. Tento zákon také zcela postrádá jakékoliv peněžní sankce. Jediným druhem sankce, který z tohoto zákona vyplývá, je nefungování informačního systému a nespojitost s ostatními informačními systémy. (Česko, 2010)

Pro celý E-government má rozhodující a zásadní význam kvalitní a důsledné zpracování všech poskytnutých informací. (Vitvar, Peristeras and Tarabanis, 2010, s. 100)

2.1 Ústřední orgán

Ústředním orgánem pro informační systémy veřejné správy je Ministerstvo vnitra. Tato kompetence mu byla uložena na základě kompetenčního zákona č. 2/1969 Sb. Pravomoci uložené Ministerstvu vnitra v oblasti informačních systémů veřejné správy jsou v § 4 zákona č. 365/2000Sb., o informačních systémech veřejné správy. Pravomoci jsou dvojího druhu, první okruh pravomocí pojednává o vytváření koncepcí a metodik. První oblast je také zaměřena na koordinaci fungování veřejných informačních systémů, druhá oblast pravomocí je zaměřena na provoz kontrolní a rozhodovací činnosti. (Česko, 2000)

2.1.1 Vytváření koncepcí, koordinace, zajištění fungování veřejných informačních systémů

Ministerstvo vnitra má za úkol spolupracovat s ostatními orgány veřejné správy (jedná se o ústřední správní úřady, kraje, statutární města, a výjimečně i některá města). Jeho hlavním úkolem v této oblasti pravomocí je především vytváření a přetváření informačních systémů, která jsou vyvolána potřebou více správců, koordinování všeobecných i speciálních

podmínek elektronického obchodu, a v neposlední řadě také tvorba metodických pokynů, které souvisí s informačními systémy. (Mates a Smejkal, 2012, s. 57)

2.1.2 Provoz kontrolní a rozhodovací činnosti

Ministerstvo vnitra provádí samostatně kontrolu nad dodržováním všech povinností, které jsou stanoveny zákonem o informačních systémech. Také provádí kontrolu nad kontaktními místy veřejné správy. Při zjištění pochybení může uložit opatření, která mají sloužit k nápravě. Do pravomocí Ministerstva vnitra spadá také udělování atestací a akreditací. (Mates a Smejkal, 2012, s. 58–59)

2.2 Atestace a akreditace

Atestace a akreditace informačních systémů veřejné správy byly definovány v zákoně o informačních systémech veřejné správy č. 365/2000 Sb.. Atestaci si podle novely z roku 2007 již zařizují orgány veřejné správy samy, nikoli dodavatelé, jak tomu bylo dříve. Atestaci si provádí orgány veřejné správy pro všechny své informační systémy. Akreditace jsou udělovány Ministerstvem vnitra České republiky na požádání právnických osob, které jsou členy mezinárodních sdružení, jež jsou zaměřena na akreditace a zároveň splňují podmínky podle § 6 zákona č. 365/2000 Sb. (MV ČR, © 2017)

Pojem atestace definoval Kohout (© 2001) jako „*stanovení způsobilosti ISVS ve shodě se stanovenými standardy a technickými normami*“

2.3 Bezpečnost informačních systémů veřejné správy

V době elektronizace veřejné správy je velmi důležitým pojmem bezpečnost informačních systémů veřejné správy. Pojem bezpečnost je považován za obecně známý a předpokládá se, že každý člověk ví, co znamená. Tento pojem, jak uvádí Mates a Smejkal (2012, s. 399), lze najít v mnohých právních předpisech, vyhláškách a nařízeních, a jeho výklad je vždy spojen s určitým právním okruhem. Vzhledem k veřejné správě lze bezpečnost definovat spíše jako cíl nebo stav, kterého chceme dosáhnout. Bezpečnosti lze dosáhnout při použití stanovených metod a postupů. Bezpečnou informací je informace, která:

- Zachovává důvěryhodnost – informace je a bude poskytována jen osobám, které jsou pro získání této informace oprávněny.
- Zachovává integritu – zachování správnosti a úplnosti informací a metod, jakými byly získány.

- Je dostupná – informace je vždy podle potřeby poskytnuta osobám, které k ní mají autorizovaný přístup.

2.3.1 Ověřování bezpečnosti

Ověřování bezpečnosti lze provádět více způsoby. Jedním ze způsobů je certifikace, která je specifikována v Zákoně o ochraně utajovaných informací. Certifikací je úřad, který provádí ověřování bezpečnosti, a to tak, že ověřuje způsobilost technického prostředku, informačního systému, kryptografického prostředku, kryptografického pracoviště, a také způsobilost stínící komory, která je určena k uchovávání tajných informací. Ověřování ISVS podle zákona o ISVS probíhá pomocí atestací. (Mates a Smejkal, 2012, s. 412)

2.4 Národní strategie informační bezpečnosti České republiky

Národní strategie informační bezpečnosti ČR, schválená usnesením 19. října 2005, je strategie, jejímž hlavním cílem je zvýšit důvěru občanů, subjektů komerční sféry a subjektů nekomerční sféry v informační společnost, a tím zvýšit řízení informační bezpečnosti, rozvíjet znalosti o informační společnosti, zlepšit mezinárodní spolupráci a podporovat konkurenceschopnost. Hlavní prioritou je zachování bezpečnosti informačních a komunikačních technologií před hrozbami, kterým jsou vystaveny, a také minimalizace možných rizik s ohledem na ochranu základních lidských práv. (Advice.cz, © 2001–2015)

Dokument v sobě obsahuje principy Směrnice OECD pro bezpečnost informačních systémů, vydané Evropskou unií. Strategie se zaměřuje na to, aby byla dodržena dostupnost, důvěrnost, integrita, zodpovědnost a spolehlivost informačních systémů. (Svobodová, © 2006)

2.5 Právní ochrana informačních systémů veřejné správy

Právní ochranu informačních systémů lze rozdělit, jak uvádí i Mates a Smejkal (2012, s. 436), na dvě části, které mohou být používány současně. První částí právní ochrany je veřejnoprávní ochrana a druhou částí je soukromoprávní ochrana. Oba dva typy ochrany lze rozdělit na dvě fáze, na fázi preventivní a následnou.

2.5.1 Soukromoprávní ochrana

Soukromoprávní ochrana se týká provozovatele informačního systému a zaměstnanců, jiných právnických a fyzických osob, zkrátka tam, kde jsou uplatňovány občanskoprávní

vztahy. Soukromoprávní ochranu lze vykonávat soudní cestou, anebo rozhodčím řízením. Rozhodčího řízení se využívá, pokud jde o majetkový spor, nebo na základě ustanovené rozhodčí smlouvy. Rozhodčí řízení nemá povahu státního orgánu, takže ani jeho rozhodnutí tak nelze považovat.

2.5.2 Veřejnoprávní ochrana

Veřejnoprávní ochrana je dána souborem právních norem, ale i speciálních právních norem (jedná se o zákony, které upravují podnikání, ochranu spotřebitele, životní prostředí a osobní údaje), konkrétním příkladem je pak trestní zákon. Na rozdíl od soukromoprávní ochrany je veřejnoprávní ochrana uplatňována vždy orgány moci státní v podobě soudního řízení.

Lze také narazit na případ, který uvádí Mates a Smejkal (2012, s. 440), kdy je uplatňována veřejnoprávní ochrana v soukromoprávních sporech. Jedná se o situace především v oblasti elektronických komunikací, kdy v soukromoprávních sporech rozhodují správní orgány. I když v těchto sporech rozhodují správní orgány, nejedná se zcela o jasnou veřejnoprávní ochranu.

2.6 Zákon o kybernetické bezpečnosti

Pro zachování bezpečnosti v informačních systémech je důležité vytvořit základní pravidlo, které by zajistilo, aby byla bezpečnost zachována a dodržována. Zákon o kybernetické bezpečnosti z roku 2014, který najdeme ve Sbírce zákonů pod číslem 181/2014 Sb., upravuje práva a povinnosti orgánů moci veřejné v oblasti kybernetické bezpečnosti. Nezaměřuje se ale jen na informační a komunikační systémy, které jsou spojeny s utajovanými informacemi. Tento zákon definuje orgány, které mají speciální povinnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti, a také stanovuje způsob, jakým má být kybernetická bezpečnost zachována. (Česko, 2014, s. 1–6)

3 VÝVOJ E-GOVERNMENTU V ČESKÉ REPUBLICE

Historie E-governmentu v České republice sahá až do roku 1991, kdy se tehdejší vláda snažila transformovat stát v moderní ústavní demokracii, s ohledem na nastavený standard tehdejší sociální politiky. V roce 1991 byla vytvořena Komise vlády České republiky pro Státní informační systém (známo jako SIS). Hlavním úkolem nově vzniklé komise bylo odstranění nejednotných informačních systémů a zajištění rozvoje komplexního státního informačního systému. Významným milníkem bylo přijetí usnesení č. 208/1991 Sb., o řešení SIS, které zohledňovalo projekt na vytvoření Jednotného informačního systému, a zároveň mělo za úkol vytvoření registru občanů, nemovitostí, hospodářských subjektů a také územně identifikačního registru. Bohužel výsledky činnosti Komise vlády ČR pro SIS nejsou veřejně přístupné, a tak nejsou žádné ověřené podklady pro to, čeho v praxi Komise skutečně dosáhla. Kompetence Komise posléze přešly na Ministerstvo hospodářství, a po jeho zániku přešly kompetence na oddělení pro řízení SIS při Úřadu vlády. Dne 1. 11. 1996 přešly opět kompetence na nově vytvořený Úřad pro státní informační systém, který vznikl jako reakce na snahu o vytvoření jednotného informačního systému. Tento úřad byl zřízen zákonem č. 272/1996 Sb., a byl spíše podceňován z důvodu neprovázanosti jednotlivých informačních systémů, které spolu nebyly vzájemně propojeny a ani spolu nijak významně nekooperovaly. Z tohoto důvodu byl v roce 1998 zřízen poradní orgán Rada vlády pro informační politiku, jehož vytvoření navazovalo na primárně stanovené cíle v oblasti E-governmentu v programovém prohlášení vlády z roku 1998. Rada vlády pro informační politiku vytvořila Návrh pravidel pro financování informačních systémů veřejné správy, který byl zaměřen především na projekty, které musely spolu s podrobnou dokumentací obsahovat také jejich odůvodnění. (Špaček, 2012, s. 53–55)

3.1 Státní informační politika – Cesta k informační společnosti

První koncepce informační politiky je dokument, který byl přijat vládou v roce 1999, s názvem Státní informační politika – Cesta k informační společnosti (SIP). Tento dokument má v sobě řadu cílů, rozdělených do osmi základních oblastí, které jsou stále aktuální:

- Zajištění informační gramotnosti jak pro zaměstnance, tak pro příjemce veřejné správy.
- Informatizovaná gramotnost, tzn. práva občanů na přímý přístup k informacím.
- Rozvoj komplexních a provázaných informačních systémů veřejné správy.

- Komunikační infrastruktura, tzn. jednotný a propojený komunikačně informační systém.
- Důvěryhodnost, a především bezpečnost informačních systémů.
- Elektronický obchod.
- Transparentní ekonomické prostředí ve veřejné správě i v soukromé sféře.
- Zabezpečení krizového managementu s důrazem na ochranu životního prostředí (Špaček, 2012, s. 55–57)

3.2 Koncepce budování ISVS

Koncepce budování ISVS byla schválena roku 1999 a byla navazujícím dokumentem na SIS, zároveň také nijak neopomíjela obsah Koncepce reformy veřejné správy z téhož roku. Tento dokument byl zaměřen především na bezpečnost a roli standardů SIS a byla v něm také zakotvena myšlenka spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem (PPP projekty). Tato koncepce stanovila základní registry, mezi které patřil registr obyvatel, registr ekonomických subjektů, registr nemovitostí a také registr územní identifikace. U každého z registru pak měl být stanoven správce, zodpovědný centrální orgán, jež by zajišťoval spolupráci kontaktních míst, která aktualizují registry po kontaktu s občany. Hlavním úkolem registrů bylo nahrazení neúplných, duplicitních a velmi roztržitých registrů jednou úplnou, aktuální a věrohodnou datovou základnou. Dalším důležitým cílem této koncepce bylo, aby kontaktní místa veřejné správy plnila funkci registračního a aktualizacího místa, a také funkci informačního centra. (Špaček, 2012, s. 57 – 59)

3.3 Akční plán realizace státní informační politiky

Dalším velmi důležitým spisem je Akční plán realizace státní informační politiky, který byl schválen vládou v květnu roku 2000, a měl být platný až do konce roku 2002. I tento dokument se, stejně jako Koncepce budování ISVS, věnoval především propojení základních registrů veřejné správy. Nově se Akční plán zabýval i vytvořením portálu veřejné správy, který by byl zaměřen především na poskytování elektronických služeb občanům. Základními prioritami pro elektronickou veřejnou správu byly v tomto dokumentu determinovány:

1. Realizování koncepce ISVS a zajištění veřejné informační služby pomocí dalších komunikačních kanálů,

2. v návaznosti na ISVS vymyslet elektronické služby veřejné správy a navrhnout řešení problému, který se týká identifikace osob. (Úřad vlády ČR, © 2009 – 2017)

3.4 Vývoj E-governmentu po roce 2000

Rok 2003 byl významný díky vzniku nového ministerstva, Ministerstva informatiky, které nově odpovídalo za vývoj informačních systémů, za vývoj elektronizace veřejné správy, za telekomunikační a také poštovní služby. V témže roce byl Ministerstvem vnitra vytvořen a spuštěn pilotní portál, Portál veřejné správy (www.portal.gov.cz), který byl ale oficiálně spuštěn až v říjnu 2004. (eGOV.cz, © 2014)

V roce 2004 byla vládou přijata Státní informační a komunikační politika, známá také jako e-Česko 2006. Tento dokument se zaměřoval především na zapracování požadavků, záměrů, principů a cílů, které obsahoval akční plán Evropské unie, eEurope 2005.

Priority e-Česko 2006:

- Dostupné a bezpečné komunikační služby,
- informační vzdělanost,
- moderní veřejné služby online,
- dynamické prostředí pro elektronické podnikání. (Culturenet, 2006, s. 1, 2, 7)

Jak uvádí Národní inštitút zdravia (© 2014), rok 2006 přispěl zavedením služby elektronického podpisu, eStamp autentizační služba, která má za úkol prokazatelným způsobem identifikovat uživatele, kteří přistupují na webové portály, které jsou pod záštitou jednotlivých orgánů veřejné správy. V témže roce přijímá Ministerstvo informatiky e-Invoices, nebo-li elektronické faktury, které je možno podávat pomocí portálu veřejné správy. Koncem roku 2006 pak Česká republika začala vydávat elektronické cestovní pasy, které nově obsahují biometrické údaje, vodoznaky a další funkce, jež mají za úkol ochranu identity občanů.

Rokem 2007 zaniká Ministerstvo informatiky a vzniká nově vytvořený meziresortní orgán Vládní rada pro informační společnost, která bude poskytovat zázemí pro informační systémy a E-government, ale už koncem roku 2007 přechází vedení v oblasti E-governmentu na Ministerstvo vnitra. (eGOV.cz, © 2014)

V lednu 2008 je oficiálně spuštěn projekt Czech POINT, síť kontaktních míst veřejné správy, který navazuje na pilotní projekt z roku 2007. Koncem roku už statistiky Czech POINT

vykazují milionty výstup, který byl poskytnut občanům z vlastních veřejných rejstříků. (Czech POINT, © 2017a)

Parlament České republiky v červnu roku 2008 přijímá zákon o elektronických akcích a povolených konverzích dokumentů, tzv. Český eGovernment Act. Konec roku 2008 přináší spuštění informační služby eJustice, která navazuje na předchozí „InfoCourt“. EJustice má přinést usnadnění práce soudcům a advokátům a především zvýšit transparentnost. (Národní inštitút zdravia, © 2014)

Společně s českým „E-government Act“ je od 1. července 2009 platná smlouva o provozování datových schránek. O dva měsíce později je zaevidováno už 350 000 datových schránek. (Národní inštitút zdravia, © 2014)

V únoru 2010 Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává vládní strategii rozvoje elektronických komunikací Digitální Česká republika, která se zabývá širokopásmovým připojením k internetu v celé České republice, digitálním televizním vysíláním a správou rádiového spektra. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, © 2017, s. 3)

4 SMART ADMINISTRATION

Vládní strategii SMART ADMINISTRATION popisuje na svých stránkách, které jsou zaměřeny přímo na tuto strategii, Ministerstvo vnitra (Smart Administration, © 2017). Smart Administration (dále jen SA) je vládní strategie, schválená vládou 11. července 2007, která se orientuje na efektivní veřejnou správu a přátelské veřejné služby. Cílem této strategie je zefektivnění a zkvalitnění veřejné správy a veřejných služeb s podporou peněžních prostředků, které jsou poskytovány ze Strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007–2013.

Obrázek 3 Hexagon veřejné správy

Zdroj: Kraj Vysočina, © 2012b

Pro efektivní veřejnou správu jsou klíčové vrcholy, které jsou zaznamenány na obrázku č. 3., tomuto znázornění se říká hexagon veřejné správy. Hexagon veřejné správy naznačuje, že veřejná správa je vzájemně propojena subjekty a prvky, a tudíž se problémy mají řešit komplexně a systematicky, což je stanoveno i v samotné strategii SA:

- **Legislativa** – by měla být co nejsrozumitelnější a nejjednodušší.
- **Občan** – zapojení občana do rozhodování v rámci veřejné správy, zjednodušení styku s úřady a transparentní veřejná správa pro všechny občany.
- **Finance** – efektivní vynaložení nákladů na veřejnou správu.

- **Technologie** – urychlení styku s veřejnou správou.
- **Úředník** – je základním kamenem pro veřejnou správu.
- **Organizace** – efektivnost celé organizace. (MMR ČR, 2011, s. 72)

Organizace, které působí v oblasti Smart Administration, jsou Ministerstvo vnitra, Odbor strukturálních fondů Ministerstva vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, a také Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost při Úřadu vlády ČR. (Smart Administration, © 2017)

4.1 Strategické cíle Strategie

Globálním cílem, který uvádí Ministerstvo vnitra na svých stránkách (Smart Administration, © 2017), je zlepšení socioekonomického růstu České republiky a zvýšení kvality života občanů prostřednictvím zefektivnění veřejné správy a veřejných služeb. Globální cíl se pak následně rozpadá do pěti strategických cílů:

„A – Zkvalitnit tvorbu a implementaci politik.

B – Zlepšit a zjednodušit regulatorní prostředí a vytvořit atraktivní prostředí pro podnikatele, domácí i zahraniční investory.

C – Zefektivnit činnost úřadů veřejné správy, snížit finanční nároky na chod administrativy a zajistit transparentní výkon veřejné správy.

D – Přiblížit veřejné služby občanovi, zajistit jejich maximální dostupnost a kvalitu.

E – Zkvalitnit činnost justice.“

4.2 Financování projektů Smart Administration

Projekty, které jsou uskutečňovány pomocí strategie SA, jsou financovány buď z Integrovaného operačního programu, anebo z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

4.2.1 Integrovaný operační program (IOP)

Integrovaný operační program podporuje projekty zaměřené na informační technologie a jejich zkvalitnění, bezpečnost informačních a komunikačních technologií, a také projekty spojené s prevencí před možnými riziky. Podporovanými projekty jsou například:

- Výstavba nových kontaktních míst veřejné správy – rozšiřování projektu Czech POINT,
- elektronická podání v procesu správního řízení,
- digitalizace Národní knihovny – digitální knihovna,
- elektronizace zadávání veřejných zakázek – zajištění transparentnosti zadávání veřejných zakázek,
- elektronická podpora prosazování práv z duševního vlastnictví,
- vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce. (MMR, © 2012a)

4.2.2 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)

Tento operační program zabezpečuje projekty, které jsou zaměřeny na snižování nezaměstnanosti, ochranu veřejného zdraví a projekty sociální integrace. Lze říci, že tento operační program, na rozdíl od IOP, podporuje projekty neinvestičního charakteru. Podporovanými projekty z tohoto operačního programu jsou například:

- Vzdělávání a další rozvoj lidských zdrojů – především vzdělávání úředníků,
- snižování administrativní zátěže,
- optimalizace řízení interních a externích procesů na Státní fond životního prostředí,
- zefektivnění činnosti inspektorů České inspekce životního prostředí,
- metodika přípravy veřejných strategií,
- efektivní justice,
- optimalizace systému ochrany informací v podmínkách Vězeňské služby České republiky. (MMR, © 2012b)

4.3 Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 - 2020

Vládní strategie SA byla stanovena na programové období 2007–2013, skutečný konec realizace tohoto projektu však byl až v roce 2015. Jak uvádí ve svém Strategickém rámci rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020 Ministerstvo vnitra (MV ČR, © 2016, s. 5), v současné době neexistuje koncepční dokument, který by jakýmkoliv

způsobem určoval způsob vývoje veřejné správy. Jako reakce vznikl dokument, který se nazývá **Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020** (dále jen Strategický rámec), který je zaměřen především na:

- Zajištění pokračování rozvoje veřejné správy,
- stanovení oblastí veřejné správy, do kterých se bude investovat v programovém období 2014–2020,
- plnění podmínek, které byly stanoveny Evropskou komisí pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních a investičních fondů.

Nově vzniklý strategický rámec neřeší zcela komplexní problém rozvoje veřejné správy, jelikož navazuje na již vzniklé dokumenty. Tento rámec zcela postrádá samostatnou analytickou část, současné problémy jsou tak zapsány v dalším dokumentu, který se nazývá Analýza aktuálního stavu veřejné správy (dále jen Analýza). Na základě provedené Analýzy (ale i ostatních dokumentů, jako jsou například Zpráva o realizaci projektů s dopadem na snižování administrativní zátěže občanů apod.) Ministerstvo vnitra identifikovalo současné problémy a nedostatky, a zakomponovalo jejich řešení do Strategického rámce. (MV ČR, 2016, s. 6)

Při stanovení intervenční logiky Strategického rámce, jak ji uvádí MV ČR (2016, s. 8), bylo použito dvou směrů:

1. „Odshora dolů“ – tento směr definoval globální cíl Strategického rámce, který byl definován na základě již existujících podkladů, a také definoval soubor jednotlivých strategických cílů, které byly následně rozděleny do jednotlivých specifických cílů.

Globálním cílem Strategického rámce je zvýšení kvality, efektivity a transparentnosti veřejné správy pomocí intervencí, které jsou zacíleny na slabá místa, a současně naplňování principu decentralizace, dekoncentrace a subsidiarity.

2. „Zdola nahoru“ – tento směr vycházel především z Analýzy. Ke každému problému, který byl touto Analýzou identifikován a vybrán k řešení, bylo stanoveno opatření a aktivity, které měly tento problém eliminovat anebo zcela odstranit. Jednotlivá opatření a aktivity byly spojeny s definovanými problémy do specifických cílů, které byly následně spojeny do cílů strategických.

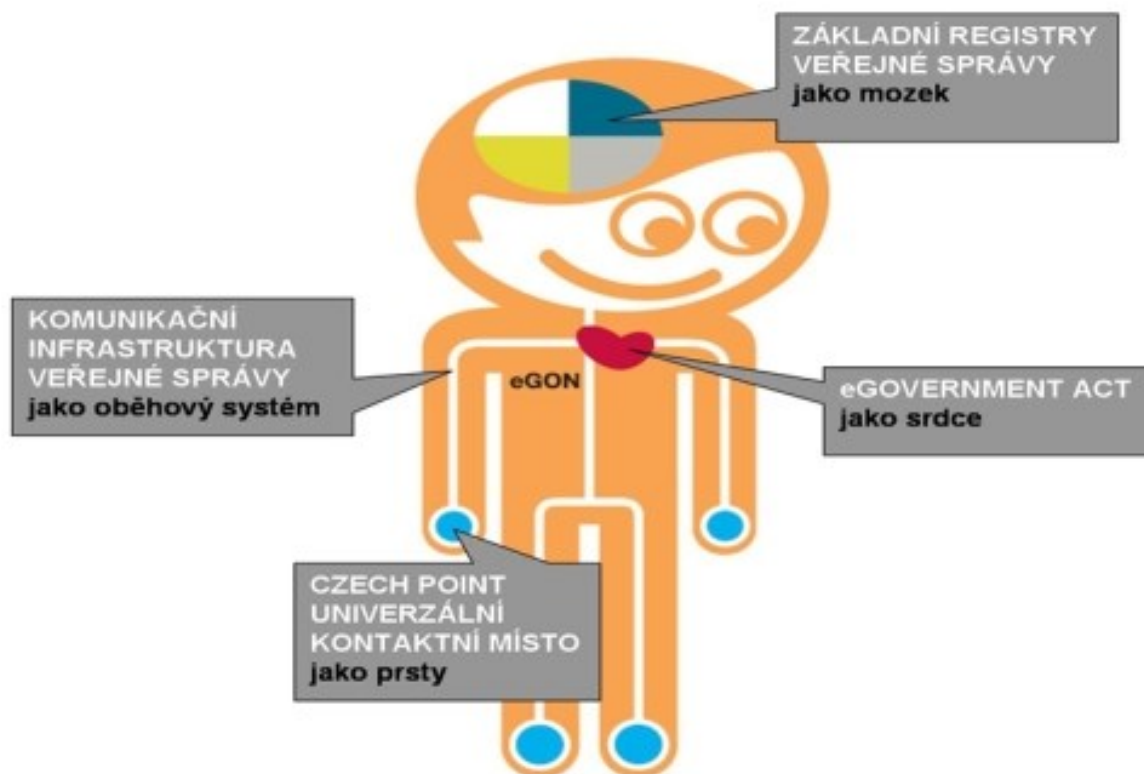
Strategický rámec, zaměřený především na státní správu i na státní správu v přenesené působnosti, by měl přispět ke snižování nákladů veřejné správy, a zároveň by měl být přínosem jak pro zaměstnance veřejné správy, tak i pro adresáty veřejné správy

5 SLOŽKY E-GOVERNMENTU

E-government v překladu znamená elektronické vládnutí. Jak uvádí Nixon, Koutrakou a Rawal (2010, s. 96), E-government je zprostředkování veřejné správy občanům pomocí komunikačních a informačních technologií.

E-government je složen z několika částí, a tak byl pro lepší pochopení vytvořen panáček eGON, který znázorňuje E-government v České republice. EGON je, podle SMART ADMINISTRATION (© 2008, s. 1), pánáček znázorňující moderní, přátelský a efektivní úřad. V přeneseném významu lze eGONa označit za živý organismus, v němž spolu všechno navzájem kooperuje a vzájemně se doplňuje.

Obrázek 4 Panáček eGON

Zdroj: Město Králíky, © 2008 – 2017

Srdce eGONA zajišťuje zákon o eGovernmentu – o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, účinný od 19. srpna 2008, který je vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 300/2008 Sb. Prsty, které se dotýkají všech adresátů veřejné správy, jsou Czech POINT (Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál). Hlavním úkolem eGONOVÝCH prstů je snížení zatíženosti byrokracie pro občany a přiblížení veřejné správy adresátům tak, aby obíhala data a ne občané. Oběhovou soustavu tvoří Komunikační

infrastruktura veřejné správy (dále jen KIVS). Základním kamenem KIVS je Centrální místo služeb. Hlavním úkolem KIVS je propojení subjektů veřejné správy a státní správy, subjektů veřejné a státní správy a ostatními orgány ve vnějších sítích. Poslední částí eGONA je jeho mozek, který tvoří Základní registry veřejné správy, kterými jsou Registr obyvatel, Registr osob, Registr územní identifikace, adres a nemovitostí, a posledním registrem je Registr práv a povinností. (SMART ADMINISTRATION, © 2008, s. 2–3)

Ministerstvem vnitra byla vytvořena partnerka eGONA, která se nazývá Klaudie a je novým symbolem, který znázorňuje E-government. Klaudie je na obrázku č. 5. Klaudie má na rozdíl od svého partnera eGONA jenom jeden hlavní úkol, a to cloud computing, což v praxi znamená, že má za úkol, aby byly ICT projekty mnohem efektivnější, a zároveň také levnější, a to za zajištění plynulého přechodu od současného stavu správy majetku k modelu poskytování a odebrání služeb. (MV ČR, © 2012)

Obrázek 5 Klaudie – partnerka eGONA

Zdroj: MV ČR, © 2012

5.1 Zákon o E-governmentu

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů č. 300/2008 Sb., jinak také známý jako E-government act, Zákon o datových schránkách, nebo také Zákon o E-governmentu. Tento zákon nabyl účinnosti dne 9. července roku 2009 a je srdcem celého E-governmentu. Tento zákon je znám spíše jako Zákon o datových schránkách, jelikož upravuje především dvě hlavní oblasti, a to zmiňované datové schránky, a také autorizovanou konverzi dokumentů, takže se nezabývá E-governmentem jako celkem. (Institut pro veřejnou správu, © 2014, s. 18)

5.1.1 Právní předpisy týkající se E-governmentu

- Zákon o informačních systémech veřejné správy č. 365/2000 Sb.,
- zákon o elektronickém podpisu č. 277/2000 Sb.,
- zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů č. 300/2008 Sb. (Tento zákon se zabývá elektronickými úkony mezi orgány veřejné moci navzájem, mezi orgány moci veřejné a fyzickými a právnickými osobami, a také kontroluje elektronické úkony osob dodávající dokumenty prostřednictvím datových schránek.),
- zákon o základních registrech č. 111/2009 Sb. (Vymezuje obsah a základní práva a povinnosti související s tvorbou a užíváním základních registrů.),
- zákon o archivnictví a spisové službě č. 499/2004 Sb. (upravuje spisovou službu),
- zákon o správních poplatcích č. 634/2004 Sb.,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,
- nařízení vlády, kterým se provádí zákon o elektronickém podpisu,
- vyhlášky: Vyhláška o elektronických podatelkách č. 496/2004 Sb., Vyhláška o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů č. 193/2009 Sb., Vyhláška o kontaktních místech veřejné správy č. 364/2009 Sb., Vyhláška o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek č. 194/2009 Sb. (Institut pro veřejnou správu, © 2014, s. 5 –8)

5.2 Datové schránky

Datové schránky jsou upraveny zákonem o E-governmentu. Jak uvádí Budiš a Hřebíková (2010, s. 38), datové schránky slouží pro zajištění veškeré elektronické komunikace v rámci celého E-governmentu. Je to vlastně elektronické úložiště, které slouží k:

- Doručování orgány moci veřejné,
- úkonům, které jsou činěny k orgánům moci veřejné,
- dodávání dokumentů od fyzických osob, právnických osob nebo osob, které konají podnikatelskou činnost.

Jak zmiňuje Budiš a Hřebíková (2010, s. 38–39), všechny funkce datových schránek jsou zajišťovány informačním systémem datových schránek, jejichž provozovatelem je Česká pošta, s. p., která byla formulována přímo ze Zákona o E-governmentu. Vrchním kontrolním orgánem, a zároveň správcem nad informačním systémem datových schránek, je Ministerstvo vnitra České republiky, které zajišťuje důvěryhodnost a integritu doručovaných datových zpráv. Povinnost zřídit si datovou schránku ze zákona mají všechny právnické osoby a orgány moci veřejné. Datovou schránku si ze zákona nemusí, ale mohou zřídit fyzické osoby a fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost. Pokud tak tyto osoby učiní, musí pomoci této datové schránky doručovat všechny dokumenty. Zřízení datové schránky je pro všechny nezpлатněné.

Je zde nutné zmínit pojem fikce doručení. Fikce doručení podle MV ČR (©2010, s. 1) znamená, že pokud se osoba, která má zřízenou datovou schránku, nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení dokumentu do datové schránky, považuje se tento dokument za přijatý a přečtený.

5.2.1 Typy datových schránek

Existují celkem 4 typy datových schránek, které jsou zřizovány podle zákona č. 300/2008 Sb., Ministerstvem vnitra:

1. Datová schránka pro fyzické osoby,
2. datová schránka pro osoby podnikající,
3. datová schránka pro právnické osoby,

4. datová schránky pro orgán moci veřejné. (Institut pro veřejnou správu, © 2014, s. 21)

5.2.2 Zprávy nedoručované datovými schránkami

Případy, kdy nemůže být datová schránka použita:

- Jedná se o dokument, který obsahuje utajované informace,
- adresát nemá datovou schránku zřízenou,
- povaha dokumentu nepřipouští doručení datovou schránkou,
- dokument je doručován na místě,
- je-li zavedena elektronická komunikace mezi orgány moci veřejné,
- jiné důvody, upravené právními předpisy. (Institut pro veřejnou správu, © 2014, s. 23)

5.2.3 Autorizovaná konverze dokumentů

Jak uvádí Budiš a Hřebíková (2010, s. 40), autorizovaná konverze dokumentů znamená zpracování dokumentů na datovou zprávu tak, aby mohly být dokumenty mezi jednotlivými datovými schránkami poslány. Jedná se o zpracování analogové zprávy v podobně listinného dokumentu do zprávy digitální a samozřejmě i naopak, a to za podmínky, že všechny dokumenty musí být zpracovány tak, aby byla zachována jejich autentičnost a integrita mezi převedeným a převáděným dokumentem. Autorizovaná konverze dokumentů je na žádost prováděna:

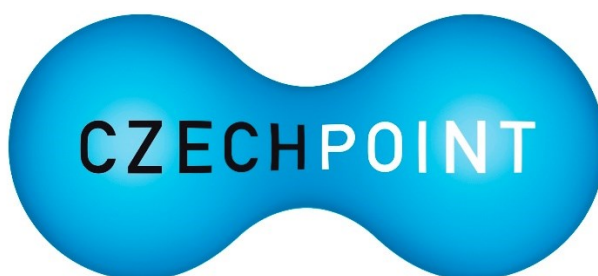
- Kontaktními místy veřejné správy – notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady aj.,
- advokáty, kteří k tomu mají oprávnění podle právního předpisu.

Existují také situace, kdy se dokumenty nesmí konvertovat. Jedná se o situace, kdy nelze nahradit konverzí jedinečnost daného dokumentu. Nelze konvertovat například občanský průkaz, řidičský průkaz, šek, směnku, rybářský lístek, lovecký lístek, los, průkaz o povolení cizince k pobytu, technické kresby atd. V současnosti také nelze konvertovat celou datovou zprávu, konvertují se pouze dokumenty doručené datovou schránkou. (Czech POINT, © 2017c)

5.3 Czech POINT

Czech POINT, jak uvádí ve své publikaci Vaníček (2011, s. 119), je zkratkou pro Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál. Czech POINT je asistovaným místem výkonu veřejné správy, tak aby mohli občané komunikovat se státem, a tím se snížila přílišná byrokracie, která je kladená na adresáty veřejné správy. Samotná existence sahá až do března roku 2007, kdy byl spuštěn pilotní provoz na radnici městské části Prahy 13 a poskytoval jen 3 služby z veřejných registrů, a to výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku a výpis z živnostenského rejstříku. Oficiálně je tento projekt spuštěn od 1. ledna 2008, kdy už začal poskytovat údaje z prvního neveřejného rejstříku, čímž je rejstřík trestů. (MV ČR, © 2010b)

Obrázek 6 Logo Czech POINT

Zdroj: Hospodářská komora České republiky, © 2009

Podle statistik, které jsou uvedeny na stránkách Czech POINTU (Czech POINT, © 2017a), je k 31. 3. 2017 celkem 7 199 kontaktních míst veřejné správy, od ledna 2017 je to nárůst o šest kontaktních míst. Za celkovou dobu existence Czech POINTU bylo vydáno téměř 17 milionů výstupů. Kontaktními místy mohou být notáři, krajské úřady, obecní úřady, úřady městských částí a také městských obvodů, velvyslanectví v zahraničí, Česká pošta, Hospodářská komora, a také i některé banky, kterým byla udělena autorizace od Ministerstva vnitra.

Aktuálně dostupné služby, které jsou uvedeny na stránkách Czech POINT. (Czech POINT, © 2017b)

1. Autorizovaná konverze dokumentů
2. Centrální úložiště ověřovacích doložek
3. Datové schránky

4. Podání do registrů účastníků provozu modulu autovraků ISOH
5. Přijetí podání podle živnostenského zákona (§ 72)
6. Úschovna systému Czech POINT
7. Vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů
8. Výpis z bodového hodnocení řidiče
9. Výpis z insolvenčního rejstříku
10. Výpis z Katastru nemovitostí
11. Výpis z Obchodního rejstříku
12. Výpis z Rejstříku trestů
13. Výpis z Rejstříku trestů právnické osoby
14. Výpis z Živnostenského rejstříku
15. Základní registry veřejné správy
16. Úřední ověřování listin a podpisů.

Většina z uvedených služeb je pro občany zpoplatněná, jedná se většinou o správní poplatek ve výši sto korun českých, ostatní stránky jsou pak zpoplatněny méně. Ceny jednotlivých služeb nejsou pevně dány a každé kontaktní místo si stanovuje své ceny, které se ale nijak výrazně mezi sebou neliší. (Praha 11, © 2003 – 2010)

Ve zvláštních případech lze požádat o snížení správního poplatku, které jsou vybírány na základě zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Správní poplatek může být snížen až o 90 % a smějí ho zmírnit podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy pouze krajské úřady, obecní úřady, popřípadě úřad městské části, který výpis vydává. Pokud je správní poplatek snížen, měl by pak být snižován ve všech podobných případech, aby nedocházelo k diskriminaci. (Czech POINT, © 2017c)

5.4 Základní registry

Základním dokumentem vztahujícím se k úpravě základních registrů je zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, účinný od 1. července roku 2010, který vymezuje obsah všech základních registrů, stanovuje práva a povinnosti související s informačním systémem

základních registrů a také práva a povinnosti s informačním systémem územní identifikace. (Česko, 2009, s. 1 – 2)

Cílem základních registrů je především zefektivnění státní správy, sdílení jednotlivých aktuálních dat orgánu moci veřejné, využití moderních informačních technologií pro přístup k datům online, tak aby docházelo opět ke snižování byrokracie a také snižování stráveného času, jak pro úředníky, tak i pro adresáty veřejné správy, jelikož údaje uvedené v registrech se považují za správné a úplné, a jejich platnost a správnost se nemusí nijak ověřovat. (Správa základních registrů, © 2010)

5.4.1 Registr osob

Základní registry se skládají ze čtyř registrů, jedním z nich je Registr osob. Jak uvádí Správa základních registrů (© 2010–2017): „*Registr osob slouží k evidenci Právnických osob a jejich organizačních složek, podnikajících Fyzických osob, zahraničních osob a jejich organizačních složek, organizacím s mezinárodním prvkem a organizačních složek státu.*“

Výhodou tohoto registru je především zjednodušení přidělování identifikačních čísel (IČO) všem podnikajícím osobám. Dříve byla tyto čísla přidělována Českým statistickým úřadem, nově je bude přidělovat editor Registru osob (dále jen ROS). S tím souvisí také zjednodušení registrace osob, kterou budou vykonávat jednotlivá místa a orgány, které jsou ustanoveny jako Editoři ROS. Výhodami ROS jsou:

- Zefektivnění veřejné správy,
- údaje budou pod kontrolou prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy,
- pomocí datových stránek mohou podnikající osoby, právnické osoby a statutární zástupci získat informace, které jsou o nich v registrech vedeny,
- zajištění správných, aktuálních a ověřených údajů, které slouží pro rozhodování ve státní správě. (ČSÚ, © 2012, 1–2)

5.4.2 Registr obyvatel

Druhým pilířem základních registrů je Registr obyvatel (dále jen ROB), který obsahuje referenční údaje¹ o fyzických osobách, konkrétně jimi jsou:

- Občané České republiky,
- cizinci, kteří mají platné povolení k pobytu v České republice,
- cizinci, kteří mají udělen azyl nebo doplňkovou ochranu na území České republiky,
- jiné fyzické osoby, které jsou vedeny v ROB podle jiného zvláštního právního předpisu.

Referenčními údaji jsou jméno a příjmení, datum narození a úmrtí, datum rozhodnutí soudu, kdy byl dotyčný prohlášen za mrtvého, odkaz do územní identifikace na místo úmrtí, čísla identifikačních dokladů, státní občanství, odkaz do registru územní identifikace, informaci o tom, zda má osoba zřízenou datovou schránku. Mezi hlavní výhody lze zařadit zjednodušení a zefektivnění veřejné správy, a s tím spojený efekt snížení byrokracie. Data jsou opět považována za správná a aktuální a občan je nemusí dokládat. (Správa základních registrů, © 2010- 2017a)

5.4.3 Registr práv a povinností

Třetím pilířem základních registrů je Registr práv a povinností (dále jen RPP), který slouží jako „*zdroj údajů pro informační systémy základních registrů při řízení přístupu uživatelů k údajům v jednotlivých registrech a agendových informačních systémech.*“ Pokud se někdo bude snažit změnit údaje nebo získat údaje z ostatních registrů, bude systém tuto činnost posuzovat, jestli na to dotyčná osoba má právo ze zákona. ROP uchovává digitální stopu, která zajistí, že každý občan České republiky na požádání na kontaktním místě veřejné správy má možnost dostat informaci o tom, kdo, jak, proč a za jakým účelem jeho data měnil nebo nějak upravoval. Osoby, které mají zřízenou datovou schránku, dostanou tuto informaci jednou ročně do svých datových schránek. (Správa základních registrů, © 2010–2017b)

¹ Referenčními údaji se rozumí údaje, které jsou uvedeny v ROB. Tyto údaje jsou považovány za věrohodné, aktuální a správné. Při změně referenčního údaje dochází ke změně ve všech agendách veřejné správy, kde je tento údaj uveden, automaticky. (Správa základních registrů, © 2010 – 2017a)

5.4.4 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

Posledním základním registrem je Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (dále jen RÚIAN), který je vytvořen Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním. RÚIAN obsahuje informace, které jsou nereferenčního charakteru, což jsou technickoekonomické atributy, konkrétně se tak jedná například o počet podlaží, připojení na vodu, na kanalizace apod. Tento registr slouží k evidenci údajů o územních prvcích, územně evidenčních jednotkách, adresách, územní identifikaci a o účelových územních prvcích. Všichni občané mohou také díky projektu Veřejný dálkový přístup nahlížet do dat, které jsou v RÚIAN zdarma. (Správa základních registrů, © 2010–2017c)

5.5 Centrální místa služeb a Komunikační infrastruktura veřejné správy

5.5.1 Centrální místo služeb

Centrální místo služeb (dále jen CMS) je novým pojmem, který se objevil v novele, jež je účinná od 1. července 2012. CMS je základní pilíř pro Komunikační infrastrukturu veřejné správy (dále jen KIVS). CMS je spravováno Ministerstvem vnitra České republiky, které ale může svěřit jeho provoz fyzické nebo právnické osobě. (Mates s Smejkal, 2012, s. 67)

CMS se rozumí soubor technického a informačního vybavení, díky němuž jsou poskytovány služby informačních systémů veřejné správy, a zároveň také propojuje síť elektronických zařízení. Díky existenci CMS využívají orgány veřejné správy síť elektronických komunikací a správci informačních systémů veřejné správy poskytují služby informačních systémů veřejné správy. (Mates s Smejkal, 2012, s. 67)

Hlavním úkolem CMS je zajistit vzájemné, řízené a bezpečné propojování subjektů veřejné a státní správy mezi sebou, propojování subjektů veřejné a státní správy se subjekty nacházející se ve vnější síti, což je například komunikační infrastruktura Evropské unie anebo Internet, a také propojení centrálních pracovišť s regionálními pracovišti. CMS momentálně poskytují 11 služeb, které mohou subjekty KIVS využít. Náklady spojené s využíváním hradí Ministerstvo vnitra. (Mates a Smejkal, 2012, s. 67)

5.5.2 Komunikační infrastruktura veřejné správy

Komunikační infrastruktura veřejné správy, známá také jako Intranet veřejné správy, sjednocuje datové a hlasové služby pro všechny orgány moci výkonné. Počátek výstavby

KIVS můžeme zaznamenat již v roce 2001, kdy vedle sebe existovalo několik duplikovaných a paralelních datových linek od jednotlivých ministerstev a úřadů. Proto bylo hlavním cílem vytvořit jednotnou a bezpečnou datovou síť. Sekundárním cílem KIVS bylo odstranění monopolu poskytovatelů datových služeb, což se podařilo v roce 2007, kdy byla uzavřena smlouva s více dodavateli. (Mates a Smejkal, 2012, s. 67)

Pro období 2013–2017 je stanovena nová koncepce KIVS. Cílem nové koncepce je zajistit, aby bylo ve veřejné správě a státní správě bezpečné komunikační prostředí, které bude obsahovat jednotná pravidla s důrazem na kybernetickou bezpečnost. Koncepce se zaměřuje také na to, aby byly efektivně vynakládány peněžní prostředky na nákup komunikačních technologií a služeb.

Vzhledem k rychlému vývoji informačních a komunikačních technologií je nová koncepce rozvoje stanovena na kratší dobu, do konce roku 2017, tak, aby se potřeby veřejné správy mohly pružně přizpůsobovat aktuálnímu vývoji nových technologií. (Hospodářská komora ČR, © 2013)

6 E-GOVERNMENT VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

E-government se v různých zemích liší. Jak uvádí ve svém článku Kubátová (2016), Česká republika je ve srovnání s ostatními zeměmi EU na posledních místech. Poslední místo patří, stejně jako v roce 2015, Rumunsku. Evaluaci provádí semestrálně Komise Evropské unie, která předkládá všem členským zemím index DESI, který hodnotí členské země z hlediska úrovně digitální agendy. Komise doporučila České republice zlepšení dostupnosti kvalitních služeb E-governmentu v roce 2016 poprvé. Současné složky E-governmentu, kterými jsou například Czech POINT, datové schránky a elektronický podpis, současně stagnují a jejich vývoj a zlepšování je značně omezené, což je třeba výrazně zlepšit. Rozvoji E-governmentu by měla přispět již zavedená služba, kterou využívá přes půl milionu občanů České republiky, elektronická identifikace, jinak také nazývaná mojeID. MojeID umožňuje, aby se lidé mohli přihlašovat k službám veřejné správy online. Připravuje se také modernizace datových schránek, která by nově umožňovala i platební styk. Lidé s datovými schránkami by tak mohli platit daně nebo různé správní poplatky pomocí svých datových schránek. Inspiraci pro zlepšení současného stavu E-governmentu by mohla Česká republika získat u Estonska, Dánska nebo také Nizozemí, které patří k zemím s nejlépe propracovaným systémem E-governmentu v Evropské unii. Nejlépe rozvinutým a propracovaným E-governmentem na světě je Jižní Korea.

Komise Evropské unie usiluje o kvalitní jednotný digitální trh. Nejdůležitějšími dokumenty, které se snaží zlepšit současný stav digitálního trhu, jsou Digitální agenda pro Evropu, ze které vychází akční plán s názvem eGovernment. Tyto dokumenty kladou za cíl:

- Vytvoření elektronických služeb pro podnikatele, které jim umožní vést svůj podnik ze kteréhokoliv místa v Evropské unii.
- Umožnit studovat, pracovat, bydlet a pobírat důchod všem občanům nezávisle na jejich původním umístění. (Průša, 2013, s. 1)

Jak uvádí Průša (2013, s. 1–2), pro zlepšení digitální sítě podporuje Komise Evropské unie rozsáhlé pilotní projekty, které jsou zaměřeny na pět následujících témat v oblasti E-governmentu:

1. STORK – projekt, který je zaměřen na elektronickou identifikaci a uznávání elektronické identifikace mezi členskými státy EU.

2. SPOCS – projekt, který se zaměřuje na propojení kontaktních míst veřejné správy a snaží se tím ulehčit podnikatelům start podnikatelské činnosti v jiném členském státě.
3. PEPPOL – projekt zaměřený na zadávání přeshraničních veřejných zakázek a na komunikaci mezi dodavateli a odběrateli.
4. epSOS – jinak zvaný eHealth. Elektronické zdravotnictví, které usnadňuje sdílení anamnézy pacientů.
1. E-CODEX – projekt zabývající se elektronickou justicí.

6.1 E-government na Slovensku

E-government na Slovensku je na tom obdobně jako E-government České republiky. Informace, které představuje ve svém článku Raábová (2016), uvádí, že Komise Evropské unie ohodnotila pomocí indexu DESI Slovensko v oblasti veřejných digitálních služeb jako jedno z nejhorších. Za Slovenskem stojí už jen Rumunsko a Bulharsko. Stejně tak jako v České republice je využíváno E-governmentu na Slovensku velmi málo a jeho rozvoj také stagnuje, i přestože byla na rozvoj v oblasti digitalizace veřejné správy proinvestována za posledních osm let miliarda euro. Stejně vysoká částka byla vynaložena i na informační systémy veřejné správy Slovenské republiky. Obdobně jako Česká republika se Slovensko zaměřuje spíše na velké projekty, které mají přispět ke komplexnímu zlepšení E-governmentu. Většinou tyto projekty nejsou obzvláště úspěšné. Ukázkovým příkladem plýtvání finančních prostředků bylo zavedení elektronického zdravotnictví, stejně jako je v Estonsku e-Health, kdy by byly zřízeny nové zdravotní průkazy, které by v sobě nesly informace o anamnéze daného pacienta, byly by zde zaznamenány všechny operace, rentgenové snímky, i užívané léky v současnosti i minulosti. Projekt elektronického zdravotnictví však nebyl na Slovensku úspěšným. Funkci nových zdravotních průkazů mohly plnit i občanské průkazy.

Dne 2. prosince 2013 byly na Slovensku zavedeny elektronické občanské průkazy, jinak nazývané také jako eID, které v sobě mají zabudovaný elektronický čip. Elektronický čip je zabezpečen bezpečnostním osobním kódem, který zajišťuje ochranu osobních údajů dotyčné osoby. EID obsahuje všechna data uváděná na občanském průkazu v elektronické podobě. Na eID, konkrétně na elektronický čip, lze vložit i jiné údaje, například Zaručený

elektronický podpis, který bude rovnocennou náhradou podpisu ručního. (Operačný program informatizácia spoločnosti, © 2005–2017)

6.2 E-government v Estonsku

Estonsko je známo jako země s nejlepším E-governmentem v Evropské unii. Jak ve svém článku uvádí Jemelka (2013), v Estonsku se dá online:

- Podat daňové priznání, které je využíváno většinou obyvatel Estonska,
- založit firmu: místo 20 dní, které jsou v České republice potřebné ke zřízení firmy, trvá založení firmy v Estonsku přibližně 5 minut. Díky tomu bylo Estonsko prohlášeno jedním z nejlepších míst pro podnikání,
- volit: Estonsko zavedlo jako první země na světě v roce 2005 elektronické volby,
- uzavírat smlouvy, zřídit bankovní účet,
- vyřídit elektronický lékařský recept. Vyřízení je ovlivněno anamnézou pacienta.,
- změnit adresu trvalého bydliště anebo změnit jméno.

Občané Estonska dokáží pomocí svého občanského průkazu, nazývaného též jako ID karta, širokou škálu věcí. Například jim slouží jako tramvajenka, mohou pomocí ní sledovat školní docházku svých dětí, mohou sledovat svoji anamnézu, zaznamenané operace, ale i užívané léky, které dostanou v lékárně bez navštívení lékaře. Jejich občanské průkazy slouží jako multifunkční čipová karta, díky které mohou elektronicky vyřizovat spoustu věcí. Mimo jiné díky kvalitnímu E-governmentu Estonsko ušetří 2 % HDP ročně. V této zemi také najdeme vysokou úroveň počítačové gramotnosti, díky které je rozvoj E-governmentu efektivní. Jedna z mála věcí, která ještě v Estonsku nelze provést online, jsou online svatby a rozvody. Estonsko je zároveň nejvíce závislou zemí na internetovém připojení, a tím pádem jí hrozí mnoho kybernetických nebezpečí, která by mohla způsobit přímo katastrofické důsledky pro celou tuto zemi. (Jemelka, © 2013)

6.3 E-government v Polsku

Polsko je ukazováno jako příklad pro Českou republiku, Slovenskou republiku a pro Maďarsko. Polsko totiž jako jediné ze zemí Visegrádské skupiny dokáže držet krok se západními zeměmi. Jako příklad je Polsko udáváno v oblasti elektronických formulářů. Od

roku 2008 zde existuje Společný elektronický systém evidence obyvatel. Aktuálními projekty, které v Polsku probíhají, jsou:

- Polská ID karta – dosáhnout stejného stavu, jako je v Estonku. Jedna polyfunkční karta sloužící pro širokou škálu služeb,
- informační systém tísňového volání – cílem je standardizovat proces tísňového volání, a tím zvýšení efektivity záchranných složek státu,
- elektronická platforma služeb veřejné správy – je již druhou etapou (první probíhala v letech 2005–2008), která má za cíl rozšíření služeb, které jsou poskytovány online. (Kraj Vysočina, © 2012, s. 20)

6.4 E-government v Maďarsku

Maďarsko je označováno společně s Bulharskem a Rumunskem za jednu ze zemí, v nichž je implementace E-governmentu nedostatečná a je potřeba jeho úroveň zvýšit.

Maďarsko se, stejně tak jako ostatní země, v oblasti veřejné správy velmi často reformuje. Jak uvádí na svých stránkách Ministerstvo vnitra Maďarské republiky, EUGO HUNGARY (© 2013), v roce 2010 provedlo Maďarsko rozsáhlou reformu, která přispěla ke snížení počtu centrálních orgánů o více než polovinu, snížil se také počet úrovní územní správy a jednotlivé resorty. V roce 2011 Maďarsko zavedlo kontaktní místa veřejné správy, nazývané též jako Government Windows. V současnosti zde najdeme přibližně tři stovky kontaktních míst. V lednu 2016 byly zavedeny elektronické karty, zvané eID, s elektronickým čipem, které mají ulehčit občanům jejich život tím, že je do jedné karty transformováno více funkcí. Prvenství, které lze Maďarsku přidělit, je v rámci elektronického podpisu, který zavedlo jako první z členských zemí EU. Bohužel, i když bylo Maďarsko jako první v zavádění elektronických podpisů, jejich funkčnost značně kolísala a zlepšení přišlo až s rokem 2014. Služby, které lze v Maďarsku vyřídit online, jsou například:

- Elektronické daňové přiznání pro fyzické osoby a firmy,
- elektronická registrace společnosti,
- elektronické celní prohlášení,
- elektronické veřejné zakázky apod.

6.5 E-government ve Velké Británii

Velká Británie je spojována se vznikem E-governmentu. Počátkem E-governmentu v této zemi můžeme stanovit okamžik v roce 1999, kdy bylo na základě soudního rozhodnutí, nikoliv právním předpisem, jak bývá zvykem, ustanoveno, že elektronický dokument má stejnou právní váhu jako dokument tištěný. Velká Británie vydala svůj záměr „Citizens first“ – nejdříve občané, z čeho jasně vyplývá, že jejich hlavním cílem bylo přiblížení veřejné správy všem občanům do všech míst království, proto byl stanoven akční plán, který shrnoval celý postup, jak docílit elektivnosti. Liberální přístup Angličanů lze vidět v oblasti elektronických podpisů, které mají právní váhu a jsou důkazním prostředkem, ale je vždy na úvaze soudce, zda byl elektronický podpis správně použitý. (Lidinský, 2008, s. 123)

Ve Velké Británii byla poměrně brzo zavedena elektronická fakturace. V této oblasti přijala Velká Británie několik směrnic Evropské unie o elektronické fakturaci, mezi něž patří např. Směrnice č.2001/115/EC. Směrnice upravuje fakturaci především pro účely DPH včetně elektronické fakturace. (Lidinský, 2008: 123-124)

Prvním důležitým dokumentem je National Strategy for Local eGovernment, který vyšel v listopadu roku 2002. Tento dokument je zaměřen na transformaci obecních rad. (Bowrey, © 2006)

7 ELEKTRONICKÝ PODPIS

Elektronický podpis zakotven v zákoně č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a slouží k jednoznačnému označení identity osoby, která je podepsaná v datové zprávě. Elektronický podpis je vytvářen na základě kvalifikovaného certifikátu od akreditovaného českého nebo zahraničního poskytovatele. Elektronický podpis je naprosto rovnoprávný papírovému podpisu, stejně jako všechny papírové dokumenty jsou naprosto rovnoprávné elektronickým dokumentům. Příjemce elektronického podpisu si může být zcela jist, že v dokumentu nebyla provedena žádná změna a dokument je zabezpečen. (CZ.NIC, © 2012 – 2014)

7.1 Stupně podpisů a certifikátů

7.1.1 Elektronický podpis

Elektronickým podpisem se rozumí údaje v elektronické podobě, které jsou logicky provázané s datovou zprávou, jsou připojeny k datové zprávě a slouží k jednoznačnému označení identity osoby, která dokument podepsala. (Mates a Smejkal, 2012, s. 148)

Na elektronický podpis lze pohlížet dvěma způsoby:

1. Elektronický podpis je chápán jako plnohodnotná náhrada podpisu psaného. Tento podpis pak nazýváme jako zaručený elektronický podpis.
2. Elektronický podpis může být chápán jen jako nástroj k autentizaci dokumentu a v tomto případě není plnohodnotnou náhradou psaného podpisu. (Dostálek, Vohnoutová a Knotek, 2009, s. 30)

7.1.2 Zaručený elektronický podpis

Zaručený elektronický podpis musí splňovat následující kritéria:

1. Jednoznačná vazba s osobou, která dokument podepisuje,
2. umožňuje identifikaci osoby, která dokument podepisuje vzhledem k datové zprávě,
3. je připojen k datové zprávě takovým způsobem, aby bylo možné prokázat jakékoliv změny. (Institut pro veřejnou zprávu, © 2014, s. 13)

7.1.3 Certifikát

Certifikátem je každá datová zpráva, která je vydána certifikovaných poskytovatelem. Certifikát spojuje data pro ověřování elektronických podpisů s osobou, která dokument

podepsala a umožňuje tak ověřit její identitu, nebo spojuje ověřování elektronických značek s označující osobou. (Mates a Smejkal, 2012, s. 148)

7.1.4 Kvalifikovaný certifikát

Kvalifikovaným certifikátem je certifikát, který byl vydán poskytovatelem, jež disponuje kvalifikovaným certifikátem služeb. Pomocí kvalifikovaného certifikátu lze komunikovat se všemi úřady, který tento certifikát akceptují. Pomocí kvalifikovaných certifikátů lze:

- Elektronicky archivovat dokumenty,
- podávat elektronicky daňové přiznání,
- v případě více jednatelů ve společnosti odesílat datové zprávy,
- komunikovat se správou sociálního zabezpečení v České republice,
- využívat elektronické formuláře i e-podatelný,
- pracovat s e-tržišti. (Česká pošta, © 2016)

7.1.5 Uznávaný elektronický podpis

Jak uvádí na svých stránkách Finanční správa (© 2012), uznávaným elektronickým podpisem je Zaručený elektronický podpis, který je založen na Kvalifikovan certifikátu, který byl vydán akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. Zároveň musí uznávaný elektronický podpis obsahovat údaje, které slouží k jednoznačné identifikaci podepisující osoby.

7.2 Elektronická značka

Elektronická značka je zaručeným elektronickým podpisem, který byl vytvořen kvalifikovaným technickým zařízením a může označovat jak fyzickou, tak právnickou osobu, ale i organizační složku státu. Na rozdíl od elektronického podpisu je elektronická značka přidělována automaticky. Seznámení s obsahem dokumentu u elektronické značky bývá často nerealizovatelné, zatímco u elektronického podpisu je podepisující osoba povinna seznámit se s obsahem. Elektronická značka se používá především tam, kde dochází ke většímu objemu datových zpráv v krátkém čase. Příkladem instituce, která používá Elektronickou značku, je celní správa. (Dolejší, 2013)

7.3 Časové razítko

Časové razítko bylo zavedeno novelou zákona o elektronickém podpisu z roku 2004. Časovým razítkem se rozumí nástroj, který důvěryhodně přiřazuje aktuální časový údaj k elektronickému dokumentu, který je nezpochybnitelný. Zaznamenává existenci dokumentu v určitém časovém úseku, a zaznamenává také, kdy byl dokument přijat, odeslán, či podepsán. Časové razítko je velmi důležitým nástrojem například pro podávání daňového přiznání nebo v oblasti veřejných zakázek, kdy je časový údaj zaznamenaný v dokumentu velmi důležitým. Povinnost připojovat časové razítko je povinná pro všechny úřady, aby pak nemohly vyvstat žádné nesrovnalosti v oblasti časových údajů. Časové razítko na rozdíl od Elektronického podpisu nemá definováno více úrovní. (Mates a Smejkal, 2012, s. 151)

7.4 DV-certifikát

Časové razítko spojuje aktuální časový údaj s elektronickým dokumentem, avšak nikde nenalezneme spojení s osobou, která byla v daném čase majitelem dokumentu. DV-certifikát, někdy také označovaný jako DV-časové razítko, obsahuje položku držitel, takže je před uvedeným časem známa identita majitele dokumentu. Nejmarkantnějším rozdílem mezi jakýmkoli certifikátem a časovým razítkem je, že časové razítko se váže k dokumentu, zatímco certifikát je spojen s vlastníkem nebo určitou osobou. Stejně tak jako časové razítko nesou všechny certifikáty, včetně DV-certifikátu, bezpečnostní atributy. (Dostálek, Vohnoutová a Knotek, 2009, s. 30)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 E-GOVERNMENT V ČESKÉ REPUBLICĚ

Současný stav E-governmentu v České republice není zcela ideální, z tohoto důvodu jsou stále vytvářeny nové projekty a strategie, jak dosáhnout vyšší úrovně kvality a jak se přiblížit zemím jako je Estonsko, které je často označováno jako vzor elektronizace veřejné správy v Evropské unii.

Celkově můžeme E-government v České republice zhodnotit jako průměrný až podprůměrný. E-government se rozvíjí především na centrální úrovni, tedy pro celou Českou republiku, ale jeho rozvoj lze sledovat také na regionální úrovni a úrovni místní, kde je rozvoj prováděn především různými projekty, které jsou realizované na základě vyhlášených výzev. (Aktuálně.cz, © 2016)

Pro elektronickou veřejnou správu je nezbytnou součástí připojení k internetu. Tabulka č. 1 udává počet domácností, které jsou připojeny k internetu. Čísla zahrnují všechny druhy připojení k internetu, tedy mobilní, počítačové drátové i bezdrátové.

Tabulka 1 Počet domácností, které jsou připojeny k internetu

	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Počet domácností připojených k internetu (v %)	56,0	65,4	67,0	72,1	73,1	76,1

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2016, © 2016, s. 582

Jak tabulka č. 1 uvádí, počet domácností, které jsou připojeny k internetu, každoročně stoupá. Zatímco v roce 2010 bylo připojeno k internetu pouhých 56 % domácností, v roce 2016 je to už více než tři čtvrtiny domácností a předpokládá se, že toto číslo bude i nadále růst. Zvyšování podílu domácností, které mají připojení k internetu, je způsobeno především vyššími požadavky na počítačovou gramotnost. Jak uvádí Statistická ročenka České republiky 2016 (© 2016, s. 582), více populárním se stává i mobilní připojení. Zatímco v roce 2010 používalo mobilního připojení pouze 1,7 %, v roce 2016 využívá mobilního připojení skoro 20 % populace. Stejně tak z ročenky vyplývá, že internet více využívají domácnosti s dětmi, v roce 2016 se jednalo o 95,3 % domácností s dětmi, které využívají internet. U domácností bez dětí je to v roce 2016 68,8 % domácností, které využívají internet.

Jak je uvedeno ve Statistické ročence České republiky za rok 2016 (ČSÚ, © 2016a, s. 582–584), více internet používají muži oproti ženám. Jedná se zhruba o pěti až šestiprocentní rozdíl. S ohledem na věk je věkovou skupinou, která nejvíc využívá internet, skupina od 16–24 let, která je tvořena především studenty. S vyšším věkem pak využívání internetu poměrně klesá. Velmi využívaný je internet také ženami na rodičovské dovolené. S ohledem na vzdělání využívají nejvíce internet lidé s vysokoškolským vzděláním, jedná se o 90 % lidí v této kategorii. S nižším stupněm vzdělání klesá také využívání internetu. V roce 2016 to bylo jen 30 % lidí se základním vzděláním kteří využívali internet, a v roce 2010 to bylo pouhých 15 % těchto lidí.

Tabulka 2 Využívání internetu pro účely veřejné správy

Využívání internetu pro účely veřejné správy (v %)	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Vyhledávání informací	19,1	25,1	26,1	33,0	28,4	31,0
Stahování formulářů	9,4	13,8	11,7	15,4	13,2	14,8
Odesílání vyplněných formulářů	5,3	12,2	6,6	10,3	9,2	11,3

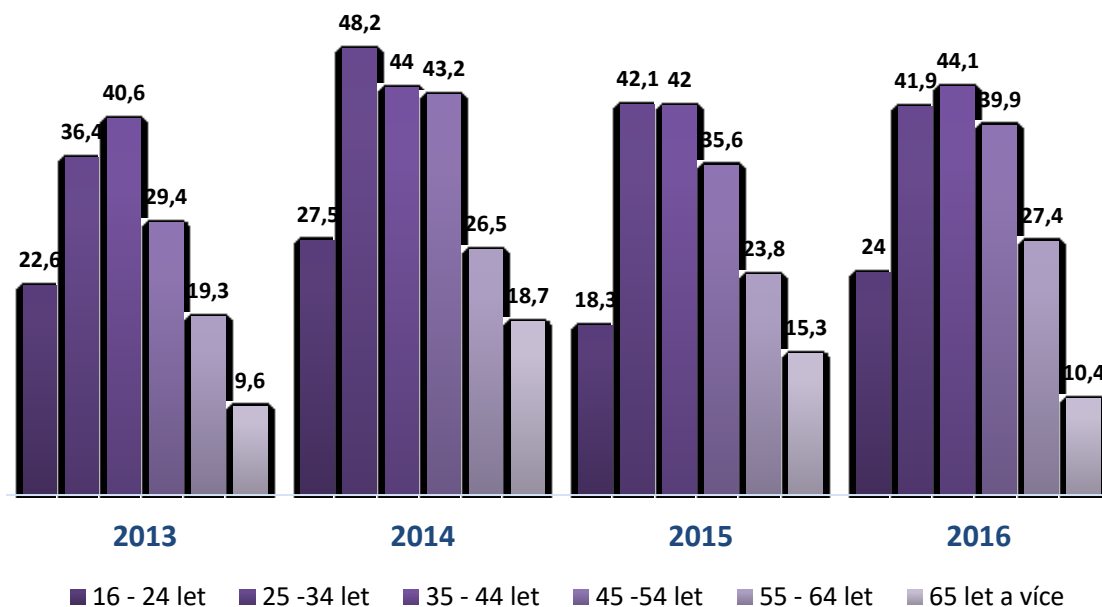
Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2016 (ČSÚ, © 2016a, s. 586)

Tabulka č. 2 udává procentuální složení využívání internetu vzhledem k veřejné správě. Nejvíce je internet využíván k vyhledávání informací, které se týkají veřejné správy, do vyhledávání informací je zařazena také elektronická komunikace s úřady prostřednictvím elektronické pošty. Informace jsou vyhledávány na webových stránkách jednotlivých úřadů. Od roku 2010 do roku 2014 toto číslo stoupl o necelých 14 %, v roce 2015 mírně pokleslo, ale znovu narůstá. Stahování formulářů a odesílání vyplněných formulářů již takovou masu jako vyhledávání informací nezaobírá. Nicméně i tak stahování formulářů využívá v průměru 13 % lidí. Odesílání vyplněných formulářů pak činí v průměru 9,15 %. Celkově je internet nejvíce využíván pro účely sociálních sítí a nakupování.

Jak uvádí ve svém dokumentu Využívání ICT ve vztahu k veřejné správě Český statistický úřad (© 2015a, s. 2), internet je pro účely veřejné správy využíván napříč věkovými skupinami různě. Využívání internetu různými věkovými kategoriemi k vyhledávání informací je vyznačeno v grafu č. 1. Nejvíce vyhledávají informace na webových stránkách

úřadů lidé ve věkové kategorii od 35 do 44 let, někdy je to srovnatelné se skupinou lidí 45–54 let. U elektronické komunikace s úřady, vyplňování formulářů a odesílání formulářů je situace stejná. Nejvíce je využívána lidmi 35–54 let. Nejméně vyhledávají informace, ale i komunikují s úřady, stahují a odesílají formuláře lidé ve věkové kategorii 65 let a více. O trochu lépe je na tom skupina lidí ve věku 16–24 let, kteří vyhledávají informace o něco více, ale ani toto procento není nijak vysoké. Informace vyhledávají jak muži, tak ženy, avšak muži jsou na tom průměrně o dvě procenta lépe. Pokud se zaměříme na kategorii vzdělání, je to naprosto stejné jako u využívání internetu celkově. Nejvíce vyhledávají informace na webových stránkách institucí vysokoškolsky vzdělaní lidé, v roce 2014 se jednalo o 68 % lidí z terciálního stupně vzdělání. Osoby se základním vzděláním tvořily pouze 8 %.

Graf 1 Internetový kontakt jednotlivých věkových skupin s veřejnou správou – vyhledávání informací na stránkách úřadů různými věkovými skupinami

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, © 2015b

Populárním se stává i možnost využití elektronického daňového přiznání. Tabulka č. 3 udává počet všech druhů elektronicky podaných daňových přiznání v letech 2013, 2014 a 2015.

Nejvíce je využívána služba elektrického daňového přiznání k dani z přidané hodnoty, a rok od roku využívání této služby stoupá. Zatímco v roce 2013 bylo podáno přes půl milionu podání, v roce 2014 využilo tuto službu již skoro dvakrát tolik občanů, celkem se jednalo o milion půl podání. V roce 2015 toto číslo také stoupl. Stejně tak u silniční daně, u daně z příjmu fyzických i právnických osob počet elektronických podání každoročně stoupá. Nárůst jednotlivých elektronických podání stoupl o dvojnásobek. Nejméně populárním zůstává podání k dani z nemovitosti, kde nárůst činil 56 % z roku 2013 do roku 2015. Lze konstatovat, že podávání elektrického daňového přiznání se stává pro mnohé obyvatele více atraktivním a rychlejším způsobem, který využívá rok od roku více obyvatel. Od roku 2015 platí, že všichni, kdo mají zřízenou datovou schránku, musí podávat daňové přiznání elektronicky. (Novinky.cz, © 2015)

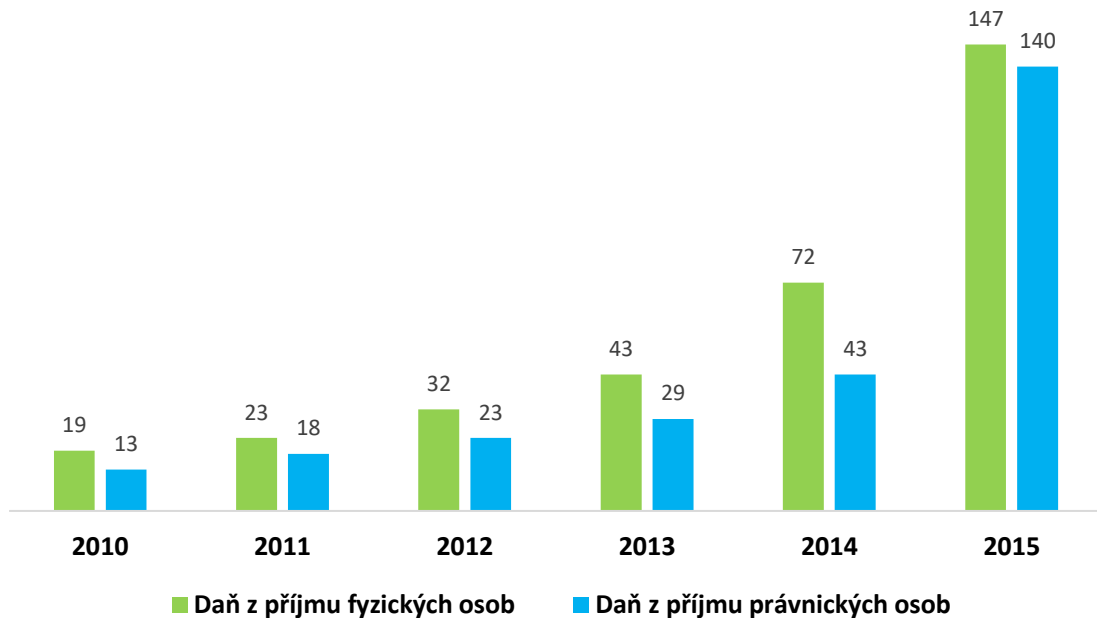
Tabulka 3 Elektronicky podaná daňová přiznání v letech 2013 – 2015 (v tis.)

	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	540	1502	1645
Silniční daň	50	86	147
Daň z příjmů fyzických osob	43	72	147
Daň z příjmů právnických osob	29	43	155
Daň z nemovitostí	16	17	25

Zdroj: ČSÚ, © 2016b, s. 3

Graf č. 2 znázorňuje vývoj počtu elektronicky podaných daňových přiznání fyzických i právnických osob. Od roku 2010 do roku 2014 je zaznamenán mírný nárůst jak u podání u příjmů z fyzických, tak i právnických osob. V roce 2015 byl zaznamenán rapidní růst počtu elektronicky podaných daňových přiznání. Důvodem takového nárůstu bylo stanovení povinnosti živnostníkům a podnikatelským osobám podávat daňové přiznání z příjmu fyzických a právnických osob elektronicky. Tato povinnost se týkala i všech ostatních subjektů, které si zřídily datovou schránku z vlastní iniciativy. V případě nedodržení této povinnosti hrozí všem pokuty ve výši od dvou do padesáti tisíc korun. (Novinky.cz, © 2015)

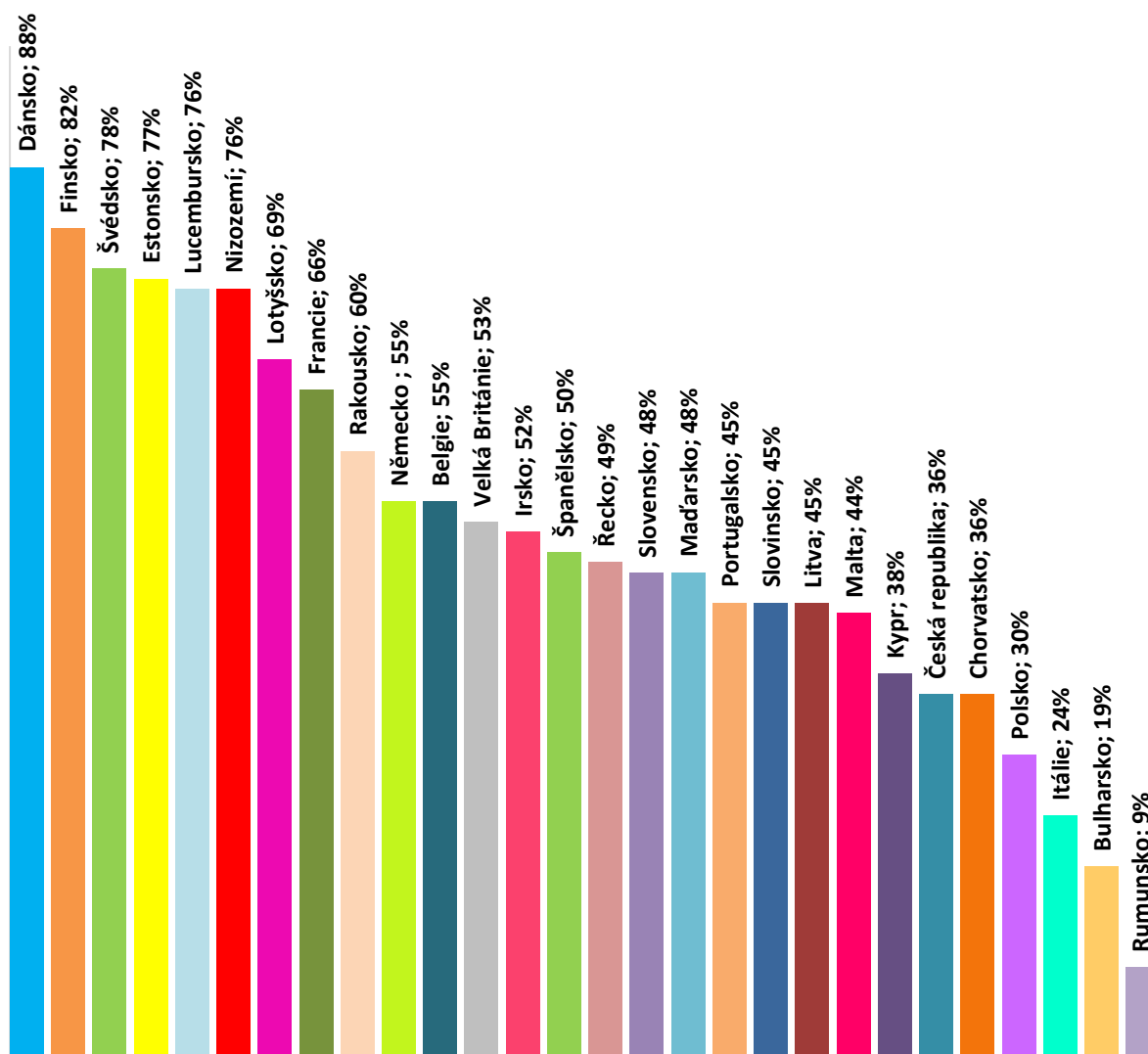
Graf 2 Elektronicky podané daňové přiznání z příjmu fyzických a právnických osob
v období 2010 – 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, © 2016b, s. 3

Graf č. 3 znázorňuje využívání internetu pro účely veřejné správy v jednotlivých členských zemích Evropské unie. Využívání internetu pro účely veřejné správy se rozumí vyhledávání informací, stahování formulářů, odesílání vyplněných formulářů online, elektronická komunikace s úřady, a také elektronické podání daňového přiznání. Z grafu č. 3 jasně vyplývá, že nejvíce je internet pro účely veřejné správy využíván v Dánsku, kde je internet využíván až 88 % celé populace. Následující příčky za Dánskem obsadily ostatní severské státy, jako jsou Finsko, Švédsko a Estonsko. Nad tři čtvrtiny obyvatel používá internet v Lucembursku a Nizozemí. Méně lichotivou příčku má však Česká republika, která se svými 36 % obsadila dvacáté třetí místo z dvaceti osmi států. Tuto pozici sdílíme společně s Chorvatskem, kde je internet využíván také 36 % obyvatel. Za Českou republikou se umístilo o 6 % horší Polsko, Itálie s 24 %, a poslední dvě příčky obsadilo Bulharsko s 19% a Rumunsko, kde internet pro účely veřejné správy využívá pouze 9 % obyvatel.

Graf 3 Využívání internetu v oblasti veřejné správy v členských státech EU

Zdroj: Vlastní zpracování dle EUROSTAT, © 2017

8.1 E-government na krajských úrovních

Jak uvádí Odbor strukturálních fondů MV ČR (© 2010), E-government se na krajských úrovních začal rozvíjet od doby, kdy začaly vznikat jednotlivá eGON centra, která měla být přizpůsobena místním a regionálním podmínkám. EGON centra byla projektem, který započal v roce 2008. Tato centra byla umístěna v krajích, a také v obcích s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností pak měly zajišťovat činnost spádově pro obce s pověřeným obecním úřadem. EGON centra měla zajišťovat tři hlavní okruhy činností:

1. Zajišťovat funkci technologických center (vytvoření, provoz a údržba infrastruktury při zpracování základních dat na úrovni ORP, všem centřům poskytnut příspěvek na provoz ve výši 2 milionů na úrovni ORP).
2. Zajištění administrativní a propagační funkce (přípravy a administrace při vyřizování finančních prostředků z Evropské unie).
3. Zajištění vzdělávání v oblasti E-governmentu (vzdělávání úředníků i občanů v oblasti E-governmentu).

Rozvíjení E-governmentu na krajské a místní úrovni je prováděno především regionálními a lokálními projekty. Pro tyto projekty platí podmínka, že musí být v dané lokalitě kvalitní IT infrastruktura, aby mohly být projekty uskutečňovány. Většina regionů má zájem o elektronickou veřejnou správu, ale bohužel nedisponují kvalitní počítačovou vybaveností. Pomocí strukturálních fondů Evropské unie jsou poskytovány prostředky, které slouží především pro zajištění kvalitní vybavenosti. (Magistrát města Karlovy Vary, © 2014)

Všechny ORP i kraje se snaží čím dál tím více zapojovat do projektů, které by vedly ke zlepšení současného stavu. Jak uvádí ve svém dokumentu ICT UNIE o.s., (2013, s. 3) největší přínos pro český E-government byl zaznamenán se spuštěním projektu Czech POINT, který je již součástí každodenního života. Všechny projekty E-governmentu jsou považovány za úspěšné, a to především díky zřetelné a stabilní vizi, a také díky silné podpoře jednotlivých projektů ze strany vedení úřadů. Naopak jako brzda rozvoje je často označována nedostatečná průběžná práce s klíčovými uživateli. Pro zlepšení projektů byla definována výsledná doporučení:

1. Doporučení systémového charakteru (strategie, koordinace a efektivní řízení),
2. doporučení, která motivují cílovou skupinu, aby elektronickou veřejnou správu využívala,
3. doporučení v oblasti osvěty a vzdělávání. (ICT UNIE o.s., 2013, s. 7–10)

Tabulka č. 4 znázorňuje, jak jsou na tom kraje v oblasti vybavení IT technologiemi. Základní IT vybavení má skoro každá organizace veřejné správy v jednotlivých krajích. Úroveň vybavení neklesá ani u jednoho kraje pod 99 %. V oblasti webových stránek je na tom nejhůře Kraj Vysočina, který má zřízeny webové stránky z 95%. Jediným místem, kde jsou kompletní webové stránky, je Hlavní město Praha. Ostatní kraje jsou na tom jen o něco málo hůře. Ve třetím sloupci tabulky č. 4 najdeme průměrný počet IT specialistů na organizaci

veřejné správy. Nejlépe je na tom Moravskoslezský kraj, kde je průměrný počet IT specialistů na organizaci veřejné správy 2,44. Druhou příčku obsadilo hlavní město Praha s 2,38 IT specialisty na jednu organizaci. Ostatní kraje již nedosahují na 2 IT speciality na organizaci. Nejhuře je na tom pak Středočeský kraj, kterému připadá na jednu organizaci veřejné správy jen 0,51 IT specialisty.

Tabulka 4 Stav IT technologií na úrovni krajů České republiky (v %)

	Základní IT vybavení v organizacích veřejné správy	Webové stránky organizací veřejné správy	Průměrný počet IT specialistů na 1 organizaci
Hlavní město Praha	100	100,0	2,38
Středočeský kraj	99,4	97,1	0,51
Jihočeský kraj	99,3	97,7	0,76
Plzeňský kraj	100	98,7	1,47
Karlovarský kraj	99,2	98,4	1,15
Ústecký kraj	99,4	98,8	0,94
Liberecký kraj	100	99,5	0,75
Královéhradecký kraj	100	98,1	1,00
Pardubický kraj	100	97,2	0,79
Vysočina	99,9	95,0	0,97
Jihomoravský kraj	99,8	99,2	0,76
Olomoucký kraj	100	98,7	0,76
Zlínský kraj	100	99,7	0,78
Moravskoslezský kraj	100	99,3	2,44

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, © 2014

Jak v tabulkách uvádí ČSÚ (© 2014), nejvíce využívanou službou ve všech krajích je vyhledávání informací k životním situacím. Tato služba je využívána ve všech krajích více

než 90 procenty obyvatel. Tato služba je nejvíce využívána v Hlavním městě Praze, kde tuto službu využívá 98,3 % obyvatel. Nejméně je pak tato služba využívána v kraji Moravskoslezském s 91 % obyvatel. Další využívanou službou je stahování formulářů, formuláře k on-line vyplnění a také úplné elektronické podání. Nejvíce jsou všechny služby využívány opět v Praze. V organizacích má průměrně 60 % zaměstnanců svůj osobní počítač s přístupem k internetu, a také disponují služební emailovou adresou.

8.2 E-government na lokálních úrovních

Stejně jako na krajské úrovni a na úrovni ORP, i na lokálních místních úrovních lze zaznamenat projekty, které mají za cíl přispět ke zlepšování a zefektivňování E-governmentu.

Vyhlášená výzva, 02 E-government v obcích – Czech POINT, je zaměřena na všechny obce, které chtěly zavést Czech POINT. Všechny obce mohly požádat podle typové výzvy o dotaci až ve výši sto tisíc korun na zřízení kontaktního místa veřejné správy, tedy zřízení Czech POINT. Obce, které již dostaly státní příspěvek ve výši padesát tisíc korun, mohly požádat podle typové výzvy o dotaci do výši dalších padesáti tisíc korun. Podmínkou pro zřízení Czech POINT je konektivita. Konektivitou se v tomto slova smyslu rozumí připojení k internetu určité kvality. Postupem času se spolu s rozvojem funkcí zvyšuje hranice kvality. Stejně jako na zřízení kontaktního místa byly poskytovány na základě projektové žádosti v roce 2009 příspěvky na provoz. Příspěvek na provoz a připojení ke KIVS se pohyboval až do výše sedmi tisíc korun na rok. (SMART ADMINISTRATION, © 2008, s. 9 –10)

Další výzvou je Výzva 06, která je zaměřena na rozvoj služeb E-governmentu v obcích. Jak uvádí Ministerstvo vnitra ČR (© 2010c, s. 1–2), o podporu v rámci této výzvy mohou požádat pouze ORP. Výzva je orientována na zabezpečení technického vybavení, upgrade spisové služby, transformaci z listinné do digitální podoby, archivaci, a také přístup do digitálního archivu. Podmínkou pro získání peněžních prostředků je spolufinancování ze strany ORP, a to z 15% uznatelných výdajů. V této výzvě je kladen důraz na monitoring a transparentnost.

Výzva 07 na elektronizaci služeb veřejné správy byla poskytována z Evropského fondu regionálního rozvoje. Podpora byla až do výše tří miliard. Oprávněnými žadateli jsou organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace. Podporovanými aktivitami v této oblasti jsou:

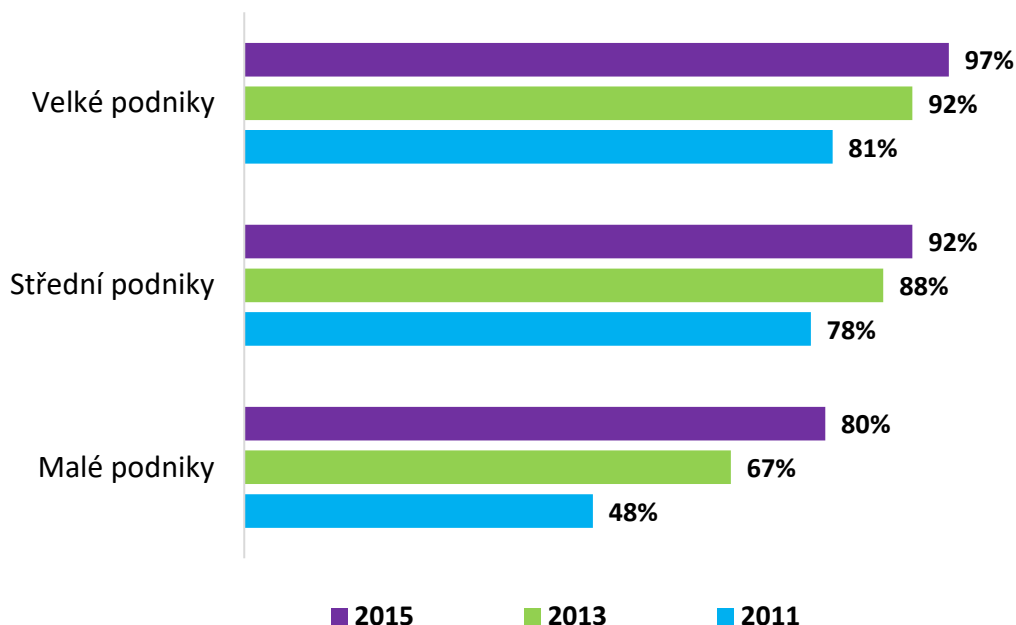
1. Vytváření, rozvoj a údržba celostátních registrů veřejné správy i se systémem chráněného a bezpečného přístupu (vytvoření základních registrů RÚIAN, ROS, ROB, RPP),
2. budování komunikační infrastruktury veřejné správy,
3. elektronizace služeb veřejné správy. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d, s. 1–3)

Graf č. 4 znázorňuje využívání datových schránek podniky pro komunikaci s orgány veřejné správy v letech 2011, 2013, 2015. Podniky jsou rozděleny do tří kategorií podle jejich velikosti:

- Malé podniky (10–49 zaměstnanců),
- střední podniky (50–249 zaměstnanců),
- velké podniky (250 a více zaměstnanců).

Z grafu č. 4 jasně vyplývá, že datové schránky pro účely veřejné správy nejvíce využívají podniky, které mají více než 250 zaměstnanců, tudíž podniky velké. Ve všech třech zvolených letech bylo procento jejich využívání největší. Střední podniky využívají datových schránek o něco méně a malé podniky do 49 zaměstnanců nejméně. Je patrné, že využívání datových schránek od roku 2011 do roku 2015 neklesá, a naopak výrazně stoupá. Největší nárůst v používání je vidět u nejmenších podniků do 49 zaměstnanců, kde se využívání zvýšilo o 33 % od roku 2011 do roku 2015.

Graf 4 Využívání datových schránek podniky pro komunikaci s veřejnou správou v letech 2010, 2013, 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, © 2015d

Internet pro účely veřejné správy využívají nejen jednotlivci, ale také podniky různých ekonomických činností. Podniky nejvíce ke komunikaci s veřejnou správou využívají své datové schránky. Údaje v tabulce č. 5 představují, kolik procent z celkového počtu firem dané ekonomické činnosti využívá datovou schránku ke komunikaci s orgány veřejné správy. Nejvíce datovou schránku využívají opět podniky s 250 a více zaměstnanci, u odvětví výroby a rozvodu energií, plynu a vody, u odvětví ubytování pohostinství a u odvětví profesní a vědecké činnosti, jedná se o 100 % podniků, které v roce 2015 využily možnost komunikace s veřejnou správou datovými schránkami. Čím méně má podnik zaměstnanců, tím méně využívají možnosti datové schránky, avšak pokles není nijak rapidní. Nejméně využívají datovou schránku podniky v oblasti pohostinství a ubytování, které mají od 10 do 49 zaměstnanců, celkově jich datovou schránku použilo 69,1 %.

Tabulka 5 Podniky využívající datovou schránku k odesílání dokumentů institucím veřejné správy v roce 2015 (v %) – rozdělení podle ekonomických činností

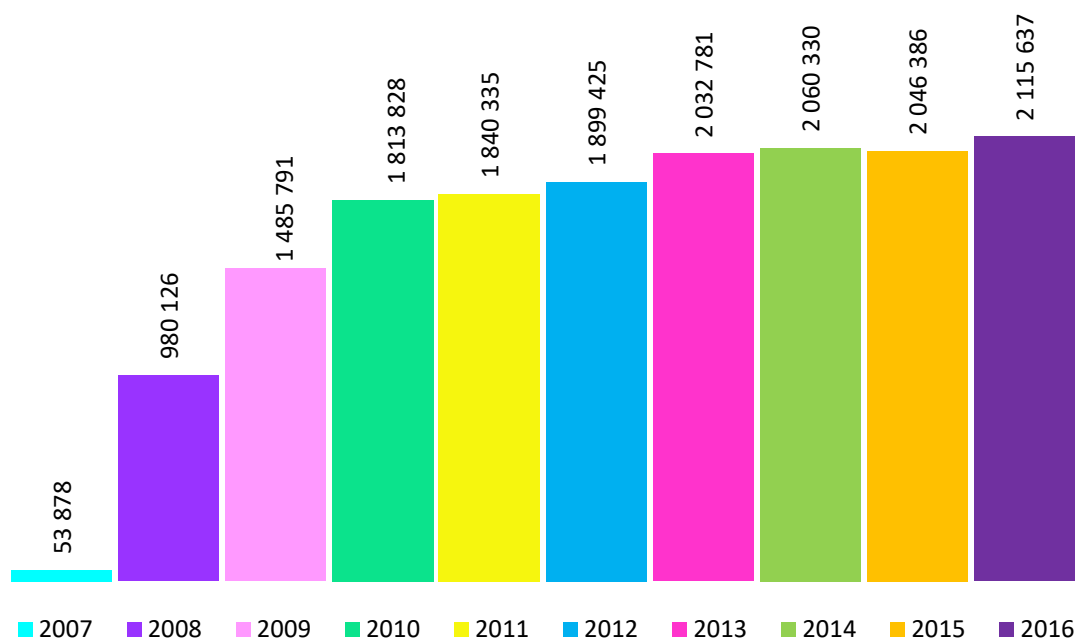
	Počet zaměstnanců v podniku		
	10 - 49	50 - 249	250 a více
Zpracovatelský průmysl	78,6	92,8	96,4
Výroba a rozvod energií, plynu, vody	87,1	99,4	100
Stavebnictví	76,4	89,5	95,6
Velkoobchod, maloobchod – údržba motorových vozidel	80,3	89,6	96,7
Doprava a skladování	76,7	86,8	94,3
Ubytování a pohostinství	69,1	88,1	100
Informační a komunikační činnost	93	97,6	98,2
Oblast nemovitostí	90,9	98,4	x
Profesní a vědecké činnosti	85,2	93,1	100
Administrativní činnosti	83,9	90,1	94,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, © 2015c

E-government na lokální úrovni je pro nejvíce lidí znám hlavně díky kontaktním místům veřejné správy, tzv. Czech POINT. K datu 31. 3. 2017 je celkem 7 199 kontaktních míst veřejné správy, která pokrývají celou Českou republiku. Graf č. 5 znázorňuje celkový počet výpisů, které byly vydány kontaktními místy veřejné správy, a to v již od roku 2007, kdy byl spuštěn pilotní provoz, do roku 2016. Z grafu je zřejmé, že v roce 2007, kdy byl spuštěn pilotní projekt, nebylo vydáno příliš výpisů, oproti tomu v roce 2008, kdy byl tento projekt již spuštěn oficiálně, bylo vydáno několikanásobně více výpisů a číslo se blížilo k jednomu milionu. Ale v roce 2007 měli lidé možnost požádat pouze o výpis z katastru nemovitostí, výpis z veřejného rejstříku a výpis z živnostenského rejstříku. Od roku 2008 lze sledovat větší růst vydaných výpisů, protože v roce 2008 byly do nabídky výpisů přidány také výpisy z rejstříku trestů. V roce 2009 se nabídka rozšířila o výpis bodového hodnocení řidiče a také výpis ze systému kvalifikovaných dodavatelů. Jedinou výjimkou je rok 2015, kdy bylo

vydáno méně výpisů než v roce předešlém, nejedná se však o nijak výrazný pokles, a v roce 2016 toto číslo opět stoupl. K 24. 3. 2017 statistiky na stránkách Czech POINT vykazují přes půl milionu výpisů, konkrétně se jedná o 530 178 vydaných výpisů za rok 2017.

Graf 5 Počet vydaných výstupů Czech POINT v letech 2007 - 2016

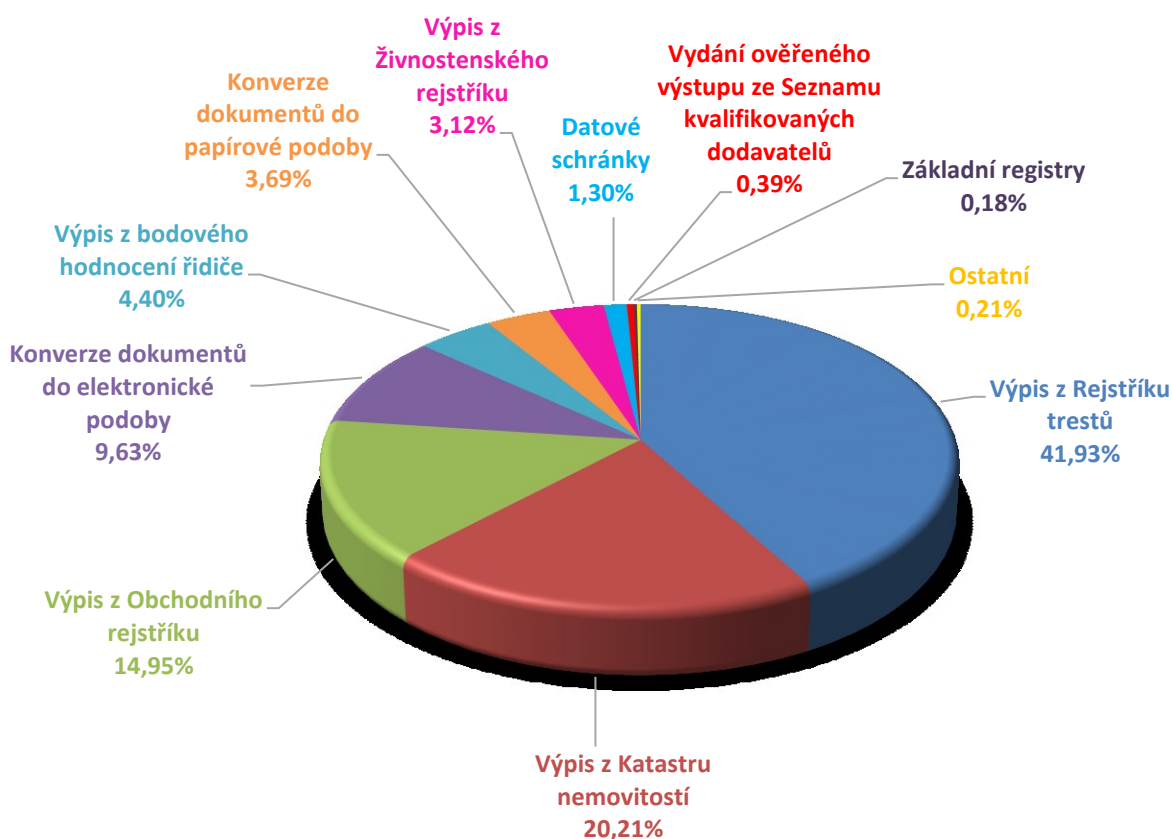

Zdroj: Vlastní zpracování dle Czech POINT, © 2017a

Strukturou vydávaných výpisů podle jednotlivých kategorií se zabývá graf č. 6. Graf znázorňuje podíl na všech vydaných výpisech od roku 2007. Nejvíce využívanou službou je výpis z rejstříku trestů, který zaujímá skoro 42 % ze všech vydaných výstupů. Výpis z rejstříku trestů je v provozu od ledna 2008, a těchto výpisů bylo vydáno celkem přes 7 milionů. Druhou nejvíce využívanou službou je výpis z Katastru nemovitostí, která tvoří více než pětinu ze všech výpisů. Tato služba byla spuštěna již v pilotním projektu a celkem bylo vydáno skoro 3,5 milionu výstupů. Naopak službou, která je využívána nejméně, jsou základní registry. Tato služba je poskytována od července 2012 a bylo vydáno pouze 29 604 výpisů. Velmi využívanou službou je také výpis z bodového hodnocení řidiče, která je v provozu od ledna 2009, a vydáno bylo celkem tři čtvrtě milionu výstupů. Mezi ostatní

služby, které představují 0,21 %, se řadí Centrální úložiště ověřovacích doložek, Podání do registru účastníků provozu modulu autovraků, Úschovna systému Czech POINT a výpis z insolvenčního rejstříku. Všechny údaje jsou od roku 2007 do 24. 3. 2017. Všechna data jsou na stránkách Czech POINT denně aktualizována.

Graf 6 Počet celkově vydaných výpisů dle jednotlivých kategorií

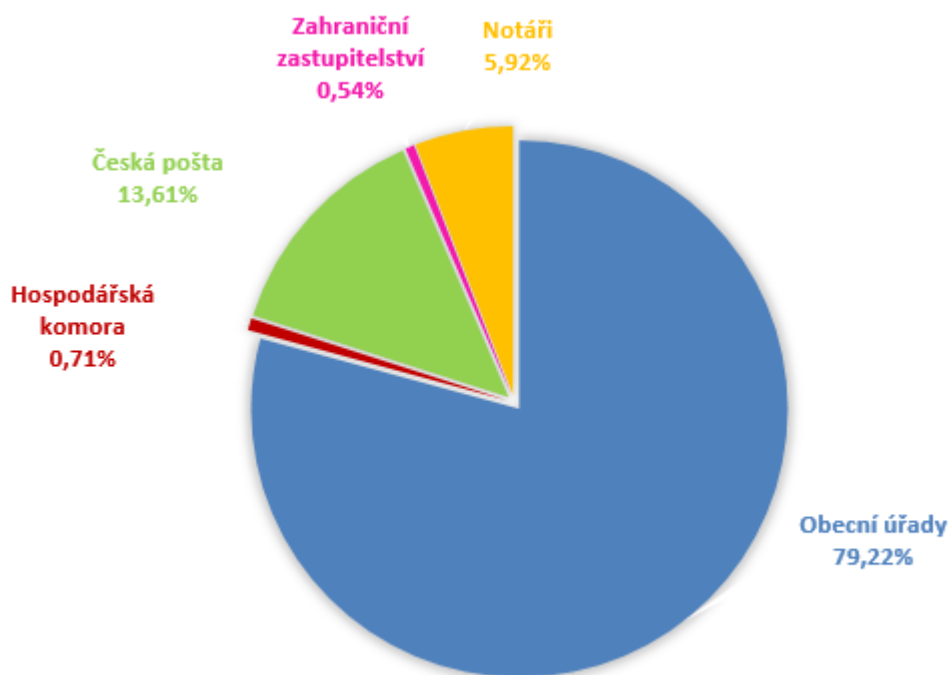

Zdroj: Czech POINT, © 2017a

Graf č. 7 naznačuje rozmístění kontaktních míst veřejné správy. Největší a nejpodstatnější část tvoří obecní úřady, kde je umístěna většina kontaktních míst veřejné správy. Pokud se jedná o malou obec, najdeme Czech POINT právě tam. Ve větších obcích najdeme většinou Czech POINT dvakrát, a to na obecním úřadě a na pobočce České pošty, není to však pravidlem. Celkem je 5 703 Czech POINT umístěno na obecních úřadech. Čím je obec větší, tím více kontaktních míst tam najdeme. Druhým nejčastějším umístěním, kde najdeme Czech POINT, je pobočka České pošty, celkově se jedná skoro o 14 %. Czech POINT

najdeme také u notářů, celkem se jedná o 426 míst, také v místě Hospodářské komory, kde je umístěno 51 kontaktních míst. Czech POINT najdeme nejenom na území České republiky, ale také na zahraničních zastupitelstvích v cizích zemích. Celkově je umístěno 40 kontaktních míst s veřejnou správou mimo území České republiky.

Graf 7 Umístění kontaktních míst veřejné správy (Czech POINT)

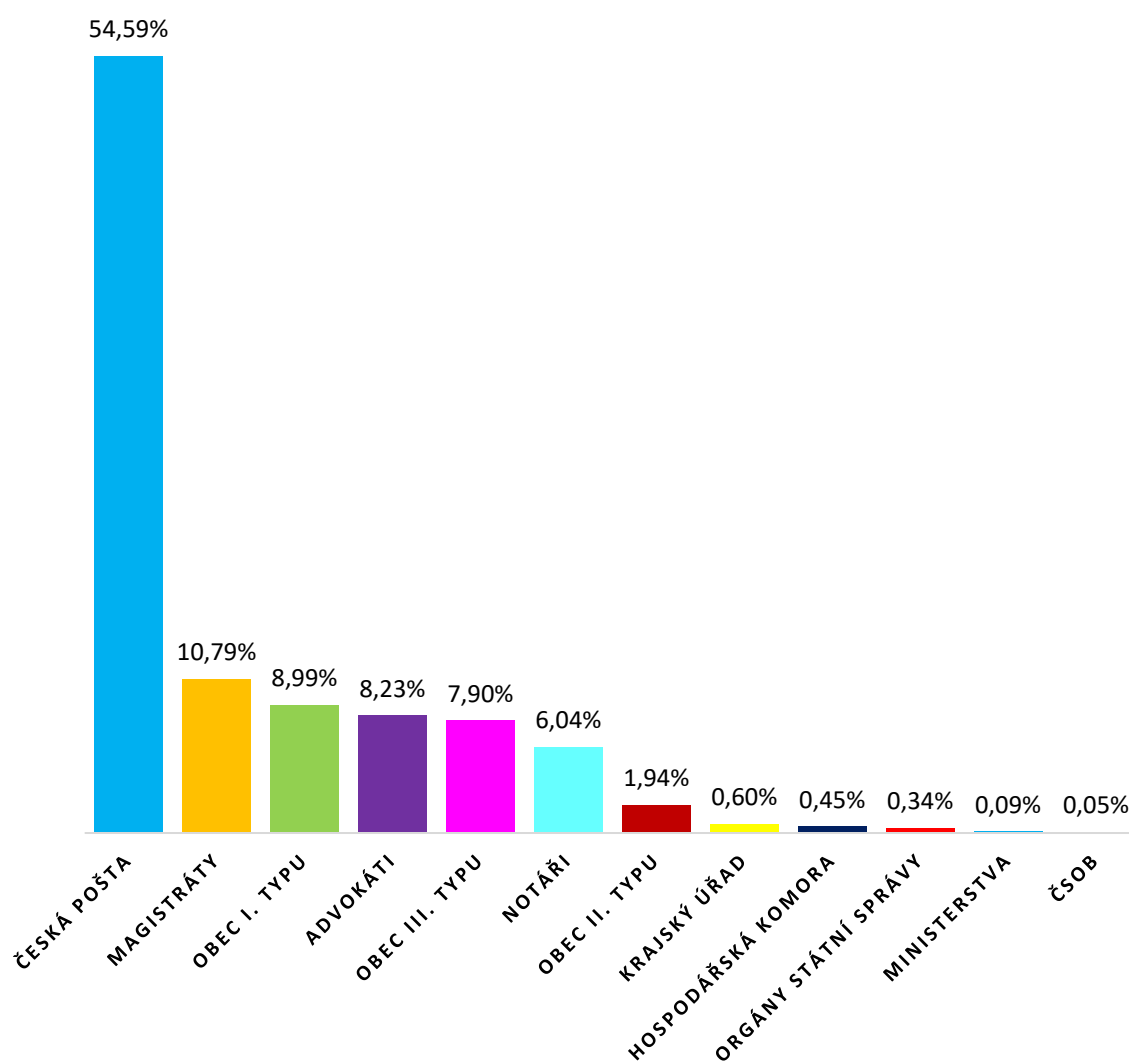

Zdroj: Czech POINT, © 2017a

Instituce, které vydávají nejvíce výpisů, jsou s jejich podíly na vystavení výpisů zobrazeny v grafu č. 8. Nejvíce výpisů vydává každoročně Česká pošta. I když na pobočkách České pošty najdeme jen 14 % z celkového počtu všech umístění poboček Czech POINT, v přepočtu 980 míst, je Česká pošta institucí, která každoročně vydává nejvíce výpisů. Celkem se jedná o více než polovinu ze všech výpisů. Ostatní instituce vydávají až pětkrát méně výpisů. Instituce, která se řadí na druhé místo ve vydávání výpisů, jsou magistráty statutárních měst, které vydávají necelých 11 % ze všech výpisů. Třetí příčku obsadily obce I. typu, což jsou obce s klasickým obecním úřadem. Malé obce většinou mají kontaktní místo, Czech POINT, právě na svém obecním úřadě. Obce II. typu, s pověřeným obecním úřadem, a obce III. typu, obce s rozšířenou působností, obsadily až další příčky, jelikož pokud se v obci nachází Czech POINT i na pobočce České pošty, jdou lidé ve většině

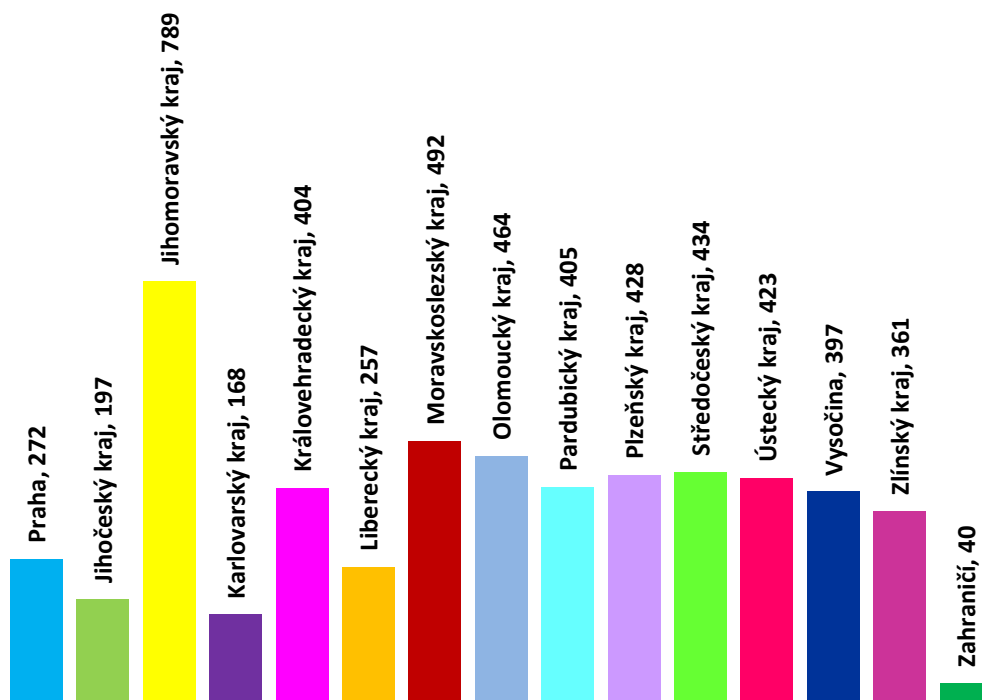
případů právě na tuto pobočku, raději než na obecní úřad. Poslední příčky, instituce, které nedosahují ani na jedno procento, tvoří ČSOB a ministerstva.

Graf 8 Vydané výpisy Czech POINT dle institucí

Zdroj: Vlastní zpracování dle Czech POINT, © 2017a

Graf 9 Počet kontaktních míst veřejné správy dle krajů v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle Czech POINT, © 2017a

Kontaktní místa v České republice jsou rozmístěna ve všech koutech republiky, jejich rozmístění však není rovnoměrné. Nejvíce poboček Czech POINT najdeme v Jihomoravském kraji, kde se nachází celkem 789 poboček. Důvodem je, že v tomto kraji je druhé největší město České republiky, Brno, kde je umístěno nejvíce poboček z celého kraje. Druhým krajem s nejvyšším počtem poboček Czech POINT je kraj Moravskoslezský. Praha má celkově 272 poboček a Středočeský kraj 434. Nejméně poboček Czech POINT je frekvencováno v kraji Karlovarském, kde najdeme 168 poboček. Zlínský kraj, ve které se nachází i mikroregion Buchlov, má celkem 361 poboček s kontaktními místy veřejné správy. V zahraničí najdeme celkem 40 poboček, které jsou umístěny v zemích, jako jsou například Spojené arabské emiráty, Řecko, Nizozemí, Austrálie, ve Spojených státech amerických, Španělsku, Rusku a dalších zemích.

9 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU BUCHLOV

Mikroregion Buchlov, nazvaný podle stejnojmenného hradu Buchlov, je složen z 14 obcí se skoro třinácti tisíci obyvatel, které se rozkládají na více než patnácti tisících hektarů v oblasti chráněné krajinné oblasti Chřiby. Tento mikroregion byl založen 20. 7. 1999, sídlí na náměstí Svobody v Buchlovicích a jeho předsedou je Ing. Jiří Černý. Mikroregion je svazkem obcí, vytvořený za účelem zvýšení atraktivnosti tohoto území, které je velmi bohaté na přírodní, ale i historické památky a kulturní akce.

Obrázek 7 Mapa mikroregionu Buchlov

Zdroj: Buchlov, © 2017

9.1 Historické a přírodní památky na území mikroregionu Buchlov

Mikroregion Buchlov je velice bohatou oblastí na historické i přírodní památky, kde se koná množství známých kulturních akcí.

9.1.1 Zajímavosti v mikroregionu

První významnou památkou tohoto mikroregionu je stejnojmenný hrad Buchlov. Historie hradu Buchlov, který byl vystavěn jako obranná pevnost a středisko se soudním právem sahá do poloviny 13. století. Hrad ve vlastnictví Národního památkového úřadu je od roku 2001

národní kulturní památkou, která leží ve výšce 509 metrů nad mořem. (Hrad Buchlov, © 2016)

Zámek Buchlovice je umístěn ve středu městyse Buchlovice. Zámek je postaven v barokním stylu a skládá se ze dvou zámeckých budov a rozsáhlého zámeckého parku. Podle pověsti byl zámek postaven v roce 1707 pro manželku Jana Detřicha z Petřvaldu, Eleonoru, pro kterou byl zámek chladným místem a zámek se tak měl stát jejím útočištěm. (Hrad Buchlov, © 2016)

Dalšími významnými památkami jsou Rozhledna Brdo, která je nejvyšším místem v Chříbech, Svatý Kliment, který je základem velkomoravského hradiště z 9. století, a také Smraďavka, která je významná díky svým lázním. Na Chabaních (malá osada poblíž obce Břestek) nalezneme památný strom, sekvojovec obrovský, vysazený koncem 19. století, který je nejširším stromem v České republice. Nedaleko již zmíněné obce Břestek nalezneme Břesteckou skálu, kterou tvoří soubor pískovcových skal. Břestecká skála byla vyhlášena národní památkou v roce 2002. Barborka je přírodní památkou na vrchu Modla, kde se nachází kaple svaté Barbory, která je umístěna na protějším vrchu hradu Buchlov. Jedno z nejvýznamnějších poutních míst v České republice je obec Velehrad, kde můžeme najít nejstarší cisterciácké opatství na Moravě, baziliku, kostel Zjevení Páně, Sochu svatého Jana Nepomuckého a poblíž Velehradu je také významná památka Králův stůl, která se nachází na Bunči. (Východní Morava, © 2017)

9.2 Obce mikroregionu Buchlov

Mikroregion se skládá z celkem 14 obcí nacházející se v oblasti Chříbů. Informace uvedené v této podkapitole jsou získány z oficiálních stránek mikroregionu Buchlov (© 2017).

- **Buchlovice**

Největší obcí z hlediska počtu obyvatel i z hlediska její rozlohy v mikroregionu Buchlov je městyse Buchlovice, jehož historie sahá do roku 1207. Buchlovice jsou známé především svým bohatým kulturním a folklórním životem, a také zámek Buchlovice, společně s jeho zahradou, která se nachází ve středu této obce. Nejznámějšími akcemi v obci jsou Festival česneku, Buchlovské hudební léto, Buchlovské divadelní léto, Kosecké písně a Kuličkíada.

- **Boršice**

Vznik této obce je datován do 11. století. Dominantu v této obci tvoří kostel sv. Václava. Boršice jsou známé především pro pěstování vína a pro pořádání každoročních koštů vína.

- **Zlechov**

Nejstarší zmínkou o této obci je zmínka ze 13. století. Tato obec se proslavila tím, že zde byly objeveny stopy paleolitického člověka z období neolitu, a také se v katastru obcí nachází jedno z nejstarších slovanských sídlišť v České republice. Nejstarší památkou této obce jsou Boží muka z roku 1647.

- **Tupesy**

První zmínka o této obci je z roku 1220, kdy byla tato obec ještě součástí velehradského kláštera. Tupesy jsou typickou slováckou obcí díky svým barevným krojům, která přilákala mnoho známých osobností, například Václava Havla, Svatopluka Čecha a Aloise Kalvodu.

- **Medlovice**

Obec s necelými pěti sty obyvateli s první zmínkou z roku 1351 je známá hlavně díky svým keramickým dílnám, několika vzácným stromům druhu oskoruša a nejstarším sborem dobrovolných hasičů.

- **Stříbrnice**

Obdobně velkou obec jako Medlovice, Stříbrnice, s první zmínkou v roce 1140 bývá více než 400 obyvatel. V této obci najdeme přírodní park Stříbrnické paseky, vyhlášený roku 1993, kde se udržel charakter pasekářského osídlení.

- **Břestek**

Břestek společně s osadou Chabaně jsou obcí se 750 obyvateli, která se rozkládá pod Barborkou. První zmínka je z roku 1141. Nalezneme tu Břestickou skálu a sekvojovec obrovský.

- **Modrá**

Modrá se nachází kousek od Velehradu a má kolem šesti set obyvatel. Nalezneme zde národní kulturní památku, největší skanzen Archeoskanzen Modrá, areál Živá voda s proskleným tunelem pod místním rybníkem.

- **Hostějov**

Hostějov je nejmenší obcí v celém kraji, kde žije pouze 36 obyvatel, přičemž tato obec je navázaná na vedlejší Osvětimany. Jedinou památkou je zde kaplička.

- **Osvětimany**

V Osvětimanech žije okolo osmi set obyvatel. Jsou známé hlavně díky turistickým a cykloturistickým trasám. V obci najdeme lyžařský svah, kapličku sv. Vendelína, barokní kostel sv. Havla a hradisko sv. Klimenta.

- **Salaš**

V Salaši najdeme zhruba tři stovky obyvatel. Tato obec je spíše chalupářskou a rekreační oblastí se Zlackou studánkou.

- **Velehrad**

Velehrad se svými patnácti sty obyvateli je významným poutním místem v České republice. Počátky se datují do 13. století, kdy zde vznikl cisterciácký klášter. Nalezneme zde klášter s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie, Stojanovo gymnázium Velehrad a Velehradský dům Cyrila a Metoděje. Každoročně se zde koná velká křesťanská pouť.

- **Staré Hutě**

Staré Hutě jsou další malou obcí v tomto mikroregionu, která vznikla jako zázemí sklárny. Žije zde asi stovka obyvatel. Obec je označována jako houbařský ráj díky bukovým lesům okolo celé vesnice. Obec protíná Velkomoravská poutní cesta.

- **Stupava**

Stupava se svými dvěma stovkami obyvatel je známa hlavně díky lyžařskému středisku Stupava. Poblíž se nachází hrad Cimburk.

9.3 Veřejná správa v mikroregionu Buchlov

Následující tabulka, tabulka č. 6, uvádí rozlohu jednotlivých obcí, počet obyvatel, počet kontaktních míst v mikroregionu Buchlov a umístění kontaktních míst veřejné správy. Jak lze vidět, ne v každé obci najdeme kontaktní místo veřejné správy, Czech POINT, který by mohli občané využívat. Jedná se především o obce s malým počtem obyvatel, které jsou spíše rekreačními středisky. Občané z daných obcí využívají obvykle kontaktní místa ve vedlejších obcích. Naopak ve větších obcích, jako jsou Buchlovice a Boršice, najdeme hned dvě kontaktní místa veřejné správy, která jsou umístěna na obecním úřadě a na poště.

Tabulka 6 Obce v mikroregionu Buchlov s kontaktními místy veřejné správy

Název obce	Rozloha	Počet obyvatel (údaje k 31. 12. 2015)	Počet kontaktních míst veřejné správy	Umístění kontaktního místa veřejné správy
Boršice	979 ha	2188	2	OÚ, ČP
Břestek	1419 ha	816	1	OÚ
Buchlovice	3196 ha	2463	2	ČP, OÚ
Hostějov	94 ha	38	0	X
Medlovice	262 ha	467	1	OÚ
Modrá	630 ha	728	1	OÚ
Osvětimany	1943 ha	873	1	OÚ
Salaš	1795 ha	394	1	OÚ
Staré Hutě	737 ha	133	0	X
Stříbrnice	609 ha	433	1	OÚ
Stupava	711 ha	147	0	X
Tupesy	586 ha	1135	1	OÚ
Velehrad	2352 ha	1203	1	OÚ
Zlechov	651 ha	1670	1	OÚ

Zdroj: Vlastní zpracování dle Mapy kontaktních míst (Czech POINT, © 2017d) a informací na stránkách Mikroregionu Buchlov (© 2017)

10 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V MIKROREGIONU BUCHLOV

Dotazníkové šetření bylo provedeno v mikroregionu Buchlov. Dotazník je zaměřen na získání informací o informovanosti a také využívání služeb, které E-government nabízí.

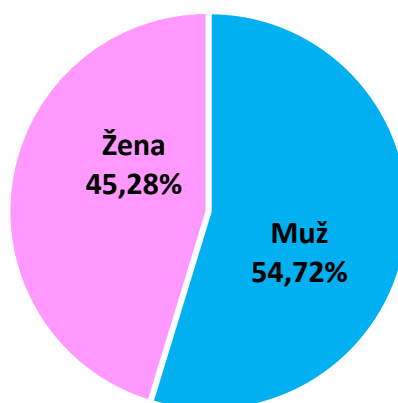
10.1 Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníky byly předloženy občanům mikroregionu v elektronické i písemné formě. Z 250 tištěných verzí se vrátilo 183 vyplněných. Dotazníky byly umístěny v informačním centru v Buchlovicích, na obecním úřadě v Buchlovicích a poskytnuty také osobně. V elektronické formě se vrátilo 82 vyplněných dotazníků, které byly zasílány prostřednictvím sociální sítě a elektronickou poštou. Celkově se tedy vrátilo 265 vyplněných dotazníků.

Plné znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 1. Dotazník obsahuje 13 otázek, na které je možné odpovídat zaškrtnutím jedné možnosti, více možností, slovně, a také pomocí škály spokojenosti.

Otázka č. 1: Pohlaví

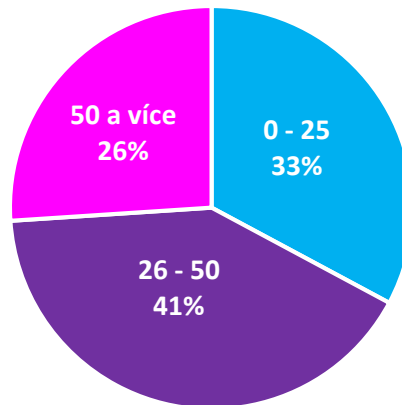
Graf 10 Pohlaví respondenta

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 265 osob. Do dotazníkového šetření se zapojilo 145 mužů a 120 žen. Muži tudíž tvoří větší část, celkem se jedná o 54,72 %, ženy tvoří se svými 45,28 % část menší.

Otázka č. 2 Věk

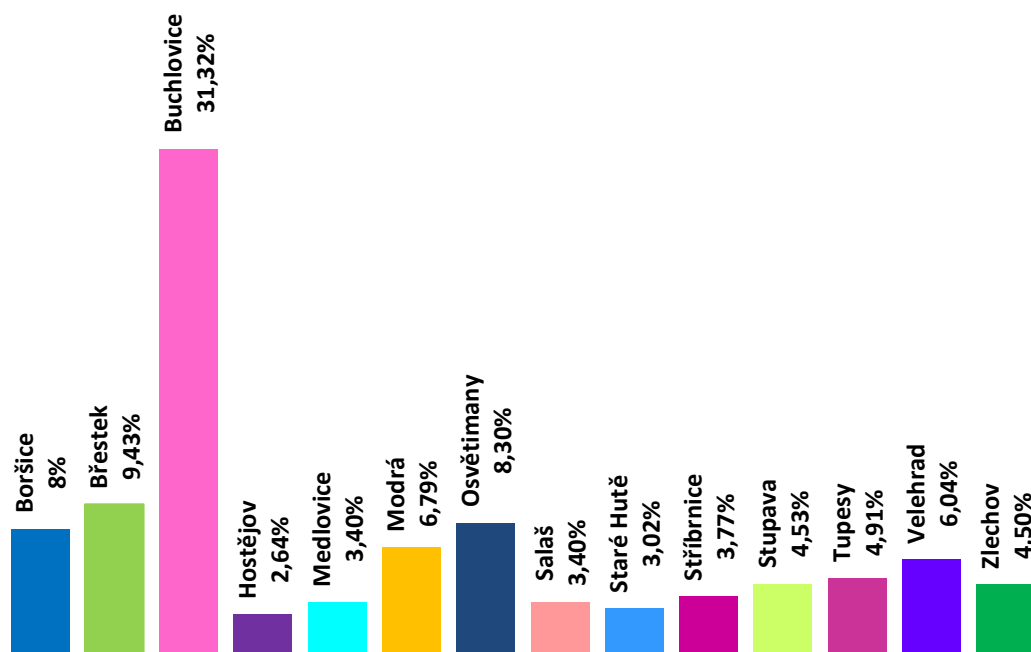
Graf 11 Věk respondentů

Věková struktura respondentů byla rozdělena do tří kategorií. Nejvíce se zúčastnilo dotazníkového šetření obyvatel, kteří spadají do kategorie od 26–50 let. Celkem jich vyplnilo dotazník 109. O 12 % méně se zúčastnilo občanů ve věku od 0–25 let, kterých bylo 87, a nejméně obyvatel ve věku 50 a více, kteří se na dotazníkovém šetření podíleli 26 %.

Otázka č. 3 Místo bydliště

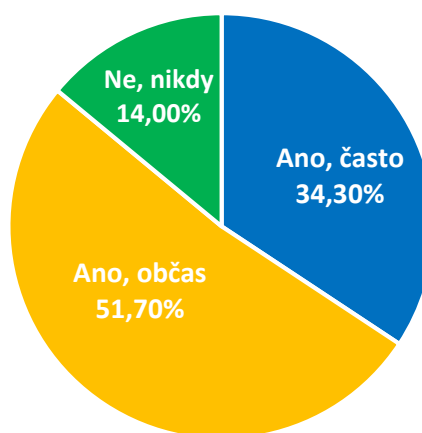
Graf 12 Místo bydliště respondentů

Nejvíce se do dotazníkového šetření zapojili občané Buchlovic, celkem se jednalo o 83 obyvatel této obce. Obyvatelé Břestku vyplnili dotazník celkem 25krát, hned za nimi jsou Osvětimany s 22 obyvateli, a Boršice, kde vyplnilo dotazník 21 obyvatel. Nejméně se zúčastnily obce Hostějov s 7 obyvateli, Staré Hutě s 8 obyvateli a Medlovice s 9 obyvateli. Většina ze zmíněných obcí jsou velmi malé obce s malým počtem obyvatel.

Otázka č. 4: Využívání služeb veřejné správy

Graf 13 Využívání veřejné správy

Graf č. 13 ukazuje složení odpovědí, jak občané mikroregionu využívají služeb, které jsou jim nabízeny prostřednictvím veřejné správy. Celkem 137 respondentů odpovědělo, že využívá služeb veřejné správy jen občas. Často služeb veřejné správy využívá celkem 91 občanů a 37 z dotazovaných odpovědělo, že služeb veřejné správy nevyužilo nikdy.

Otázka č. 5: Využívání elektronické veřejné správy v mikroregionu

Graf 14 Využívání elektronické veřejné správy v mikroregionu

Využívání elektronické veřejné správy je na tom už hůře než využívání klasické veřejné správy. Zatímco veřejné správy často i občas využívá 86 % obyvatel, elektronickou veřejnou správu využívá jen 56,23 %. Elektronickou veřejnou správu v tomto regionu nevyužilo 116 z 265 dotazovaných.

Otázka č. 6: Setkání se službami, které jsou nabízeny E-governmentem

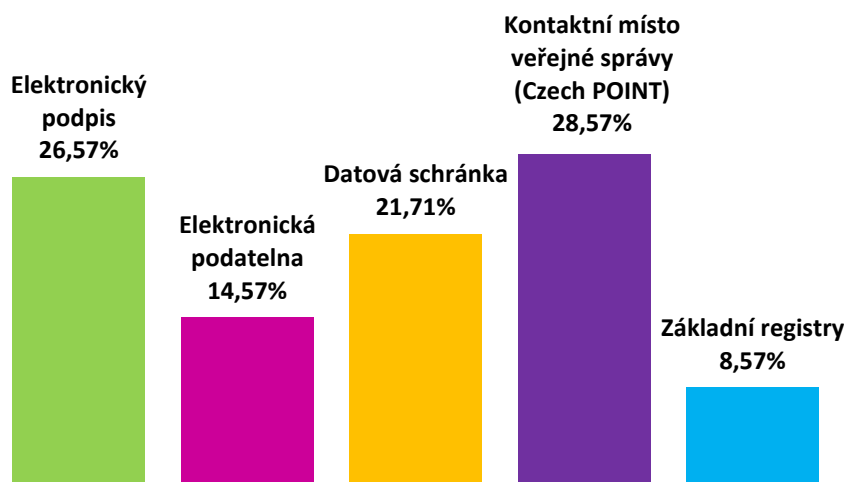
Graf 15 Setkání se službami, které jsou nabízeny E-governmentem

Graf č. 15 udává, zda se respondenti setkali se službami, které jsou jim prostřednictvím E-governmentu nabízeny. Téměř 42 %, tedy 111 z dotazovaných, odpovědělo, že se nikdy nesetkali se službami, které E-government poskytuje. Naopak 154 z dotazovaných odpovědělo, že se se službami E-governmentu již setkali a využili je.

Otázka č. 7: Konkrétní služba E-governmentu, se kterou se respondenti setkali

Graf 16 Služby E-governmentu využívané v mikroregionu

Na odpověď, se kterou službou se občané setkali, se sešlo celkem 350 odpovědí. Většina respondentů, kteří odpověděli, že se se službou E-governmentu setkali, zatrhlí více služeb, které využili. Nejvíce známou a využívanou službou je Czech POINT, se kterou se setkalo 100 respondentů. Druhou příčku v oblasti čerpání služeb E-governmentu zabral elektronický podpis, se kterým se setkalo 93 dotazovaných. Nejméně populární službou pro dotazované jsou základní registry. Základní registry potřebovalo pouhých 30 občanů.

Otázka č. 8 byla zaměřena na místo, kde se se službou E-governmentu občané setkali. Celkem 98 z 154 respondentů, kteří někdy využili služeb E-governmentu, odpovědělo, že službu využili v obci trvalého bydliště. 10 dotazovaných odpovědělo, že se s těmito službami setkali v zahraničí. Zbývá část dotazovaných na tuto otázku neodpověděla.

Otázka č. 9: Potřeba služeb nabízených Czech POINT

Graf 17 Potřeba využití služeb, které nabízí Czech POINT

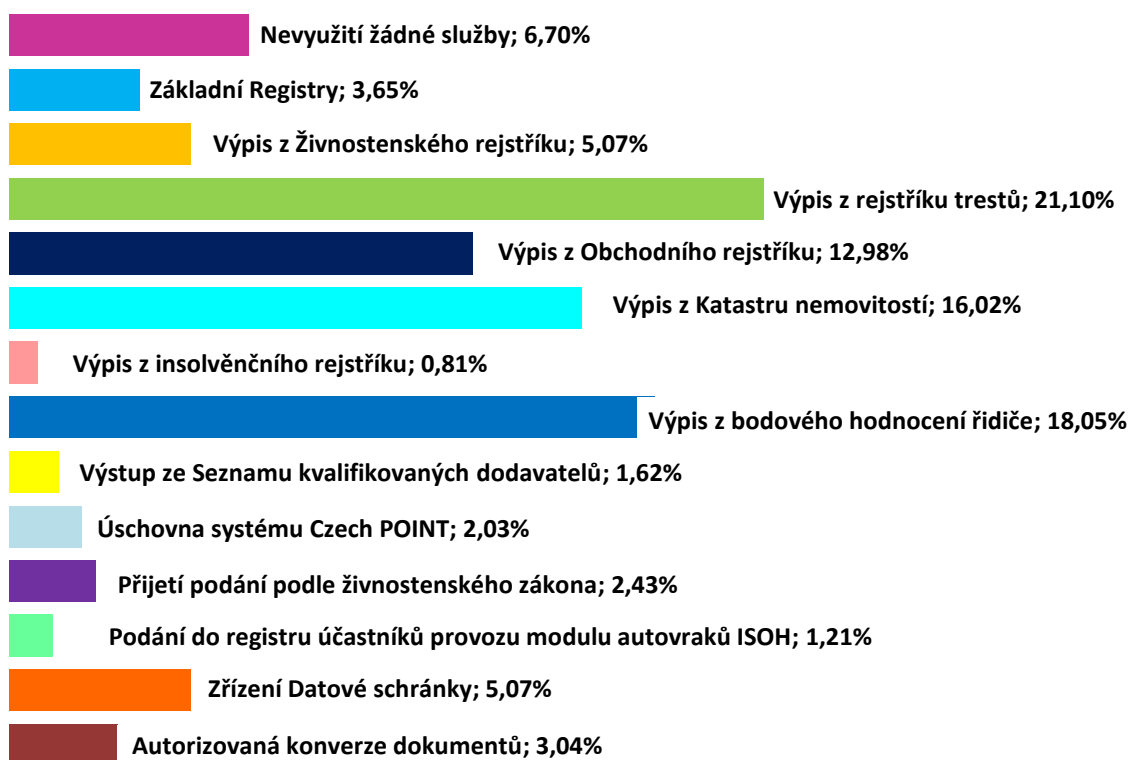
Služby, které nabízí Czech POINT, potřebovalo celkem 179 z dotazovaných, kteří tvoří téměř 68 %. Naopak 86 respondentů odpovědělo, že nikdy nepotřebovali služby, které nabízí Czech POINT. Otázka č. 12 se pak zabývá důvody, proč žádnou službu nikdy nepotřebovali. Pokud však někdo užil služeb, které nabízí Czech POINT, nejednalo se pouze o jednu službu, ale o více.

Otázka č. 10: Konkrétně využitá služba Czech POINT

Graf č. 18 naznačuje poměr využívaných služeb dotazovaných. Celkem se na tuto otázku sešlo 493 odpovědí. Lidé, kteří zvolili možnost, že využívají služeb, které nabízí Czech POINT, zatrhlí více služeb, které využili, stejně jako tomu bylo u služeb E-governmentu.

Nejvíce využitou službou dotazovaných v mikroregionu je Výpis z rejstříku trestů, a to jak fyzických, tak i právnických osob. Celkem byla tato služba využita 104krát. O něco méně používanou službou je Výpis z bodového hodnocení řidiče, která byla poskytnuta 89 respondentům, jedná se tedy o tři procentní rozdíl oproti Výpisu z Rejstříku trestů. Naopak nejméně využívanou službou v tomto mikroregionu je Výpis z insolvenčního rejstříku, která byla poskytnuta jen 4krát. O něco lépe je na tom Podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH, tuto službu využilo 6 z dotazovaných.

Graf 18 Složení využitých služeb nabízených Czech POINT

Otázka č. 11: Spokojenost s využitou službou Czech POINT

Otázka č. 11 byla zaměřena na spokojenost dotazovaných se službou, kterou využili. Respondenti mohli na tuto otázku odpovídat pomocí škály. Celkem 21 odpovědělo, že byli se službou nespokojeni a udělili 1 hvězdičku z pěti. 45 respondentů odpovědělo, že bylo službou naprosto spokojeno a udělilo hvězdiček 5. Lze tedy zhodnotit, že většina z dotazovaných byla se službou spíše spokojena.

Otázka č. 12: Z jakého důvodu nebyla využita žádná služba, kterou Czech POINT nabízí

Většina z dotazovaných, celkem 54 z 86, odpověděla, že nevyužili žádnou službu, kterou Czech POINT nabízí, jelikož žádnou takovou službu doposud nepotřebovali. Zbylých 32 dotazovaných odpovědělo, že žádnou službu nevyužili, jelikož o této možnosti nevěděli.

Otázka č. 13: Výhody či nevýhody E-governmentu

Poslední otázka se zabývala zhodnocením výhod a nevýhod, které E-government podle nich má. Většina z dotazovaných odpověděla, že neví ani výhodu ani nevýhodu, celkem tak odpovědělo 78 z dotazovaných. 25 respondentů zhodnotilo jako výhodu rychlost a dostupnost služeb. 3 respondenti odvětili, že nevýhodou je nepříjemná obsluha, se kterou se setkali. Zbylých 159 respondentů na tuto otázku neodpovědělo nijak.

11 ZVÝŠENÍ KVALITY E-GOVERNMENTU

Stav E-governmentu v mikroregionu Buchlov lze zhodnotit jako průměrný. Mikroregion je tvořen spíše menšími obcemi, které využívají veřejnosprávní orgány v obcích s rozšířenou působností, konkrétně se jedná o obce Hostějov, Staré Hutě a Stupava. Mnoho obcí je spíše turistickým střediskem, tudíž jsou obce soustředěny spíše na rekreační a turistické otázky, které s tím souvisí.

Na E-government lze pohlížet z více úhlů, a to jak je přínosný pro adresáty veřejné správy, to znamená, jak moc byla snížena byrokracie, ale i jak je přínosný pro celou společnost, což je možné vyjádřit tak, že užitek a zisk jsou vyšší než vynaložené úsilí a náklady. Obecně lze říci, že E-government je opravdu přínosem a již skutečně obíhají data a ne občan, tím se veřejná správa opravdu přiblížila občanům, což bylo původním cílem. Avšak hodnotit služby konkrétně je velmi obtížné. Každý přínos sebou nese i jistá úskalí.

Všechny návrhy na zlepšení by měli vzít v úvahu finanční a časovou náročnost. V mikroregionu Buchlov je E-government využíván stejně jak muži, tak ženami. Pokud se ale zaměříme na věkovou strukturu, nejvíce je využíván obyvateli ve věku od 25–50 let. Přiblížit by se tedy měla veřejná správa občanům s věkem nad 50 let, kteří veřejnou správu využívají, ale ne v elektronické podobě. Obecně by se projekty na podporu E-governmentu měly zaměřit i na malé obce, kde lidé často ani nevědí o takové možnosti využití. Pro mnohé občany z mikroregionu Buchlov bylo novinkou využití takové možnosti. Problémem malých obcí je také to, že se zde nenachází kontaktní místo pro veřejnou správu, a tak tito občané těchto služeb nevyužívají anebo je musí využívat v jiné obci, což je pro ně značnou nevýhodou. Překvapujícím zjištěním bylo, že někteří z dotazovaných odpověděli na otázku, zda využívají veřejnou správu, že veřejnou správu nevyužívají vůbec. Jednalo se o 14 % z dotazovaných, kteří nikdy nevyužili žádnou službu veřejné správy. A více než 43 % nikdy nevyužilo žádnou službu, která je jim nabízena prostřednictvím elektronické veřejné správy. Z toho lze usoudit, že menší polovina ze všech dotazovaných se s elektronickou veřejnou správou nikdy nesešla. Důvodem, proč elektronickou veřejnou správu nevyužili, bylo z větší části to, že doposud žádnou takovou službu nepotřebovali. Ostatní odpověděli, že žádné služby nevyužili, jelikož o takové možnosti nikdy neslyšeli.

Pojem E-government není v povědomí většiny obyvatel tohoto mikroregionu. Více známým pojmem, se kterým se občané setkali, je projekt Czech POINT. Nejvíce je tedy využíváno služeb, které nabízí právě Czech POINT. Konkrétně se jedná o služby, které jsou nejvíce

používané v každodenním životě, které využívají občané například při hledání nového zaměstnání, v podobě výpis z bodového hodnocení řidiče, nebo Výpis z rejstříku trestů. Také velmi využívaným je Výpis z katastru nemovitostí.

Podle dotazovaných je největší výhodou elektronické veřejné správy dostupnost nabízených služeb. Nevýhodou byla označena ne vždy příjemná obsluha kontaktních míst veřejné správy.

11.1 Návrhy na zlepšení v Buchlovicích

Buchlovice jsou největší obcí mikroregionu. Městys Buchlovice je současně středem tohoto mikroregionu, proto jsou následující návrhy na zlepšení navrženy pro aplikaci právě v Buchlovicích. Návrhy na zlepšení lze uplatit i v ostatních obcích mikroregionu, s ohledem na velikost dané obce. S nedostatečnou poptávkou po E-governmentu se setkávají všechny obce v České republice.

Stěžejní problém nedostatečného využívání E-governmentu v celém mikroregionu Buchlov, a hlavně v Buchlovicích, je nedostatečná informovanost jak na straně občanů, tak na straně úředníků, potažmo obsluhy, která vykonává služby Czech POINT.

11.1.1 Informovanost

Největším problémem je celková informovanost ohledně služeb, které jsou nabízeny elektronickou veřejnou správou. Pokud někdo služby, které elektronická veřejná správa nabízí, v tomto mikroregionu nevyužívá, tak z důvodu, že o této možnosti neví a nabídka těchto služeb je pro ně novinkou. Projekt Czech POINT je v ostrém provozu již 9 let, ale ani tak mnozí z nich o této možnosti nikdy neslyšeli, a tím pádem ji ani nevyužili. Chyba je jak na straně obce, kde se tyto kontaktní místa nacházejí, ale také na straně státu. E-government, a hlavně tedy projekt Czech POINT, se kterým se nejvíce setkávají lidé na lokálních úrovních, by měl být více propagován a dostat se tak do povědomí všech občanů na území České republiky. Výborné informace jsou poskytovány na stránkách Czech POINTu, kde lidé zjistí aktuálně nabízené služby, místa poskytování služeb s interaktivní mapou kontaktních míst, odpovědi na nejčastěji kladené otázky, praktické informace, a také statistiky. Služby Czech POINT jsou vypsány i s ceníkem za jednotlivé služby na webových stránkách všech institucí, na kterých je kontaktní místo umístěno. Velmi podrobně jsou popsány všechny služby na stránkách České pošty. Internetové zdroje tedy poskytují dostatečné množství informací pro všechny občany. Ovšem lidé, kteří internet využívají

méně anebo vůbec, se k těmto informacím nedostanou, anebo jen stěží. Informace v listinné podobě jsou na tom hůře. I když je kontaktní místo veřejné správy vždy označeno na viditelném místě, seznam služeb, které nabízí, je vypsán již jen stručně. Informace na pobočce České pošty v Buchlovicích jsou pro takové uživatele nedostačující. Najdeme zde pouze označení kontaktního místa a vypsáno několik služeb, které jsou nabízeny. Nejsou zde však vypsány ani všechny služby, které Czech POINT nabízí. V Buchlovicích najdeme Czech POINT na místním obecním úřadě a také na pobočce České pošty. Pracovnice České pošty nemají úplný přehled o všech službách, které jsou nabízeny. Častá reakce byla, že o takové službě nikdy neslyšeli, což je značný problém pro občany, kteří chtějí získat informace na pobočce Czech POINT od obsluhy. Jak na svých stránkách uvádí Česká pošta, (© 2008) poslední plošná reklama proběhla v listopadu a říjnu 2008, kdy byl propagován Czech POINT v televizi, také na billboardech, v tisku, v kinech a také na internetu. V současné době se má zato, že se službami jsou občané již seznámeni, popřípadě si mohou informace sami dohledat na internetu. Z tohoto důvodu už tedy nejsou informace poskytovány úhrnně pro všechny občany pomocí celoplošného vysílání.

Návrhy na zlepšení:

- Informační letáky se seznamem nabízených služeb a ceníkem jednotlivých služeb, které budou umístěny na pobočkách Czech POINT.
- Rozšíření informací o službách, které jsou prostřednictvím E-governmentu poskytovány. Tyto informace umístit na webových stránkách úřadu městyse Buchlovice. V současnosti najdeme na webových stránkách městyse pouze odkaz na internetové stránky Czech POINT.
- Informace týkající se elektronické veřejné správy i celkové veřejné správě zahrnout do místního zpravodaje.

Finanční analýza:

Návrhy na zlepšení informovanosti jsou nesnadné především ze stránky finanční. Zajištění dostatečného množství informačních prospektů, které by byly k dispozici všem občanům v Buchlovicích, je finančně náročné. Méně finančně obtížné je zařazení úseku o elektronické veřejné správě do místního zpravodaje, který je v obci velmi čtený hlavně staršími obyvateli, kteří internet nevyužívají. Nejméně finančně náročným řešením je přidání informací ohledně E-governmentu na webové stránky obce.

První návrh, informační letáky, jsou finančně nejnáročnějším řešením. Letáky by byly umístěny na kontaktních místech veřejné správy v Buchlovicích, tudíž na pobočce České pošty a také na obecním úřadě. Dále tyto prospekty umístit na nejnavštěvovanější místa jako je Informační centrum Buchlovice, úřední deska městyse a v místní knihovně. Celková cena na 10.000 kusů je 30.000 Kč. Lze využít místní firmu pro tisk těchto letáků HUDEC print, s.r.o., nebo také konkurenční firmy na internetu. V ceně je započítána cena za jednotlivé kusy, práce a zpracování návrhu. Finanční prostředky na toto opatření lze použít z kladného výsledku hospodaření městyse.

Informace na webové stránce městyse a zařazení informací do místního zpravodaje je méně finančně náročným řešením. Vytvořené letáčky lze zařadit jak na webové stránky, tak do místního zpravodaje. Finanční prostředky ve výši 5.000 Kč lze také uhradit z kladného výsledku hospodaření městyse. Finanční prostředky budou použity pro zpracování návrhu a zařazení na webové stránky městyse a také k uhrazení nákladů, které jsou spojeny s návrhem a tiskem dodatečné strany v místním zpravodaji.

Časová analýza:

Výroba informačních letáček je jak finančně tak časově náročnější. Jedná se o časový úsek, ve kterém musí dojít ke zpracování kvalitního letáku z grafické stránky, výběr vhodného dodavatele, samotný tisk všech letáků a posléze i rozmístění informačních letáků na určená místa. Tento návrh lze uskutečnit do tří měsíců.

Riziková analýza:

V oblasti informovanosti jsou rizika především v plýtvání finančních prostředků, hlavně co se týká informačních letáček, které by nemusely být pro občany poutavé. Z tohoto důvodu by pak byly finanční zdroje vynaloženy zbytečně. Zařazení informací na webové stránky a do místního zpravodaje sebou nesou riziko, že nebudou pro občany časem nezajímavé a tak je číst nebudou, riziko je tedy plýtvání strany v místním zpravodaji a také plýtvání času osoby, která by tyto informace do místního zpravodaje podávala.

11.1.2 Vzdělávání v oblasti elektronické veřejné správy

E-government není koncipován úplně pro všechny skupiny obyvatel. Někteří preferují osobní kontakt s institucemi a moderní technologie nepoužívají, a to buď z důvodu, že nemají možnost je využít, nebo zkrátka nechtějí. Zvýšení informační gramotnosti by přispělo ke zvýšení počtu uživatelů, kteří elektronickou veřejnou správu využijí.

Problém s moderními technologiemi není jen na straně adresátů veřejné správy, ale také na straně úředníků. Proto je velmi důležité vzdělávat průběžně i úředníky v oblasti informačních a komunikačních technologií, ale také v oblasti všech služeb, které E-government nabízí tak, aby mohli pak občanům podávat aktuální a správné informace.

Návrhy na zlepšení:

- Počítačové kurzy pro obyvatele obce.
- Semináře pro občany o novinkách v oblasti veřejné správy a elektronické veřejné správy (tedy E-government).
- Vzdělávání úředníků v oblasti E-governmentu (zahrnující počítačové kurzy, semináře s aktuálními informacemi, proškolení v oblasti služeb, které nabízí E-government, konkrétně především Czech POINT).

Finanční analýza:

Vzdělávání celkově je náročné především z hlediska finanční stránky. Pomocnou rukou by mohla být Evropská unie, která by se na projektech vzdělávání mohla pomoci strukturálních fondů a vyhlášených výzev podílet. Náklady spojené s tímto návrhem by mohly být opět hrazeny z kladného výsledku hospodaření obce, která by tak zajistila vzdělávání občanů.

Pokud se jedná o počítačové kurzy a semináře pro obyvatele, finanční náklady lze stanovit do výše 50.000 Kč na rok. Tyto náklady zahrnují školitele, zajištění místnosti s dostatečným množstvím počítačové techniky, například na místní základní škole, v případě seminářů zajištění místnosti pro dostatečný počet lidí a také náklady spojené s propagací těchto akcí.

V případě vzdělávání úředníků a obsluhy kontaktních míst lze školení stanovit do výše 100.000. Školení může probíhat formou e-learningu najatou agenturou anebo také si Buchlovice mohou pořádat tyto kurzy samy. Pokud by kurzy provozovaly pro širší okolí a náklady by byly nad milion korun, mohou požádat o podporu k výzvě č. 56 vyhlášené Ministerstvem pro místní rozvoj. Tato výzva se zaměřuje mimo jiné i na práce s digitálními

technologemi. V rámci této výzvy by mohly získat finanční prostředky na výstavbu nové učebny s digitálními technologiemi, kde by mohly jednotlivé kurzy pořádat jak pro obyvatele a úředníky z Buchlovic, tak pro občany a úředníky z obcí mikroregionu. Stejně tak by mohly počítačové kurzy probíhat zde a ne v pronajaté místnosti jak bylo uvedeno výše. Výstavba nové učebny by pak mohla být používána nejen pro účely vzdělávání v oblasti veřejné správy, ale také pro předškolní a školní vzdělání a pro účely vzdělávání pro nezasmětnané. (MMR, © 2017)

Časová analýza:

Z časového hlediska je vzdělávání dlouhodobý proces, který nelze urychlit. Časový horizont lze proto stanovit na několik let. Školení a vzdělávání by tak probíhalo čtvrtletně, tak aby pružně reagovalo na změny jak v elektronické veřejné správě, tak na změny v informačních technologiích a těmto změnám bylo vzdělávání přizpůsobeno.

V případě výstavby nové učebny pomocí zdrojů z Evropské unie by časový úsek korespondoval se zadanou výzvou, tudíž do 28. 6. 2019. (MMR, © 2017)

Riziková analýza:

Výrazným aspektem, který by mohl přispět k nezdaru v oblasti vzdělávání je zájem veřejnosti. Vzdělávání je tak velmi ovlivněno mírou odhodlání potencionálních vzdělávaných učit se novým věcem. Druhá stránka věci je také to, že učit se něco v teorii a aplikovat do praxe je rozdílné, proto pokud by elektronickou veřejnou správu nevyužívali, není pro ně vzdělávání účinné a časem zapomenou „jak na to“.

Dalším možným rizikem, hlavně pokud se zaměříme na prostředky získané formou dotace, je možnost nesplnění zadaných podmínek a také nevyužívání nově vystavěných prostorů. Tím by byla způsobena finanční ztráta ze strany obce, jelikož finanční prostředky získané pomocí strukturálních fondů jsou poskytovány ex-post.

Implementace E-governmentu do české veřejné správy je dlouhý proces, který započal už v roce 1999 a stále se rozvíjí. Jeho rozvoj by měl probíhat především na centrální úrovni tak, aby se dostal do povědomí všech občanů, jelikož hlavním problémem nevyužívání E-governmentu je to, že lidé o tomto projektu moc neví. Pokud něco ví, tak je toho opravdu málo, jedná se především o obyvatele na menších obcích, jako jsou i Buchlovice. Důležité

je proto dostat dostatečně E-government ke všem občanům České republiky, říct jim jaké nese výhody:

- Přiblížení veřejné správy občanům,
- Zrychlení a zjednodušení vyřizování věcí, tak aby obíhala data a ne občan,
- Úspora času pro úředníky,
- Dostupnost služeb všem občanům stejně,
- Transparentnost.

Důležitým krokem pro tuto obec je zaměřit se na všechny své občany, na všechny věkové kategorie bez ohledu na jejich vzdělání a zaměstnání, tak aby jim bylo dostatečně jasným způsobem podáno množství informací, aby obec zajistila, že občané budou využívat i elektronickou veřejnou správu. Toto opatření ušetří čas jak občanům obce, tak ale i úředníkům.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat současný stav E-governmentu v mikroregionu Buchlov a na základě provedené analýzy navrhnout možná řešení, jak zvýšit využívání těchto služeb pro občany Buchlovic.

Teoretická část se zabývala veřejnou správou, do které je E-government zasazen, také informačními systémy veřejné správy, bez kterých by elektronická veřejná správa neexistovala. Následně pak jednotlivými projekty a složením E-governmentu.

Nejdříve jsem analyzovala současný stav E-governmentu, a to jak pro celou Českou republiku, tak pro regionální a místní úrovně. Zaměřila jsem nejdříve na to, jak lidé využívají internet. Překvapivým zjištěním bylo, že lidé nejvíce využívají internet pro sociální sítě a pro online nákupy. Pro účely veřejné správy je internet využíván méně, a pokud už je využíván, tak zvláště pro vyhledávání informací na webových stránkách jednotlivých úřadů. Dále jsem analyzovala, jakým způsobem lidé využívají možnost podávat elektronicky daňová přiznání. Počet elektronicky podaných daňových přiznání každoročně stoupá především díky zákonem stanovené povinnosti pro osoby se zřízenou datovou schránkou, kteří musí podávat daňové přiznání elektronicky.

Obdobně na tom byly podniky, kde jsem analyzovala, jak moc využívají zřízenou datovou schránku pro komunikaci s jednotlivými institucemi veřejné správy. Následně jsem se zaměřila na statistiky Czech POINT, projekt, který je nejvíce využíván lidmi na lokálních úrovních.

Další kapitola praktické části diplomové práce byla zaměřena na dotazníkové šetření, které mělo zajistit dostatečné množství informací od občanů mikroregionu Buchlov. Otázky byly zaměřeny tak, aby bylo zjištěno, jak lidé využívají veřejnou správu, elektronickou veřejnou správu a jak využívají služeb, které jim E-government nabízí a to především nejvíce známý projekt na místní úrovni Czech POINT.

Na základě dotazníkového šetření jsem zjistila, že elektronická veřejná správa v tomto mikroregionu není moc využívána. Důvodem je neinformovanost občanů o daných službách, či nepotřebnost nabízených služeb. Z tohoto důvodu jsem se zaměřila právě na neinformovanost v oblasti E-governmentu v Buchlovicích, které jsou středem mikroregionu. Všechna z uvedených řešení by byla možná aplikovat i na ostatní obce v mikroregionu, ale jelikož jsou Buchlovice středem mikroregionu, zaměřila jsem se právě na tuto obec.

Nejdůležitějšími kroky pro zlepšení E-governmentu v tomto mikroregionu je zvýšit informovanost v této oblasti, a také provádět školení jak pro příjemce veřejné správy, tak pro pracovníky městských úřadů, kteří tyto služby svým občanům nabízejí a mohou jim v této oblasti podávat aktuální informace. Všechna řešení by byla možné aplikovat v průběhu několika měsíců, některé z nich dokonce ihned. Z finanční stránky jsou tyto návrhy složitější, avšak Buchlovice mohou využívat vlastních finančních prostředků, jelikož disponují kladným výsledkem hospodaření. V případě vzdělávání mohou zažádat o finanční prostředky z Evropské unie.

Všeobecně se dá tedy konstatovat, že E-government opravdu přispěl ke zjednodušení a přiblížení veřejné správy občanům, skutečně již spíše „obíhají“ data a ne občané. Bude ovšem nutné zapracovat na informovanosti občanů, tedy přiblížit jim všechny výhody, které jim tyto služby nabízejí tak, aby poptávka po těchto službách nestagnovala, ale naopak stoupala.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADVICE.CZ, © 2001 – 2015. *Národní strategie informační bezpečnosti* [online]. [cit. 2017-22-02]. Dostupné z: <http://2011-2015.isvs.cz/narodni-strategie-informacni-bezpecnosti-1/>

AKTUÁLNĚ.CZ, © 2016. *Česko je až padesáté na světě podle elektronizace veřejné správy* [online]. [cit. 2017-22-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/cesko-je-az-padesate-na-svete-podle-elektronizace-verejne-sp/r~02c5b38c5a5111e6a3e5002590604f2e/?redirected=1492424221>

BANKOVNICTVÍ, FINANCE – STUDIUM, © 2017. *Veřejná správa* [online]. [cit. 2017-22-02]. Dostupné z: <http://bankovnictvi-finance.studentske.eu/2010/03/7-verejna-sprava.html>

BÁRTÍKOVÁ, Gabriela, © 2003. *K postupu reformy veřejné správy* [online]. [cit. 2017-16-02]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=5320987>

BERNÁŠEK, Michal, © 2010. *Dělba moci* [online]. [cit. 2017-17-03]. Dostupné z: <http://ustavn2.juristic.cz/30511/clanek/ustava1.html>

BOWREY, Julian, © 2006. *The National Strategy for Local eGovernment in England* [online]. [cit. 2017-21-02]. Dostupné z: <https://joinup.ec.europa.eu/community/epractice/case/national-strategy-local-egovernment-england>

BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, 287 s. Právo. ISBN 978-80-7263-617-4.

BUREŠ, Jan. *Česká demokracie po roce 1989: institucionální základy českého politického systému*. Praha: Grada, 2012. 528 s. ISBN 978-80-247-4283-0.

CULTURENET, © 2006. *Státní informační a komunikační politika* [online]. [cit. 2017-08-02]. 35 s. Dostupné z: <https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjKmZr4jo3SAhUJrRoKHcGxC9wQFggZMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.culturenet.cz%2Fres%2Fdata%2F002%2F000269.pdf&usg=AFQjCNEhQWe-8ZbLnPSst9-jF4aQiPbenQ>

CZ.NIC, © 2012 – 2014. *Elektronický podpis* [cit. 2017-17-03]. Dostupné z: <https://www.jaknainternet.cz/page/1249/elektronicky-podpis/>

CZECH POINT, © 2017a. *Statistiky Czech POINT* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>

CZECH POINT, © 2017b. *Aktuální dostupnost služeb* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/aktualni-dostupnost-sluzeb/>

CZECH POINT, © 2017c. *Často kladené dotazy* [online]. [cit. 2017-21-02]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/casto-kladene-dotazy/>

CZECH POINT, © 2017d. *Mapa kontaktních míst* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/wwwstats/f?p=100:16>

ČESKÁ POŠTA, © 2008. *Kampaň Czech POINT vrcholí* [online]. [cit. 2017-30-03]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/-/kampan-czech-point-vrcholi>

ČESKÁ POŠTA, © 2016. *Kvalifikované certifikáty* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/certifikacni-autorita-postsignum/kvalifikovane-certifikaty>

ČESKO, 1993. *Zákon č. 1/1993 Sb. - Ústava České republiky* [online]. [cit. 2017-16-02]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ustava-cr/hlava3.aspx>

ČESKO, 2009. *Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech* [online]. [cit. 2017-08-02]. 30 s. Dostupné z: http://www.szrcr.cz/file/167_1_1/

ČESKO, 2010. *Zákon č. 365/2000 Sb., O informačních systémech veřejné správy* [online]. [cit. 2017-28-02]. Dostupné z: <http://www.pristupnost.cz/pristupnost-webu-statni-spravy/zakon-365-2000-sb-o-informacnich-systemech-verejne-spravy/#ministerstvo-vnitra>

ČESKO, 2014. *Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti* [online]. [cit. 2017-08-02]. 22 s. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=82522&nr=181~2F2014~20Sb.&ft=pdf>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2012. *Přínosy a dopady ROS* [online]. [cit. 2017-08-02]. 2 s. Dostupné z: http://www.szrcr.cz/uploads/Dokumenty/iop_ROS_letak_prinosy.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2014. *Využívání ICT v organizacích veřejné správy* [online]. [cit. 2017-22-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani_ict_v_organizacich_verejne_spravy

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2015a. *Využívání ICT ve vztahu k veřejné správě* [online]. [cit. 2017-22-03]. 10 s. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/23189103/vyuzivani_internetu_ve_vztahu_k_veřejne_sprave_analyza.pdf/d1e2888d-a209-4ad2-b506-81c8aa1107a7?version=1.1

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2015b. *Internetový kontakt jednotlivců s veřejnou správou* [online]. [cit. 2017-22-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/23180875/ict_jednotlivci_veřejna_sprava.xlsx/95566069-5d83-4e54-bd15-b0b3ffd3115d?version=1.1

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2015c. *Firmy využívající datové schránky pro odesílání dokumentů organizacím veřejné správy 2015* [online]. [cit. 2017-24-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/32961948/06200516_28.pdf/d948acee-629b-4daa-8324-445bde8a5cb3?version=1.0

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2016a. *Statistická ročenka České republiky 2016* [online]. [cit. 2017-22-03]. 824 s. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/33199363/32019816.pdf/a2dde9e4-2973-433e-a863-aa20b47ad784?version=1.3>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2016b. *Informační společnost v číslech: E veřejná správa* [online]. [cit. 2017-22-03]. 8 s. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/42790941/061004-16_E.pdf/2b1c7bb3-6b1a-42e4-b66b-aeb17e21011d?version=1.3

ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. 120 s. ISBN 978-80-213-1626-3.

DOLEJŠÍ, Petr, 2013. *Elektronický podpis, nebo elektronická značka?* Sefira.cz [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.sefira.cz/-/elektronicky-podpis-nebo-elektronicka-znacka/>

DOSTÁLEK, Libor, Marta VOHNOUTOVÁ a Miroslav KNOTEK. *Velký průvodce infrastrukturou PKI a technologií elektronického podpisu*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 543 s. ISBN 978-80-251-2619-6.

DVOŘÁK, Tomáš, © 2003. *Zrušení okresních úřadů – druhá fáze reformy* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d7858v10494-zruseni-okresnich-uradu-druha-faze-reformy-verejne-spravy/>

EGOV.CZ, © 2014. *Ministerstvo informatiky* [online]. [cit. 2017-12-02]. Dostupné z: <http://www.egov.cz/kdo-je-kdo/instituce/ministerstvo-informatiky>

EUGO HUNGARY, © 2012. *eGovernment in Hungary* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://eugo.gov.hu/key-facts-about-hungary/egovernment-hungary>

EUROSTAT, © 2017. *E-government activities of individuals via website* [online]. [cit. 2017-22-03]. Dostupné z: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

EVANGELU, Jaroslava Ester a Jiří NEUBAUER. *Testy pro personální práci: jak je správně vytvářet a používat*. Praha: Grada, 2014, 144 s. ISBN 978-80-247-5056-9.

EVROPSKÁ UNIE, © 2017. *Evropský veřejný ochránce práv* [online]. [cit. 2017-16-02]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-ombudsman_cs

FINANČNÍ SPRÁVA, © 2012. *Uznávaný elektronický podpis* [online]. [cit. 2017-22-02]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/uznavany-elektronicky-podpis>

HAVLÍČKOVÁ, Daniela a Hana ŘÁDOVÁ. *Metodika – Kompetence, Kvalita, Kvalifikace, (Sebe)Koncepce pro neformální vzdělávání*. 1. vyd. Praha, 2015, 108 s. ISBN 978-80-87449-50-9.

HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada, 2012, 256 s. *Žurnalistika a komunikace*. ISBN 978-80-247-3779-9.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, Jan JANÁK a Jan DOBEŠ. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 570 s. ISBN 978-80-7106-906-5.

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA, © 2009. *Czech POINT* [online]. [cit. 2017-21-02]. Dostupné z: <http://www.khkpcz.cz/czechpoint-4/czech-point.aspx>

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA, © 2013. *211/12 Koncepce rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy 2013-2017* [online]. [cit. 2017-21-02]. Dostupné z: <http://www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-normy/pripominkovani->

legislativy/nove-materialy-k-pripominkam/211-12-koncepce-rozvoje-komunikacni-infrastruktury-verejne-spravy-2013-2017-t-26-9-2012.aspx

HRAD BUCHLOV, © 2016. *Státní hrad Buchlov* [online]. [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: <http://www.hradbuchlov.cz/>

HRBKOVÁ, Jana. *Společenské vědy pro techniky: ekonomie, právo, politologie*. Praha: Grada Publishing, 2015. 195 s. ISBN 978-80-247-5588-5.

ICT UNIE o.s., © 2013. *Přínosy projektů eGovernment v ČR* [online]. [cit. 2017-21-02]. 12 s. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/user_upload/documents/Pozicni_dokumenty/ICTU-brozura-Prinos-eGov_13-10-10.pdf

INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU, © 2014. *Základní legislativa v oblasti E-governmentu (eGON)* [online]. [cit. 2017-06-02]. 27 s. Dostupné z: https://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/egon/pdf_programy/zakladni_legislativa.pdf

JEMELKA, Petr, 2013. *V Estonsku lze založit firmu přes mobil. Trvá to minutu*. Peníze.cz [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zamestnani/254846-v-estonsku-lze-zalozit-firmu-pres-mobil-trva-to-minutu>

KÁBELOVÁ, Andrea, 2010. *Politický systém České republiky* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Objevte-CR/Fakta-o-CR/Politika/Politicky-system-Ceske-republiky>

KADEČKA, Stanislav a Filip RIGEL, 2009. *Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost* [online]. [cit. 2017-13-03]. 19 s. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx>

KADLEC, Zdeněk, 2011. *Úvahy a připomínky k reorganizaci veřejné správy* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/uvahy-a-pripominky-k-reorganizaci-verejne-spravy/d-4035537>

KOHOUT, Petr, © 2001. *Co jsou to atestace informačních systémů veřejné správy?* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=219979>

KRAJ VYSOČINA, © 2012a. *Lokální digitální agenda v zemích Visegrádské čtyřky (LDA - V4)* [online]. [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=31&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiErLTW->

YTSAhXGIpoKHTQjAgg4HhAWCBgwAA&url=https%3A%2F%2Fwww.kr-vysocina.cz%2FVismoOnline_ActionScripts%2FFile.ashx%3Fid_org%3D450008%26id_dokumenty%3D4049071&usg=AFQjCNG5Zzty4feQgH-zAzR2UubXnNDUIQ

KRAJ VYSOČINA, © 2012b. *Strategie, legislativa, instituce a nástroje* [online]. [cit. 2017-20-02]. Dostupné z: https://www.google.cz/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fextranet.kr-vysocina.cz%2Fdownload%2Fodbor_informatiky%2Flda_v4%2Fimg%2F302_sprava.gif&imgrefurl=http%3A%2F%2Fextranet.kr-vysocina.cz%2Fdownload%2Fodbor_informatiky%2Flda_v4%2F_cz%2F03_strategie.htm&docid=cZYzqA8URe4JxM&tbnid=YQReA42ca8_YVM%3A&vet=1&w=274&h=283&bih=638&biw=1366&q=efektivni%20sprava%20hexagon&ved=0ahUKEwieoLyq0p7SAhUEchQKHWPVDz0QMwgeKAUwBQ&iact=mrc&uact=8

KUBÁTOVÁ, Eliška, 2016. *Jak v ČR zlepšit e-Government? Opisovat ze zahraničí a rozšířit elektronickou identifikaci*. Euractiv.cz: Zprávy z EU v českých souvislostech [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://euractiv.cz/clanky/cr-a-evropsky-semestr/jak-v-cr-zlepsit-e-government-opisovat-ze-zahranici-a-rozsirit-elektronickou-identifikaci-013348/>

KUTNOHORSKÁ, Jana. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2009, 174 s. ISBN 978-80-247-2713-4.

LIDINSKÝ, Vít. *EGovernment bezpečně*. Praha: Grada, 2008, 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.

MAGISTRÁT MĚSTA KARLOVY VARY, © 2014. *Rozvoj služeb eGovernmentu v obcích* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: http://kvprojekty.cz/projekty/35-rozvoj-sluzeb-egovernmentu-v-obcich/?condition_2=0&condition_3=10&condition_4=12&condition_5=0&_form_=FilterForm

MANAGEMENT MANIA, © 2016. *Veřejná správa (Public Administration)* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/verejna-sprava>

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges, 2012, 464 s. ISBN 978-80-87576-36-6.

MĚSTO KRÁLÍKY, © 2008 – 2017. *eGovernment* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://www.kraliky.eu/index.php?navez=egoncentrum-kraliky&ids=438>

MIKROREGION BUCHLOV, © 2017. *Mikroregion Buchlov* [online]. [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.buchlov.cz/uvod-2/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2011. *Integrovaný operační program pro období 2007 – 2013* [online]. [cit. 2017-20-02]. 242 s. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/dfbf033f-0d4d-4781-bdb6-322dcc1857e4/Programovy-dokument-verze-platna-od-21-12-2011.pdf>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2012a. *Projekty SA realizované z Integrovaného operačního programu SF EU* [online]. [cit. 2017-20-02]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/soubor/financovani-sa-dokumenty-2-projekty-iop-seznam-online-z-mmr-0512-xlsx.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2012b. *Projekty SA realizované z Programu lidské zdroje a zaměstnanost SF EU* [online]. [cit. 2017-20-02]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/soubor/financovani-sa-dokumenty-2-projekty-oplzz-sa-online-xlsx.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2017. *Změny v 56. výzvě k předkládání žádostí o podporu z Integrovaného regionálního operačního programu* [online]. [cit. 2017-31-03]. Dostupné z: http://www.dotaceu.cz/getmedia/214edd6b-c4cd-48ef-8ba9-1d8746053eb6/Text-vyzvy-c-56_dalsi-vzdelavani_12-4-2017.pdf?ext=.pdf

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, © 2017. *Cesta k digitální ekonomice* [online]. [cit. 2017-15-03]. Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwi4jcl5yt3SAhUJPRQKHelqBR4QFggZMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mpo.cz%2Fassets%2Fcz%2Fe-komunikace-a-posta%2FInternet%2F2013%2F4%2FDigi_esko_v.2.0.pdf&usg=AFQjCNEbepkwM7_5fZtxMBcvzWc6dXI7UA

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2007. *Informace o zřízení elektronických podatelen u orgánů veřejné moci* [online]. [cit. 2017-11-02]. 4 s. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/informace-o-zrizeni-elektronickych-podatelen-u-organu-verejne-moci.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010a. *Závěr č. 93 ze zasedání poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 6. 2010* [online]. [cit.

2017-07-02]. 2 s. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zaver-93-pocitani-lhuty-podle-17-odst-4-zakona-o-elektronickych-ukonech-a-autorizovane-konverzi-dokumentu-pdf.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010b. *Czech PONT* [online]. [cit. 2017-20-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-ouvs-czech-point.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010c. *Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/file/155/>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010d. *Výzva na elektronizaci služeb veřejné správy* [online]. [cit. 2017-13-03]. 5 s. Dostupné z: http://www.osf-mvcr.cz/file/146_1_1

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2012. *Zpravodajství: Ministerstvo vnitra představilo Klaudii, nový symbol E-governmentu* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-predstavilo-klaudii-novy-symbol-egovernmentu.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2016. *Strategický rámec veřejné správy České republiky pro období 2014 – 2020* [online]. [cit. 2017-20-02]. 84 s. Dostupné z:

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2017. *Atestace a akreditace: Pořizování informačních systémů veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/porizovani-informacnich-systemu-verejne-spravy.aspx>

MUSILOVÁ, Eliška, 2014. *Vývoj územně správního členění ČR* [online]. [cit. 2017-16-02]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/3778575/>

NÁRODNÝ INŠTITÚT ZDRAVIA, © 2014. *Historie eHealth a eGovernment v České republice* [online]. [cit. 2017-17-02]. Dostupné z: <http://www.niz.sk/historie-ehealth-a-egovernment-v-ceske-republice/>

NIXON, Paul G., Vassiliki N. KOUTRAKOU a Rajash. RAWAL. *Understanding e-government in Europe: issues and challenges*. 1.st ed New York: Routledge, 2010, 322 p. ISBN 978-0-203-86609-2.

NOVINKY.CZ, © 2015. *Máte datovou schránku? Na papírové daňové přiznání zapomeňte* [online]. [cit. 2017-22-03]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/finance/363285-mate-datovou-schranku-na-papirove-danove-priznani-zapomente.html>

NUNVÁŘOVÁ, Svatava. *Veřejná politika a územní správa a samospráva*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 112 s. ISBN 8021039582.

ODBOR STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ MINISTERSTVA VNITRA ČR, © 2010. *Putování po eGON centrech* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/putovani-po-egoncentrech>

OPERAČNÝ PROGRAM INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI, © 2005 – 2017. *Nové občianské preukazy – eID* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.opis.gov.sk/nove-obcianske-preukazy-%E2%80%93-eid/>

PRAHA 11, © 2003 – 2010. *Aktuality z Prahy 11: Czech POINT pohodlný způsob, jak z jediného místa komunikovat s úřady* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://www.praha11.cz/cs/jizni-mesto-zije/aktuality-z-prahy-11/czech-point-pohodlny-zpusob-jak-z-jedineho-mista-komunikovat-s-urady.html>

PRŮŠA, Jiří, 2013. *Přeshraniční E-government*. CZ.NIC [online]. [cit. 2017-10-02]. 2 s. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Verejna_sprava_evropske_projekty_092013.pdf

RAÁBOVÁ, Martina, 2016. *Slovenský e-government pohorel v konkurencii štátov Únie*. SME Ekonomika.sk [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://ekonomika.sme.sk/c/20103489/pozrite-sa-na-kolkom-mieste-skoncil-slovensky-e-government.html>

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014, 548 s. ISBN 978-80-247-3568-9.

SMART ADMINISTRATION, © 2008. *Strategie implementace Egovernmentu v území* [online]. [cit. 2017-03-02]. 14 s. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/soubor/5-08strategie-egov-v1-2-pdf.aspx>

SMART ADMINISTRATION, © 2017. *O Smart Administration* [online]. [cit. 2017-20-02]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/o-smart-administration-smart-administration.aspx>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2010. *Co (ne)jsou ZR?* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/co-jsou-to-zakladni-registry>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2007 – 2017a. *Registr obyvatel* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-obyvatel>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2007 – 2017b. *Registr práv a povinností* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-prav-a-povinnosti>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2007 – 2017c. *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2007 – 2017d. *Centrální místo služeb (CMS)* [online]. [cit. 2017-08-02]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/centralni-misto-sluzeb-cms?highlightWords=cms>

STRAKATÝ, Tomáš, © 2013. *Soustava soudů České republiky* [online]. [cit. 2017-17-03]. Dostupné z: http://www.vzory.cz/polopate/soustava-soudu-ceske-republiky/#.WMu8vvk1_IU

SVOBODOVÁ, Marie, © 2006. *Realizace národní strategie informační bezpečnosti ČR* [online]. [cit. 2017-17-03].

ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, 258 s. ISBN 978-80-7400-261-8.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, © 2009 – 2017. *Historie minulých vlád* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/statni-informacni-politika---cesta-k-informacni-spolecnosti---dokument-2089/>

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, © 2017. *Projekt „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“* [online]. [cit. 2017-01-03]. Dostupné z: <https://www.ustavnysud.sk/opis>

VANÍČEK, Zdeněk. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR*. Praha: Linde Praha, 2011, 200 s. ISBN 978-80-7201-855-0.

VEŘEJNÁ SPRÁVA, © 2016. *Orgány samosprávy* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.verejnasprava.estranky.cz/clanky/3.-organy-samospravy.html>

VITVAR, Tomas, Vassilios PERISTERAS and Konstantinos TARABANIS. *Semantic technologies for E-government*. 1st ed. New York: Springer, 2010, 320 s. ISBN 978-3-642-03506-7

VÍTÁMVÁS, Petr, © 2015. *Pohledy do historie: První svobodné volby v roce 1990* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.ohlasy.info/clanky/2015/08/volby-1990.html>

VOSTRÁ, Lenka, Jarmila ČERMÁKOVÁ a Jiří GROSPÍČ. *Reforma veřejné správy v teorii a praxi: problémy reformy veřejné správy v České republice, Maďarské republice, Polské republice a Slovenské republice: sborník z mezinárodní konference: Třešť, 22. - 24. října 2003*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 207 s. ISBN 80-86473-71-6.

VÝCHODNÍ MORAVA, © 2017. *Buchlovsko* [online]. [cit. 2017-13-03]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/12115>

ZAJÍČEK, Zdeněk, © 2008. *Dokončení reformy veřejné správy a aktuální aspekty veřejné správy* [online]. [cit. 2017-13-03]. 14 s. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/py-loha-y-1-nmv-mgr-zaj-yek-pdf.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CMS	Centrální místo služeb.
ČP	Česká pošta.
ČSÚ	Český statistický úřad.
ISVS	Informační systém veřejné správy.
KIVS	Komunikační infrastruktura veřejné správy.
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky.
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj.
OÚ	Obecní úřad.
ROB	Registr obyvatel.
ROS	Registr osob.
RPP	Registr práv a povinností.
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Internetový kontakt jednotlivých věkových skupin s veřejnou správou – vyhledávání informací na stránkách úřadů různými věkovými skupinami.....	57
Graf 2 Elektronicky podané daňové přiznání z příjmu fyzických a právnických osob v období 2010 – 2015	59
Graf 3 Využívání internetu v oblasti veřejné správy v členských státech EU.....	60
Graf 4 Využívání datových schránek podniky pro komunikaci s veřejnou správou v letech 2010, 2013, 2015	65
Graf 5 Počet vydaných výstupů Czech POINT v letech 2007 - 2016	67
Graf 6 Počet celkově vydaných výpisů dle jednotlivých kategorií	68
Graf 7 Umístění kontaktních míst veřejné správy (Czech POINT).....	69
Graf 8 Vydané výpisy Czech POINT dle institucí	70
Graf 9 Počet kontaktních míst veřejné správy dle krajů v ČR.....	71
Graf 10 Pohlaví respondenta.....	77
Graf 11 Věk respondentů	78
Graf 12 Místo bydliště respondentů.....	78
Graf 13 Využívání veřejné správy	79
Graf 14 Využívání elektronické veřejné správy v mikroregionu.....	79
Graf 15 Setkání se službami, které jsou nabízeny E-governmentem	80
Graf 16 Služby E-governmentu využívané v mikroregionu	80
Graf 17 Potřeba využití služeb, které nabízí Czech POINT	81
Graf 18 Složení využitých služeb nabízených Czech POINT	82

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Regiony soudružnosti a kraje České republiky (Musilová, © 2014)	16
Obrázek 2 Rozdělení veřejné správy v České republice.....	18
Obrázek 3 Hexagon veřejné správy	30
Obrázek 4 Panáček eGON	35
Obrázek 5 Klaudie – partnerka eGONA.....	36
Obrázek 6 Logo Czech POINT.....	40
Obrázek 7 Mapa mikroregionu Buchlov	72

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet domácností, které jsou připojeny k internetu.....	55
Tabulka 2 Využívání internetu pro účely veřejné správy	56
Tabulka 3 Elektronicky podaná daňová přiznání v letech 2013 – 2015 (v tis.)	58
Tabulka 4 Stav IT technologií na úrovni krajů České republiky (v %).....	62
Tabulka 5 Podniky využívající datovou schránku k odesílání dokumentů institucím veřejné správy v roce 2015 (v %) – rozdělení podle ekonomických činností..	66
Tabulka 6 Obce v mikroregionu Buchlov s kontaktními místy veřejné správy	76

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník.....	109
----------------------------	-----

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Využívání E-governmentu v mikroregionu Buchlov

Dobrý den,

mé jméno je Romana Kadlčková a jsem studentkou Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého anonymního dotazníku, který bude sloužit jako podkladová část pro mou diplomovou práci s názvem "Implementace E-governmentu v mikroregionu Buchlov".

Předem děkuji za Vaši ochotu při vyplňování dotazníku.

1. Pohlaví

Žena Muž

2. Věk

0-25 26-50 50 a více

3. Místo Vašeho bydliště

- Boršice
- Břestek
- Buchlovice
- Hostějov
- Medlovice
- Modrá
- Osvětimany
- Salaš
- Staré Hutě
- Stříbrnice
- Stupava
- Tupesy
- Velehrad
- Zlechov

4. Využíváte služby veřejné správy?

- Ano, často Ano, občas Ne, nikdy

5. Použil/a jste i elektronickou veřejnou správu ve Vašem mikroregionu?

- Ano Ne

6. Narazil/a jste již někdy na služby, které nabízí E-government?

Nápověda k otázce: *Pokud odpovíte ne, pokračujte otázkou č. 9.*

- Ano Ne

7. Se kterou službou E-governmentu jste se setkal/a?

- Elektronický podpis
 Elektronická podatelna
 Datová schránka
 Kontaktní místo veřejné správy (Czech POINT)
 Základní registry

8. Kde jste s touto službou přišel/přišla do kontaktu?

Nápověda k otázce: *Například: ve vaší obci, vašem mikroregionu, v zahraničí apod.*

9. Potřeboval/a jste někdy služby, které nabízí Czech POINT?

Nápověda k otázce: *Pokud odpovíte ne, pokračujte k otázce č. 12.*

- Ano Ne

10. O jakou službu Czech POINTU se jednalo?

- Autorizovaná konverze dokumentů
- Zřízení Datové schránky
- Podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH
- Přijetí podání podle živnostenského zákona (§ 72)
- Úschovna systému Czech POINT
- Vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů
- Výpis z bodového hodnocení řidiče
- Výpis z insolvenčního rejstříku
- Výpis z Katastru nemovitostí
- Výpis z Obchodního rejstříku
- Výpis z Rejstříku trestů
- Výpis z Rejstříku trestů právnické osoby
- Výpis z Živnostenského rejstříku
- Základní registry
- Žádnou službu jsem nevyužil/a

11. V případě, že jste nějakou službu použil/a, byl/a jste spokojena?

Nápověda k otázce: *Nespokojen/a - 1 hvězdička Spokojen/a - 5 hvězdiček*

☆☆☆☆☆ / 5

12. V případě, že jste nevyužil/a žádnou službu, tak z jakého důvodu?

- Nikdy jsem takovou službu nepotřeboval/a
- Nevěděl/a jsem o této možnosti

13. Co je pro Vás výhodou či nevýhodou Czech POINTu?

Děkuji Vám za Váš čas.